

ZAŁACZNIK NR 1 DO UCHWAŁY NR
RADY GMINY W REJOWCU FABRYCZNYM Z DNIA r.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY REJOWIEC FABRYCZNY

CZĘŚĆ I UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WERSJA DO WYŁOŻENIA

SPORZĄDZIŁ:

WÓJT GMINY REJOWIEC FABRYCZNY

OPRACOWANIE:

SUNBAR Sp. z o.o.

UL. NADARZYŃSKA 54

05-805 OTRĘBUSY

mgr inż. arch. Grzegorz Chojnacki - kierujący pracami zespołu projektowego w składzie:

mgr inż. arch. krajobrazu Karina Konarzewska – koordynator prac projektowych

mgr inż. arch. krajobrazu Ewelina Pazera

mgr inż. Daniel Jakubiak

Rejowiec Fabryczny, 2017

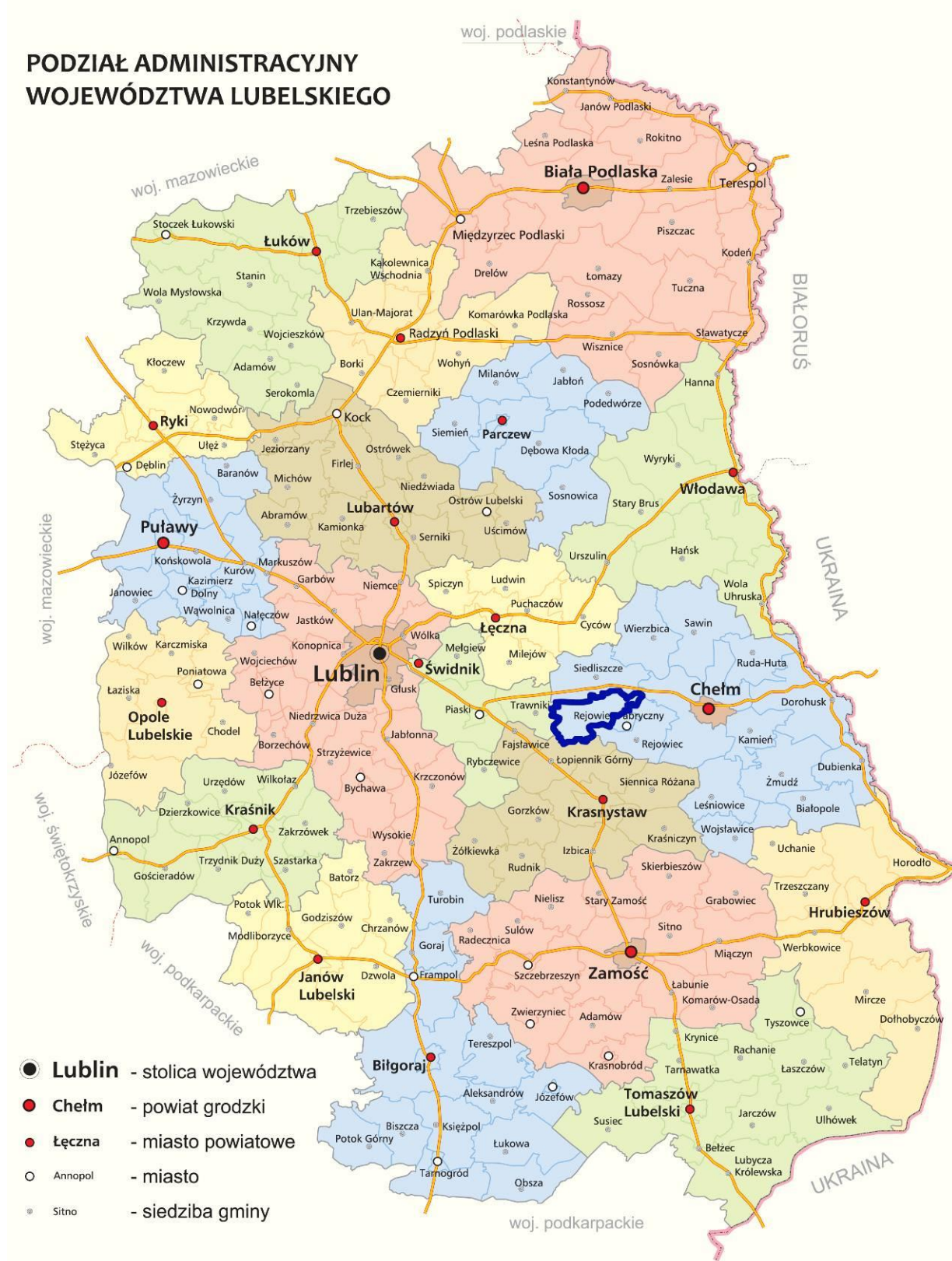
SPIS TREŚCI:**CZĘŚĆ 1 - UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO**

POŁOŻENIE GMINY	3
ROZDZIAŁ 1	
DOTYCHCZASOWE PRZEZNACZENIE, ZAGOSPODAROWANIE I UZBROJENIE TERENU	5
ROZDZIAŁ 2	
STAN ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGI JEGO OCHRONY	9
ROZDZIAŁ 3	
STAN ŚRODOWISKA W TYM STAN ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO	13
ROZDZIAŁ 4	
STAN DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ.....	29
ROZDZIAŁ 5	
REKOMENDACJE I WNIOSKI ZAWARTE W AUDYCIE KRAJOBRAZOWYM LUB OKREŚLENIA PRZEZ AUDYT KRAJOBRAZOWY GRANIC KRAJOBRAZÓW PRIORYTETOWYCH.....	40
ROZDZIAŁ 6	
WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA.....	41
ROZDZIAŁ 7	
ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA	49
ROZDZIAŁ 8	
POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY	51
ROZDZIAŁ 9	
STAN PRAWNY GRUNTÓW	60
ROZDZIAŁ 10	
WYSTĘPOWANIE OBIĘTKÓW I TERENÓW CHRONIONYCH ORAZ OGRANICZENIA W ZAGOSPODAROWANIU TERENÓW WYNIKAJĄE Z PRZEPISÓW ODRĘBNYCH	62
ROZDZIAŁ 11	
WYSTĘPOWANIE OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH.....	66
ROZDZIAŁ 12	
WYSTĘPOWANIE UDOKUMENTOWANYCH ZŁOŻ KOPALIN, ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH ORAZ UDOKUMENTOWANYCH KOMPLEKSÓW PODZIEMNEGO SKŁADOWANIA DWUTLENKU WĘGLA	67
ROZDZIAŁ 13	
WYSTĘPOWANIE TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH..	70
ROZDZIAŁ 14	
STAN SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STAN STOPNIA UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI	71
ROZDZIAŁ 15	
ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH	83
ROZDZIAŁ 16	
WYMAGANIA DOTYCZĄCE OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ	90

POŁOŻENIE GMINY

Gmina Rejowiec Fabryczny jest gminą wiejską położoną w centralnej części województwa lubelskiego, w powiecie chełmskim.

Rysunek 1. Położenie Gminy Rejowiec Fabryczny na tle województwa lubelskiego

dane: www.lubelskie.pl

Gmina Rejowiec Fabryczny graniczy z gminami: Siedliszcze, Chełm, Rejowiec oraz miastem Rejowiec Fabryczny położonymi w powiecie chełmskim; Trawniki położoną w powiecie świdnickim oraz Łopiennik Górny położoną w powiecie krasnostawskim.

Rysunek 2. Sąsiedztwo Gminy Rejowiec Fabryczny

dane: www.lubelskie.pl

Najbliższym dużym miastem jest oddalony o około 25 km na południowy-wschód Chełm – stolica powiatu. Odległość do Lublina – stolicy województwa – wynosi niecałe 50 kilometrów.

Gmina jest położona w odległości około 50 km od przejścia granicznego z Ukrainą w Dorohusku.

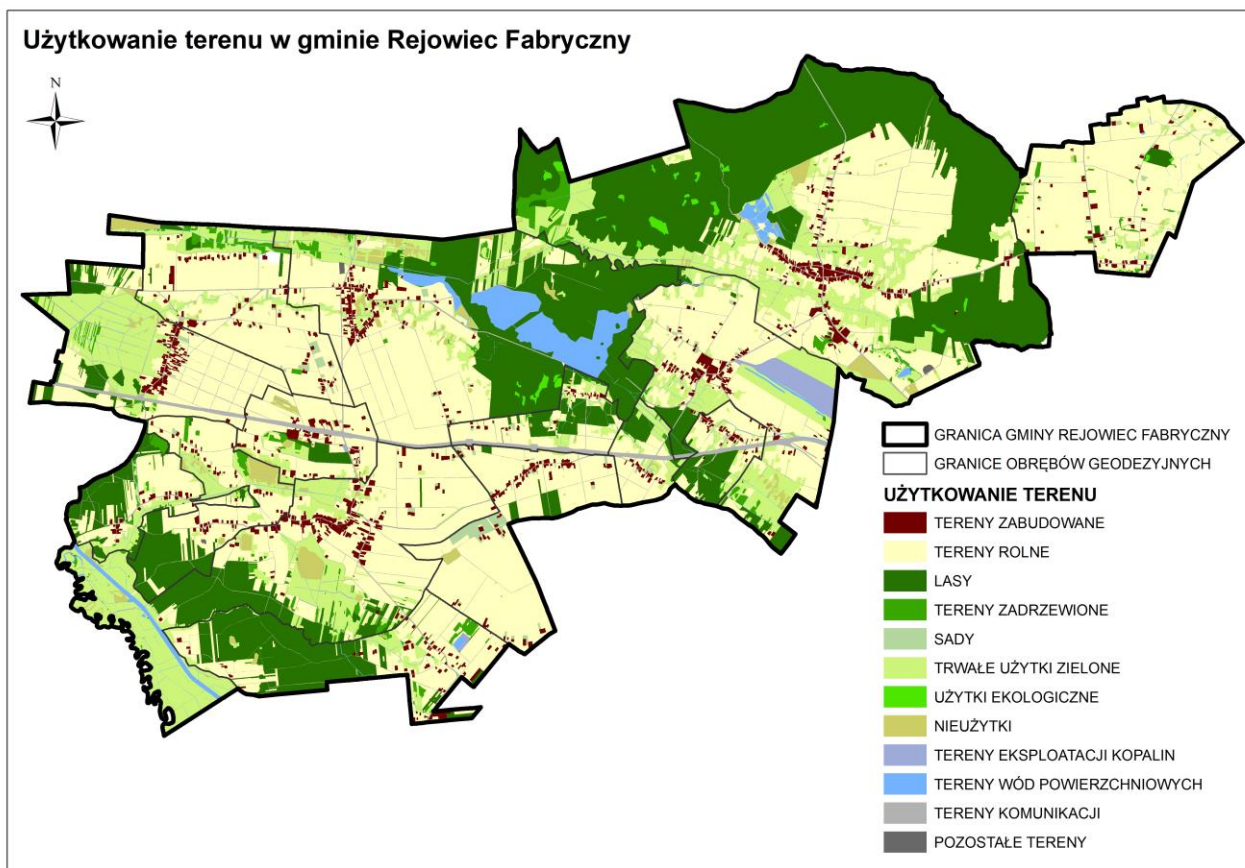
Rozdział 1

DOTYCHCZASOWE PRZEZNACZENIE, ZAGOSPODAROWANIE I UZBROJENIE TERENU

Gmina Rejowiec Fabryczny do lipca 1991 roku była gminą miejsko-wiejską. Na mocy decyzji Rady Ministrów z grudnia 1990 r. została oddzielona od miasta Rejowiec Fabryczny, w którym znajduje się siedziba władz samorządowych. Według danych statystycznych GUS (Dane Statystyczne BDL za rok 2014) powierzchnia gminy Rejowiec Fabryczny wynosi 88 km² (8800 ha), przy liczbie ludności wynoszącej 4445 mieszkańców. W skład gminy wchodzi 15 miejscowości (sołectw): Gołęb, Józefin, Kanie, Kanie Stacja, Krasne, Krzywowola, Leszczanka, Liszno, Liszno Kolonia, Pawłów, Toruń, Wólka Kańska, Wólka Kańska Kolonia, Zalesie Kańskie i Zalesie Krasieńskie. Największą z miejscowości jest Pawłów, który do 1869 r. posiadał prawa miejskie.

Rejowiec Fabryczny to gmina o charakterze rolniczym, co jest szczególnie widoczne w strukturze użytkowania terenu.

Rysunek 3. Struktura użytkowania terenu w Gminie Rejowiec Fabryczny - stan na rok 2016

Struktura gruntów:

- **użytki rolne – 5312,54 ha (60,58 %)**, w tym:
 - grunty orne – 3883,73 ha,
 - sady – 58,09 ha,
 - łąki, pastwiska – 1370,72 ha.
- **las ogółem – 2206,42 ha (25,16 %)**, w tym:
 - lasy publiczne ogółem – 1600 ha,
 - lasy publiczne gminne – 2 ha,
- **zadrzewienia – 222,92 ha (2,54%);**
- **grunty zabudowane – 266,50 ha (3,04%);**
- **tereny komunikacji – 296,65 ha (3,38%);**
- **nieużytki – 160,43 ha (1,83%);**
- **użytki ekologiczne – 24,14 ha (0,28%);**
- **wody powierzchniowe – 229,78 ha (2,62%);**
- **tereny eksploatacji kopalin – 45,26 ha (0,52%);**
- **pozostałe tereny – 4,79 ha (0,05%).**

W strukturze osadniczej gminy nie ma wykształconego ośrodka gminnego. Największymi miejscowościami pod względem powierzchniowym oraz liczby mieszkańców są: Pawłów, Kanie, Krasne oraz Liszno, które posiadają bardziej zróżnicowany układ drogowy od pozostałych wsi - ulicówek. Najstarszą z miejscowości jest Pawłów, dawniej Łyszcz, o którym pierwsza wzmianka pochodzi z 1359 roku określająca go jako wieś książęca. Od 1387 roku była to „królewszczyna”, natomiast w 1419 roku król Władysław Jagiełło przekazał ją łacińskim biskupom chełmskim. W drugiej połowie XV wieku bp Paweł z Grabowa założył na polach wsi Łyszcz miasteczko o nazwie Pawłów, w którym wybudowano prawosławną cerkiew pw. św. Barbary. W 1538 roku do nowego kościoła przeniesiono parafię Łyszcz. Pawłów prawa miejskie utrzymał do 1869 roku, a następnie stał się siedzibą gminy, którą przeniesiono z Liszna, dawniej Lesczno lub Lyszno. W połowie XX wieku gmina składała się z 22 miejscowości. Po reformie wprowadzającej gromady w miejsce gmin i następnym ich reaktywowaniu, w 1973 roku gminy Pawłów nie przywrócono, natomiast utworzono w jej zastępstwie w gminę Rejowiec Fabryczny.

Rozwój historyczny Pawłowa, a także Liszna oraz miejscowości Kanie, w której w połowie XIX wieku wybudowano stację kolejową, miał wpływ na rozwój osadnictwa, a tym samym na wielodrożnicowy charakter układu urbanistycznego tych miejscowości. W przypadku Pawłowa drogi gminne wyznaczają centrum tej miejscowości, w którym zlokalizowane są najważniejsze usługi tj.: kościół parafialny p.w. św. Jana Chrzyciela, szkoła podstawowa i gimnazjum, poczta, gminny ośrodek kultury oraz park i sklepy.

Na terenie gminy dominuje zabudowa zagrodowa i jednorodzinna skoncentrowana wzdłuż głównych dróg gminnych przebiegających przez miejscowości. Zabudowa wielorodzinna znajduje się w miejscowości Kanie Stacja oraz Krasne, natomiast usługowa w centrach wszystkich większych miejscowości.

Najstarsze budynki mieszkalne i usługowe są zazwyczaj jednokondygnacyjne, często drewniane z dachami dwuspadowymi lub naczółkowymi, usytuowane frontem do ulicy. Nowa zabudowa ma bardziej zróżnicowany charakter i jest wyższa. Dominują budynki o jednej kondygnacji pełnej z poddaszem lub o dwóch pełnych kondygnacjach pokryte dachami dwu- lub wielospadowymi z wykuszami.

Na południe od Pawłowa, wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 839, znajdują się tereny produkcyjno-usługowe oraz teren poeksploatacyjny.

Infrastruktura techniczna na terenie gminy jest dobrze rozwinięta. Obecnie cała gmina jest zwodociągowana, a łączna długość sieci wodociągowej wynosi blisko 80 km. Pod względem sieci kanalizacyjnej długość obecna wynosi ok. 16 km i planowane jest skanalizowanie całej gminy. Podobnie jest z siecią gazową, której długość wynosi 5,5 km. Zgodnie z danymi z GUS w 2014 roku z sieci wodociągowej korzystało 83,5% ludności, z kanalizacyjnej – 25,6%, a z gazowej 3,6%. Ścieki odprowadzane są do biologicznej oczyszczalni ścieków w miejscowości Pawłów i Krasne. Sieć elektroenergetyczna pokrywa obecne zapotrzebowanie na energię elektryczną.

Gmina nie została zdegradowana przestrzennie, miejscowości posiadają strukturę zwartą, chociaż wymagają pewnych regulacji w celu poprawy układu funkcjonalnego wsi i wyrazistej ekspozycji walorów przestrzennych.

Do dnia uchwalenia niniejszego Studium na terenie gminy obowiązywało Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Rejowiec Fabryczny przyjęte uchwałą Nr X/52/99 Rady Gminy w Rejowcu Fabrycznym z dnia 29 kwietnia 1999 r., zmienione w 2009 r. (Uchwała Nr XXXVII/197/2009 z dnia 3 grudnia 2009 r.) oraz w 2012 r. (uchwała Nr XXV/128/2012 z dnia 26 października 2012 r.). W obowiązującym dotychczas Studium wyznaczono: granice obszarów/stref, obszary objęte lub wskazane do objęcia ochroną, zagrożenia środowiskowe, obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej, w tym wyłączone z zabudowy, obszary zabudowane oraz obszary przeznaczone pod zabudowę (kierunki rozwoju gmin), komunikację i infrastrukturę techniczną oraz inne obszary np. przeznaczone do rekultywacji. Obszar gminy podzielono na cztery części związane terytorialnie z generalnymi celami jej rozwoju:

- 1) obszar północny i zachodni obejmujący lasy, łąki, doliny i stawy, położony w Pawłowskim Obszarze Chronionego Krajobrazu – rolnicza przestrzeń produkcyjna z agroturystyką i rekreacją, a także potencjalnym obszarem obsługi drogi ekspresowej związanej z dostępnością do dwóch węzłów komunikacyjnych „Marynin” i „Karczemka”,
- 2) strefa magazynowo-składowa i produkcyjna w oparciu o tereny po likwidowanych „Silikatach” w Kaniem – z wykorzystaniem bocznicy kolejowej,
- 3) strefa produkcyjna – tereny w sołectwie Pawłów położone poza zasięgiem Pawłowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, przy drodze regionalnej Rejowiec – Rejowiec Fabryczny – Pawłów – Marynin (tereny likwidowanej kopalni gliny Cementowni Chełm),

- 4) strefa magazynowo-hurtowa w Krzywoli (łącznie z obszarem gminy Siedliszcze) związana z obsługą międzynarodowej trasy ekspresowej S-82 Europa Zachodnia – Ukraina, z wykorzystaniem komunikacji kołowej.

Zgodnie z obowiązującym Studium głównymi funkcjami gminy są rolnictwo (zboża i ziemniaki pastewne) i przemysł (wzrostowy surowców węglanowych, gliny, przemysł garncarski i bednarski).

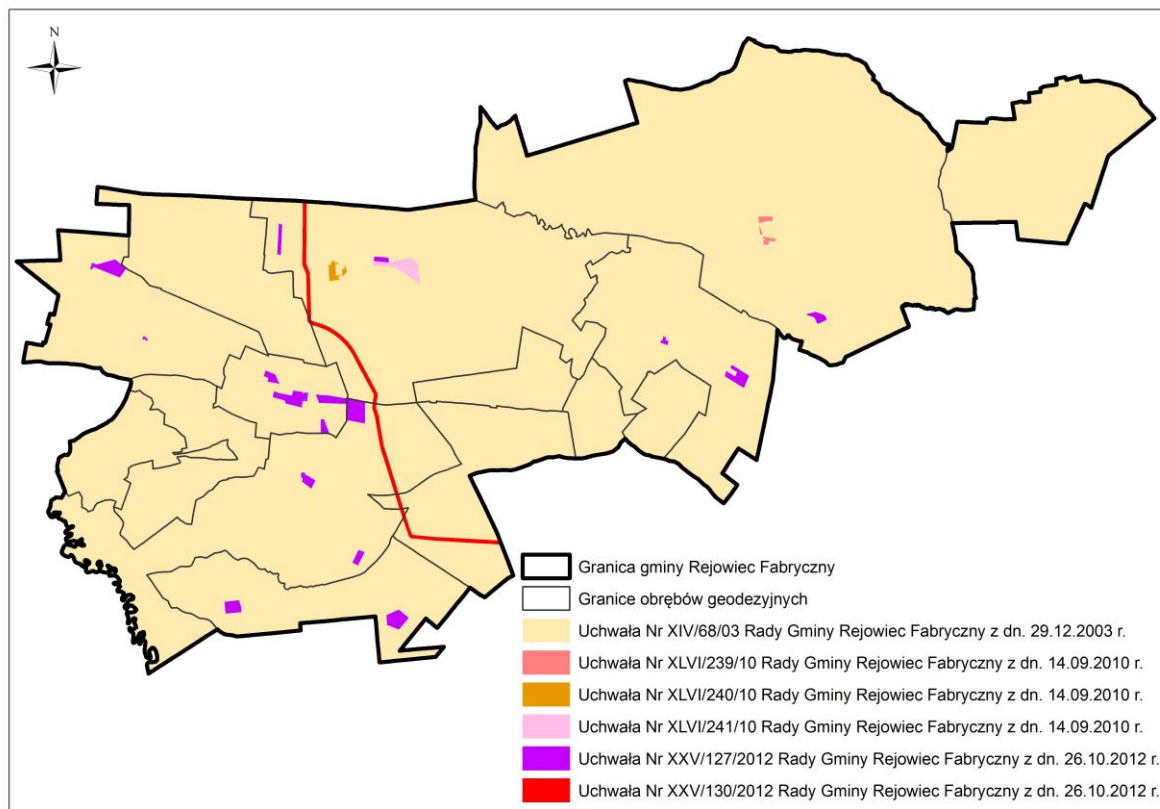
Dotychczasowe Studium za główny cel rozwoju gminy i kierunek polityki przestrzennej obrało ekorozwój. Polityka ekorozwoju w gminie powinna polegać głównie na przestrzeganiu zasad gospodarowania na obszarach chronionych, ochronie cennych zasobów czystych wód podziemnych i urodzajnych gleb oraz racjonalnym wykorzystaniu surowców mineralnych.

Dotychczasowe Studium zakładało rozwój zabudowy w oparciu o istniejącą strukturę osadniczą gminy, na obszarach uzbrojonych w infrastrukturę techniczną: wodociąg wiejski, drogi utwardzone.

Na obszarze Gminy Rejowiec Fabryczny obowiązują następujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Rejowiec Fabryczny przyjęty Uchwałą Nr XIV/68/03 Rady Gminy Rejowiec Fabryczny z dnia 29 grudnia 2003 roku – obejmujący obszar gminy w jej granicach administracyjnych;
- zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Rejowiec Fabryczny dla obszarów położonych w miejscowości Pawłów przyjęty Uchwałą Nr XLVI/239/10 Rady Gminy Rejowiec Fabryczny z dnia 14 września 2010 roku;
- zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Rejowiec Fabryczny dla obszarów położonych w miejscowości Kanie przyjęty Uchwałą Nr XLVI/240/10 Rady Gminy Rejowiec Fabryczny z dnia 14 września 2010 roku;
- zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Rejowiec Fabryczny dla obszarów położonych w miejscowości Kanie przyjęty Uchwałą Nr XLVI/241/10 Rady Gminy Rejowiec Fabryczny z dnia 14 września 2010 roku;
- zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Rejowiec Fabryczny przyjęty Uchwałą Nr XXV/127/2012 Rady Gminy Rejowiec Fabryczny z dnia 26 października 2012 roku;
- zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Rejowiec Fabryczny w zakresie lokalizacji ropociągu oraz jego strefy bezpieczeństwa przyjęty Uchwałą Nr XXV/130/2012 Rady Gminy Rejowiec Fabryczny z dnia 26 października 2012 roku.

Rysunek 4. Obowiązujące plany miejscowe na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny - stan na rok 2016

Na podstawie analizy złożonych wniosków o wyznaczenie nowych terenów budowlanych oraz terenów przeznaczonych na cele eksploatacji surowców naturalnych, a także z uwagi na potrzebę dostosowania zapisów względem obowiązujących przepisów prawnych, wymagana jest aktualizacja obowiązujących dokumentów planistycznych.

Ruch budowlany na terenie gminy Rejowiec Fabryczny jest mały. Analiza wydanych w ostatnich trzech latach (2013-2015) pozwoleń na budowę wykazała, że:

- w 2013 roku na terenie gminy Rejowiec Fabryczny wydano 28 pozwoleń na budowę, w tym 9 na budowę budynku jednorodzinnego, 1 na remont dachu, 3 na rozbudowę budynku jednorodzinnego, 5 na rozbudowę budynku gospodarczego, 1 na rozbudowę budynku handlowo-usługowego oraz 9 związanych z budową/rozbudową infrastruktury technicznej (zbiornik na ścieki, wewnętrzna instalacja gazowa, sieć gazowa, linia napowietrzna);
- w 2014 roku na terenie gminy Rejowiec Fabryczny wydano 32 pozwolenia na budowę, w tym 10 na budowę budynku jednorodzinnego, 1 na remont dachu, 2 na budowę budynku gospodarczego, 1 na budowę altany, 3 na nadbudowę budynku jednorodzinnego, 2 na rozbudowę budynku jednorodzinnego, 1 na rozbudowę budynku gospodarczego, 1 na budowę drogi, 1 na zjazd indywidualny oraz 10 związanych z budową/rozbudową infrastruktury technicznej (zbiornik na ścieki, przebudowa kotłowni opałowej, przebudowa obwodu elektroenergetycznego i budowa linii kablowej, budowa wewnętrznej instalacji gazowej, budowa elektrowni fotowoltaicznej).
- w 2015 roku na terenie gminy Rejowiec Fabryczny wydano 4 pozwolenia na budowę: 1 na zbiornik na ścieki, 1 na linię kablową nN, 1 na budowę przyłącza kablowego nN i 1 na remont dachu.

Większość wydanych pozwoleń na budowę dotyczy budowy, rozbudowy, nadbudowy budynku jednorodzinnego i gospodarczego lub remontu dachu istniejących obiektów budowlanych.

W związku z tym, że dla całego obszaru Gminy obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, nie ma konieczności wydawania decyzji o warunkach zabudowy. Tym samym procesy rozwoju zabudowy są dość dobrze kontrolowane. Również na terenach rolnych, na których dopuszczona jest realizacja zabudowy zagrodowej-rolniczej, rozpraszanie zabudowy jest nadzorowane poprzez wskazanie lokalizacji tego typu zabudowy jedynie wzdłuż tras komunikacyjnych w uzgodnieniu z zarządcą drogi.

Wnioski:

- ❖ **Struktura osadnicza gminy ukształtowana jest z podziałem na osady wiejskie o stosunkowo zwartym układzie osadniczym skoncentrowanym wzdłuż ulic, z wyraźną funkcją wiodącą miejscowości: Pawłów, Liszno, Krasne i Kanie.**
- ❖ **W zagospodarowaniu przestrzennym widoczny jest podział między obszarami zabudowanymi, a otwartymi. Wskazane jest podtrzymanie realizacji nowej zabudowy w sposób zwarty z istniejącą oraz unikanie rozlewania się zabudowy na tereny otwarte.**
- ❖ **Gmina ma typowo rolniczy charakter wynikający z dużego udziału gleb wysokich klas bonitacyjnych. Wskazane byłoby utrzymanie dotychczasowego charakteru, przy jednoczesnej dywersyfikacji struktury gospodarczej gminy.**
- ❖ **W rejonach wzdłuż Kanału Wieprz – Krzna oraz północnego obszaru gminy położonego w Pawłowskim Obszarze Chronionego Krajobrazu, znajdują się duże zwarte kompleksy trwałych użytków zielonych oraz lasów, najczęściej zmeliorowane, które należy chronić przed fragmentaryzacją i przekształcaniem na inne sposoby zagospodarowania.**
- ❖ **Cały obszar gminy pokrywa obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, zmieniany fragmentarycznie w zależności od potrzeb. Nie zachodzi potrzeba całościowej zmiany planu. Wystarczające jest procedowanie ewentualnych fragmentarycznych zmian w zależności od potrzeb.**

Rozdział 2

STAN ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGI JEGO OCHRONY

W przestrzeni gminy Rejowiec Fabryczny ukształtowany jest dość zwarty układ osadniczy, ze stosunkowo wyraźną granicą pomiędzy obszarami zabudowanymi i obszarami otwartymi.

Tereny zainwestowane:

Osadnictwo na terenie gminy ma charakter skupiony. Osady są równomiernie rozmieszczone na obszarze całej gminy. Największymi jednostkami osadniczymi są; Pawłów, Liszno, Krasne i Kanie, które posiadają bardziej złożony układ uliczny od pozostałych miejscowości gminy. Gmina nie posiada wykształconego ośrodka gminnego, a ważniejsze instytucje publiczne, w tym siedziba władz samorządowych gminy, mieszczą się na terenie sąsiedniego miasta Rejowiec Fabryczny.

Układ urbanistyczny Pawłowa opiera się o historyczny układ drogowy. Dawne miasteczko założono na dwóch rozszerzających się w kształt wrzeciona ulicach, tworzących owalny plac targowy. W centralnej części zlokalizowane są głównie usługi takie jak: kościół parafialny, Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji, biblioteka, szkoła podstawowa, gimnazjum oraz urząd pocztowy. Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna usytuowana jest wokół centralnego placu oraz wzdłuż dróg przebiegających w kierunku północ-południe oraz wschód-zachód.

Drugą co do wielkości miejscowością gminy jest Liszno. Znajduje się tu takie obiekty publiczne jak: kaplica rzymsko-katolicka, wiejski ośrodek zdrowia, szkoła podstawowa i biblioteka.

Kolejną większą miejscowością na terenie gminy jest miejscowość Kanie, gdzie zlokalizowane są: kościół parafialny, szkoła podstawowa, świetlica wiejska i urząd pocztowy. Na terenie miejscowości zachowało się założenie pałacowo-parkowe, w którym obecnie mieści się Dom Pomocy Społecznej oraz zespół stawów hodowlanych.

Pozostałości założenia dworsko-parkowego znajdują się również w miejscowości Krasne. Obok mieści się szkoła podstawowa, przedszkole i świetlica wiejska.

Nowa zabudowa powstaje głównie jako uzupełnienie luk w istniejących strukturach przestrzennych lub jako niewielkie osiedla o zwartym układzie przestrzennym.

Zabudowa zagrodowa jedynie punktowo zlokalizowana została w większym oddaleniu od zwartej zabudowy wsi. Niezależnie od rozlokowania wpisuje się ona w krajobraz rolniczy. Należy docenić fakt, że istniejące budynki, w tym również nowe, dostosowane są do skali i charakteru miejscowości. Nie kontrastują one z dawną, licznie zachowaną zabudową prezentującą architekturę regionalną.

Fot. 1. Centrum Pawłowa - park

Fot. 2. Dawna zabudowa w Pawłowie

Fot. 3. Nowa zabudowa w Pawłowie

Fot. 4. Kanie - dawna zabudowa gospodarcza

Fot. 5. Liszno – kościół

Fot. 6. Kanie – widok na kościół

W przestrzeni gminy dominuje zabudowa niska, ekstensywna. Wysokość większości budynków nie przekracza 10 m. Wyższe są jedynie budynki użyteczności publicznej, zabudowa wielorodzinna oraz obiekty sakralne, które stanowią dominanty przestrzenne. Przestrzenie publiczne przy obiektach usługowych są urządzone i zadbane. Krajobraz nie jest „zaśmiecony” przez chaotycznie rozmieszczone reklamy i szyldy. Jedyny dysonans stanowią pojedyncze naziemne obiekty infrastruktury technicznej oraz ruiny opuszczonych zabudowań.

Fot. 7. Kościół parafialny w Pawłowie

Fot. 8. Szkoła podstawowa w Krasnem

Fot. 9. Zabudowa wielorodzinna w Krasnem

Fot. 10. Dworzec PKP Kanie

Wnioski:

- ❖ Nowe inwestycje powinno się realizować w pierwszej kolejności jako uzupełnienie istniejących struktur zurbanizowanych, w celu uniknięcia rozpraszania zabudowy.
- ❖ Korzystne dla ładu przestrzennego jest stosowanie tradycyjnych form architektonicznych, materiałów i kolorystyki zharmonizowanej z otaczającą zabudową i krajobrazem, jednak nie jest wykluczona lokalizacja obiektów o nowoczesnych kształtach i detalu architektonicznym, ale wyłącznie w wybranych, szczególnych rejonach gminy, w sposób niekolidujący z istniejącą zabudową.
- ❖ Na terenach poszczególnych osad wiejskich należy dążyć do wykształcenia przestrzeni publicznych służących kształtowaniu ładu przestrzennego i integracji mieszkańców.
- ❖ Korzystne dla ładu przestrzennego jest utrzymanie małej ilości reklam i szyldów w przestrzeni oraz stworzenie narzędzi do kontrolowania ich rozmieszczania i wyglądu.

Tereny otwarte:

Tereny otwarte na obszarze gminy Rejowiec Fabryczny tworzą głównie pola uprawne, trwałe użytki zielone oraz lasy i zadrzewienia. Największy kompleks leśny znajduje się w północnej części gminy i stanowi on fragment Pawłowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Dodatkowo w części południowo-zachodniej znajdują się większe zalesienia wzdłuż rzeki Wieprz. Ponad połowę obszaru gminy pokrywają pola uprawne z płacami większych użytków zielonych, głównie wzdłuż Kanału Wieprz-Krzna. W sąsiedztwie cieków i zbiorników wodnych, szczególnie w centralnej części gminy licznie występują obszary podmokłe. Zabudowaniom gospodarskim często towarzyszą sady.

Fot. 11. Pola słoneczników w Pawłowie

Fot. 12. Stawy w Pawłowie

Fot. 13. Droga gminna Józefin – Zalesie Krasieńskie

Fot. 14. Kanie – panorama wsi

Fot. 15. Szpaler drzew wzdłuż drogi gminnej Kanie Stacja - Gołąb

Fot. 16. Zabudowa zagrodowa w Wólce Kańskiej

Wnioski:

- ❖ Doliny rzeczne i obniżenia pełniące ważne funkcje hydrologiczne, klimatyczne i ekologiczne (ciągi ekologiczne) powinny pozostać jako tereny otwarte, niezabudowane.
- ❖ Z uwagi na pełnione funkcje krajobrazowo-przyrodnicze oraz wartości gospodarcze (wysokiej i średniej przydatności rolniczej) wskazuje się pozostawienie jak największej części terenów otwartych w dotychczasowej formie użytkowania bez zabudowy.
- ❖ Z uwagi na wartość przyrodniczo-krajobrazową jaką pełnią trwałe użytki zielone oraz zadrzewienia śródpolne należy je pozostawić w dotychczasowym użytkowaniu oraz umożliwiać proces naturalnego tworzenia się zadrzewień śródpolnych, w szczególności należy zachować zwarte kompleksy użytków zielonych towarzyszących Kanałowi Wieprz-Krzna.
- ❖ Większe kompleksy leśne nie powinny podlegać przekształceniom i zabudowywaniu.
- ❖ Należy dążyć do wyrównania granicy polno-leśnej poprzez dolesienia pomiędzy mniejszymi kompleksami leśnymi, zwłaszcza na glebach niskich klas bonitacyjnych od V i VI, z wyłączeniem zwartych użytków zielonych.
- ❖ Należy chronić przed zabudową, osuszaniem oraz zasypywaniem tereny bagienne oraz cenne tereny podmokłe.

Rozdział 3

STAN ŚRODOWISKA W TYM STAN ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

Klasyfikacja fizyczno-geograficzna i geomorfologia:

Według podziału fizyczno-geograficznego J. Kondrackiego, teren gminy Rejowiec Fabryczny położony jest w obrębie:

- Prowincji: **Niżu Wschodniobałtycko - Białoruskiego**
- Podprowincji: **Polesie**
- Makroregionu: **Polesie Wołyńskie**
- Mezoregionu: **Obniżenie Dorohuckie i Pagóry Chełmskie**

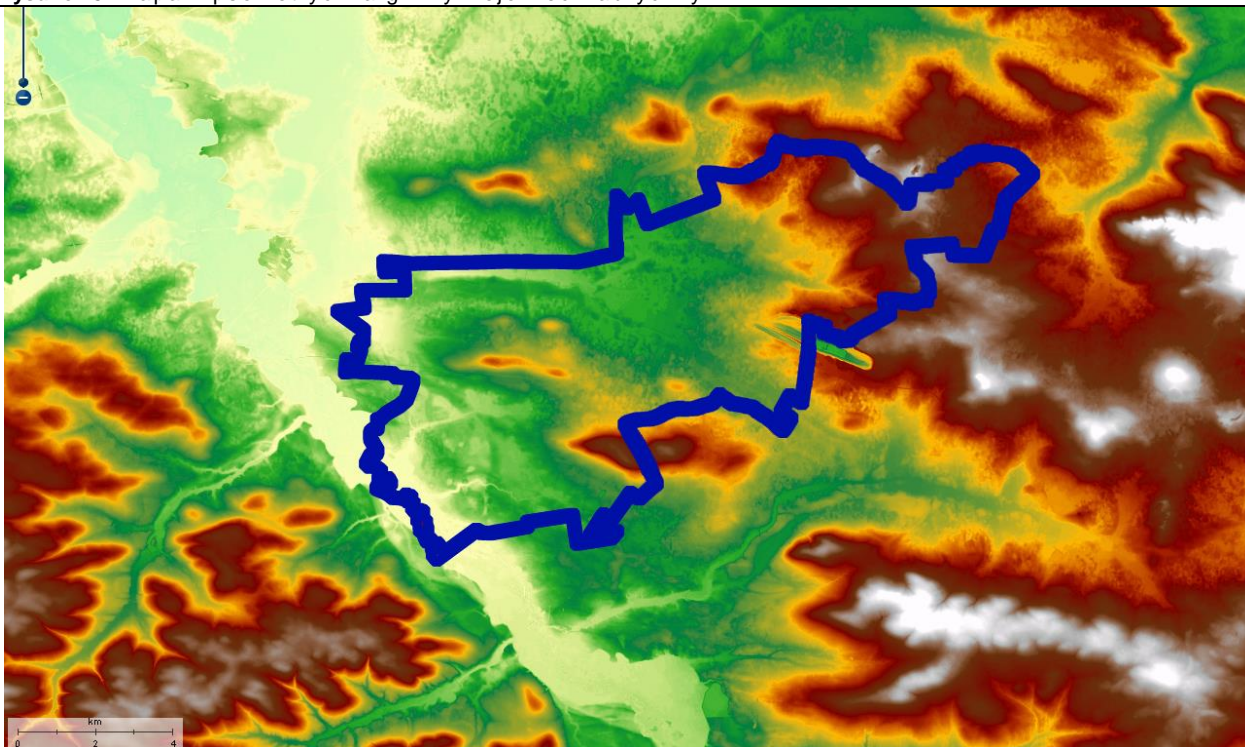
Gmina Rejowiec Fabryczny znajduje się w obrębie dwóch mniejszych jednostek geograficznych zwanych mezoregionami, tj. Obniżenia Dorohuckiego i Pagórów Chełmskich.

Centralna i zachodnia część gminy znajduje się w obrębie Obniżenia Dorohuckiego, charakteryzującego się typowym dla nizin równinny krajobrazem. Stanowi on płaską równinę leżącą w dolinie Wieprza, gdzie występuje najniższy poziom terenu - ok. 170 m n.p.m. Miejscami występują niewielkie wzniesienia oraz torfowiska. Podłoże geologiczne składa się z górnokredowych margli i wapieni.

Bardziej urozmaicona pod względem krajobrazowym jest znacznie mniejsza, wschodnia część gminy zaliczana do Pagórów Chełmskich. Występują tu wzgórza kredowe zbudowane z margli kredowych z czapami piaskowców trzeciorzędowych. Najwyższe wzniesienie znajduje się w pobliżu miejscowości Krzywowola i osiąga 253,9 m n.p.m. Jest to obszar w przeważającej części użytkowany rolniczo, podczas gdy w obniżeniach dominują lasy i użytki zielone. Wiele wzgórz, z zachowanym do dziś użytkowaniem rolniczym, posiada walory widokowe.

Różnice w ukształtowaniu obszaru pomiędzy wschodnią i pozostałą częścią gminy są widoczne na zamieszczonej poniżej mapie hipsometrycznej (rysunek 5).

Rysunek 5. Mapa hipsometryczna gminy Rejowiec Fabryczny

źródło: <http://www.portal.gison.pl/rejowiecfabryczny/>

Rzeźba terenu uwarunkowana jest budową geologiczną i odpornością skał na erozję. Głównymi czynnikami mającymi wpływ na jej współczesne ukształtowanie były: transgresja lądolodu, zjawiska krasowe i fluwialne.

Można wyróżnić 3 typy rzeźby terenu na obszarze gminy Rejowiec Fabryczny:

- rzeźba przedplejstocenska – ukształtowana w trzeciorzędzie, zmieniona przez procesy denudacyjne i akumulacyjne w okresie glacialnym. Są to pojedyncze ostańce denudacyjne w formie pagórów w rejonie: Krzywowoli (maks. wys. 253,9 m n.p.m.). Ostańce otoczone są wyżyną denudacyjną wyniesioną ponad 190 m n.p.m.;
- rzeźba plejstocenska – charakteryzuje się obecnością denudowanych form akumulacji glacialnej i akumulacji jeziorzyskowo-rzecznej i eolicznej (we wschodniej części gminy wysokości względne dochodzą tu do 10 m). Równina akumulacyjna o wysokości do 190 m n.p.m. zajmuje dużą powierzchnię w zachodniej i centralnej części gminy;
- rzeźba holocenska – występuje we współczesnych dnach dolin rzecznych, kotlinach i obniżeniach wypełnionych holocenską akumulacją bagienną. Są to formy płaskie, podmokłe, okresowo zalewane wodami powodziowymi, leżące na wysokości od 170 – 185 m n.p.m.

Antropogeniczne zmiany w rzeźbie terenu dokonały się głównie w wyniku eksploatacji surowców mineralnych. Największe jest wyrobisko kopalni margla w południowo-wschodniej części gminy (około 230 ha). Inne wyrobiska są znacznie mniejsze, a spośród nich wyróżnia się odkrywka po eksploatacji piasku w miejscowości Kanie.

Podsumowując, rzeźba terenu na obszarze omawianej gminy jest korzystna dla działalności gospodarczej człowieka zarówno dla osadnictwa, jak i rolnictwa. Ponadto, ukształtowanie powierzchni ziemi w tym rejonie jest atrakcyjne krajobrazowo.

Budowa geologiczna:

Pod względem geologicznym gmina Rejowiec Fabryczny leży na pograniczu prekambryjskiej platformy wschodnioeuropejskiej i struktur fałdowych Europy Zachodniej. W podziale na mniejsze jednostki tektoniczne jest to pogranicze obniżenia nadbużańskiego, gdzie podłoże krystaliczne występuje na głębokości poniżej 2000 m i przykryte jest grubą pokrywą skał paleozoicznych z karbonem produktywnym włącznie i graniczącą z nim od zachodu niecką brzeżną wypełnioną głównie utworami jury i kredy. Dominującą rolę odgrywają utwory mastrychtu (kreda górna), wykształcone jako opoki, wapienie i kreda piszcząca.

Utwory kredowe na terenie gminy osiągają miąższość ok. 600 m, zalegają płasko i nie są zaburzone tektonicznie. Skały kredowe przykryte są utworami trzeciorzędowymi (lokalnie) i czwartorzędowymi, a w kilku rejonach gminy wchodzi na powierzchnię terenu (rejon Nikodemówki, Krasnego, Kol. Krasne, Zalesia Krasieńskiego, na północ od stacji Kanie oraz Kol. Krzywowoli).

Osady trzeciorzędowe reprezentowane są przez piaski glaukonitowe, mułki, ropy, piaski oraz żwiry, piaszczowce (różnej genezy) i występują w formie płatów głównie w północnej i wschodniej części gminy (rejon Pawłowa, Rejowca Fabrycznego i wzgórza Lechówki).

Powszechnie na terenie całej gminy występują plejstocenske utwory czwartorzędowe. Są to osady lodowcowe, wodno-lodowcowe, peryglacialne różnej genezy oraz jeziorzysko-rzeczne wykształcone w postaci glin zwałowych, piasków i żwirów, mułów i piasków rzecznych. Miąższość tych utworów maleje w kierunku wschodnim. Piaski i gliny zwałowe występują płatami na zboczach kotliny Pawłowa. W zachodniej części gminy dominują piaski i mułki akumulacji rzecznej i jeziorno-zastoiskowej.

Utwory najmłodsze (holocenske) wypełniają rozległe obniżenia terenu i doliny rzek. Są to utwory organiczne namuły i torfy o miąższości do kilku metrów (rejon Wólki Kańskiej, Liszna i Pawłowa). W dolinach cieków dominuje akumulacja namułów piaszczystych, a taras zalewowy doliny rzeki Wieprz budują mady pylaste.

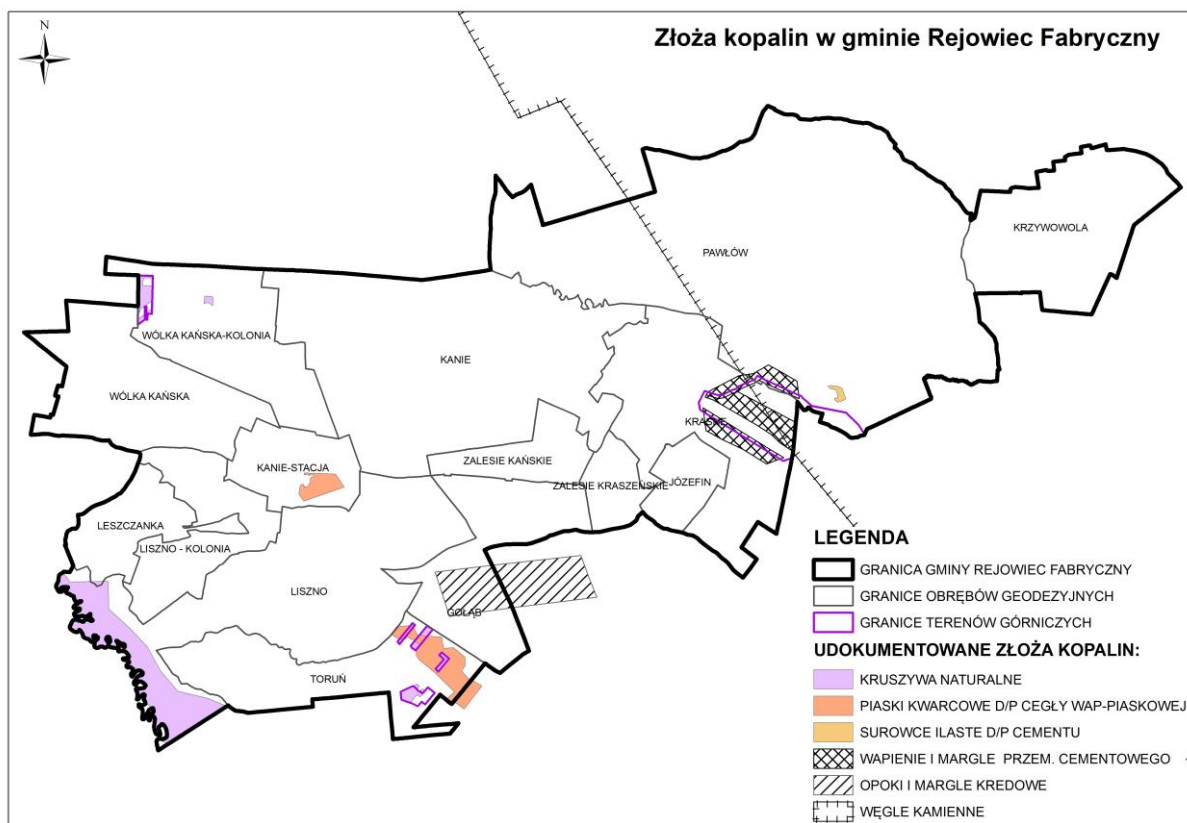
Surowce mineralne:

Na terenie gminy Rejowiec Fabryczny występują różnego rodzaju surowce mineralne, w tym udokumentowane złoża kopalin:

- złoża kruszyw naturalnych,

- piaski kwarcowe do produkcji cegły wapienno-piaskowej,
- surowce ilaste do produkcji cementu,
- wapień i margle,
- opoki i margle kredowe,
- węgiel kamienny.

Rysunek 6. Udokumentowane złoża kopalin na terenie gminy Rejowiec Fabryczny

Wody:

Gmina Rejowiec Fabryczny położona jest w dorzeczu Wisły. W północno-wschodniej części, w rejonie wsi Krzywowola, biegnie dział wodny II rzędu rozdzielający dorzecze rzeki Bug i Wieprz. Przeważająca część gminy znajduje się w dorzeczu rzeki Wieprz, jedynie niewielki fragment w północno-wschodniej części leży w dorzeczu rzeki Bug. Sieć rzeczna jest stosunkowo uboga. W dorzeczu Wieprza występują niewielkie ciekły o małych przepływach (Dopływ spod Torunia oraz Rów Mokry). W obrębie dorzecza rzeki Bug bierze swój początek rzeka Garka.

Największą rzeką w gminie jest rzeka Wieprz, która na odcinku ok. 4 kilometrów stanowi zachodnią granicę gminy. Dno doliny jest płaskie, a rzeka silnie meandruje. Przeciętna szerokość koryta rzeki wynosi od 20 do 30 metrów. Wzdłuż rzeki Wieprz biegnie kanał Wieprz-Krzna, którego głównym zadaniem jest łagodzenie deficytu wody dla potrzeb rolnictwa.

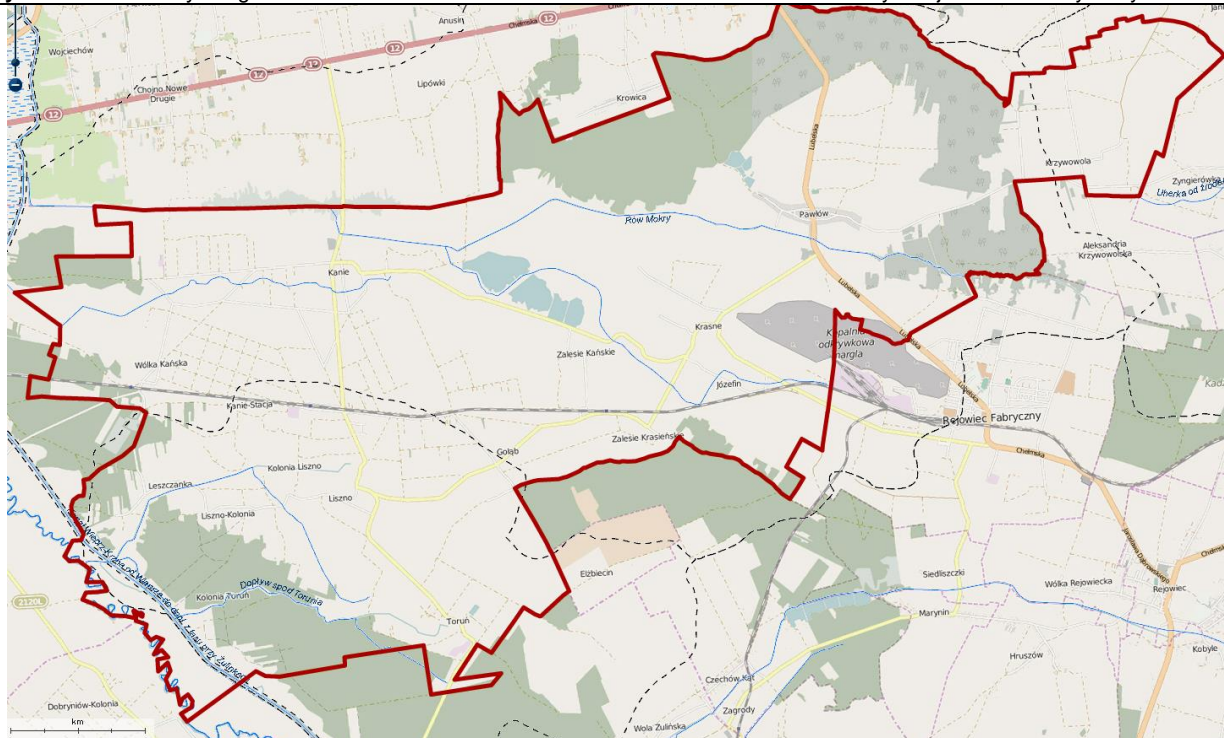
Ważnym elementem sieci hydrograficznej są stawy w okolicy Zalesia Kańskiego o powierzchni około 150 hektarów oraz szeroko rozwinięty system rowów melioracyjnych w północno-zachodniej części gminy. Jest to obszar alimentacyjny wód podziemnych oraz retencyjnych wód powierzchniowych.

Pod względem jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) na terenie gminy należy wyróżnić:

- RW2000026642813 - Kanał Wieprz-Krzna od Wieprza do dopływu z lasu przy Żulinkach,
- PLRW200017243949 - dopływ spod Torunia,

- PLRW20001924513 - Wieprz od oddzielenia się Kanału Wieprz-Krzna do dopływu spod Starościc,
- PLRW200017243989 - Rów Mokry,
- RW2000232663449 - Uherka od źródeł do Garki.

Rysunek 7. Sieć hydrograficzna oraz rozmieszczenie JCWP na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny

źródło: <http://www.portal.gison.pl/rejowiecfabryczny/>

Zanieczyszczenia wód prowadzą do zmiany stanu lub składu wody, co w konsekwencji może powodować pogorszenie jej jakości.

Najpoważniejszymi zagrożeniami jakości wód na terenie gminy są zanieczyszczenia obszarowe, których źródłem jest m.in.: stosowanie nadmiernych dawek nawozów mineralnych oraz chemicznych środków ochrony roślin w rolnictwie i leśnictwie, niewłaściwy sposób gromadzenia oraz/lub stosowania nawozów naturalnych oraz infiltracja do gruntu ścieków bytowych z nieszczelnych zbiorników ściekowych, zwłaszcza na obszarach słabo wyposażonych w sieć kanalizacyjną. Źródłem zanieczyszczenia wód gruntowych może być także depozycja zanieczyszczeń powietrza z opadem atmosferycznym.

Zagrożenie dla stanu wód stanowią mogą ścieki odprowadzane do gruntu przez przemysł w ilościach lub w sposób niezgodny z uzyskanym pozwoleniem wodnoprawnym.

Szczególnym zagrożeniem dla wód jest przemysł wydobywczy – górnictwo wpływa na zmiany bilansu wodnego, obniżenie zwierciadła wód podziemnych i tworzenie lejów depresyjnych, a tym samym zanik źródeł, wysuszenie studni i ujęć komunalnych. Powoduje też zmniejszenie zasobów wód podziemnych i powierzchniowych i pogorszenie ich jakości z powodu ługowania z hałd i składowisk substancji mineralnych (chlorki, siarczany, związki glinu i żelaza, metale ciężkie).

W Raporcie o stanie środowiska województwa lubelskiego w 2015 roku opracowanym przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Lublinie, stan JCWP Kanału Wieprz-Krzna od Wieprza do dopływu z lasu przy Żulinkach i rzeki Wieprz od oddzielenia się Kanału Wieprz-Krzna do dopływu spod Starościc oceniono jako zły, jednocześnie przypisując im: potencjał ekologiczny umiarkowany, klasę elementów biologicznych – III, klasę elementów hydromorfologicznych i fizykochemicznych – II. Dla przedmiotowego odcinka rzeki Wieprz stwierdzono, że nie spełnia on również wymogów dla obszarów chronionych.

Dla pozostałych jednolitych części wód powierzchniowych monitoring nie był prowadzony.

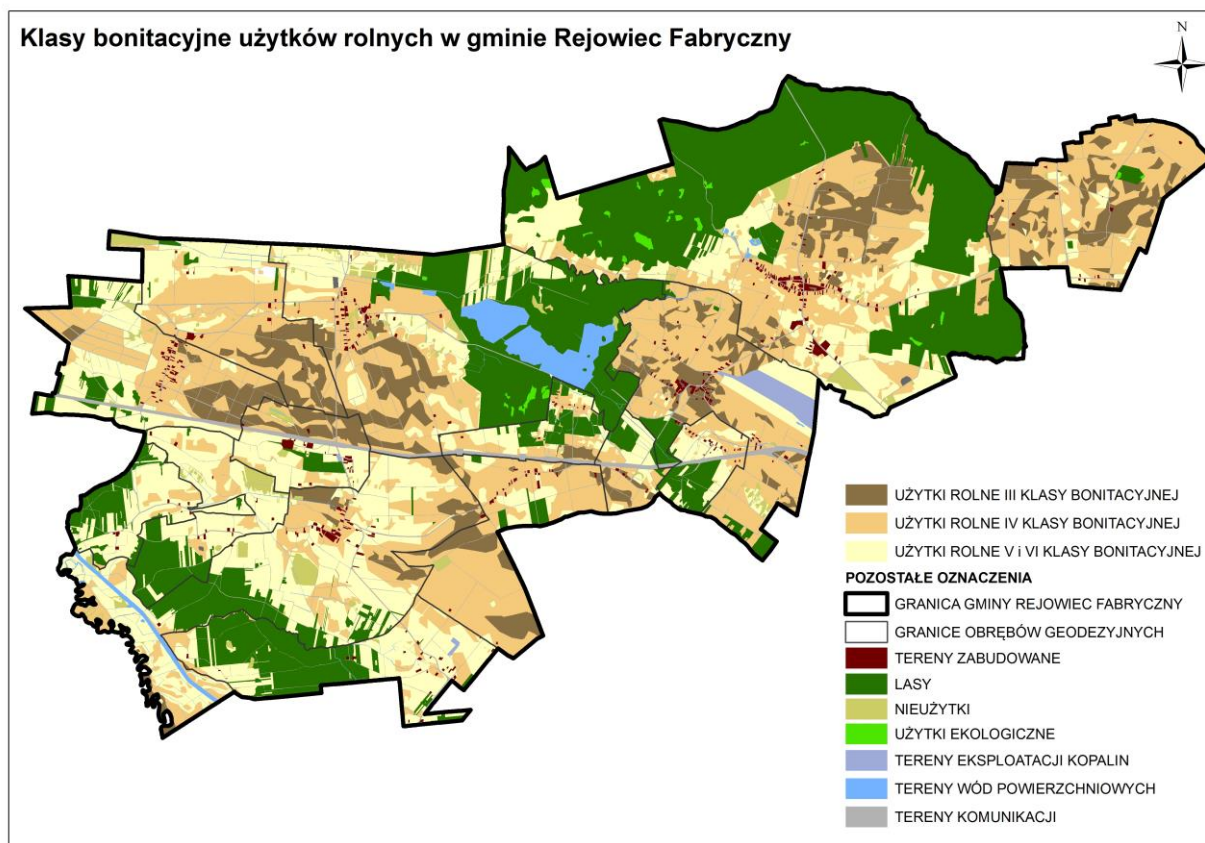
Monitoring wód podziemnych wykazał, że Jednolite Części Wód Podziemnych na terenie gminy Rejowiec Fabryczny są zadowalającej jakości.

Gleby:

Na terenie gminy Rejowiec Fabryczny występują gleby wykształcone ze skał kredowych i z utworów plejstocenijskich oraz holocenijskich.

Dominują gleby urodzajne (III i IV klasy). Gleby klasy IIIa i IIIb zajmują 18% gruntów ornych. Są to najczęściej rędziny lub gleby brunatne o korzystnych warunkach do produkcji rolnej przydatne do szerokiego zakresu upraw. Gleby te występują głównie w północnej części gminy (okolice Kaniego, Poczekajki, Krzywowoli). Gleby klasy IVa i IVb stanowią ok. 49,5% gruntów ornych. Są to rędziny, gleby brunatne lub bielcowe. Znaczne powierzchnie zajmują one w północnej i środkowej części gminy. Gleby słabe klasy V i VI, wytworzone z utworów plejstocenijskich, występują głównie w południowej części gminy (okolice Liszna, Leszczanki, Torunia). Gleby te stanowią około 31,5% gruntów ornych.

Rysunek 8. Klasy bonitacyjne użytków rolnych w gminie Rejowiec Fabryczny

Użytki zielone zajmują 17,3% powierzchni gminy. Ich największe kompleksy znajdują się w zachodniej części gminy (w dolinie rzeki Wieprz i na zachód od Wólki Kańskiej).

Gleby klas I-III podlegają ochronie zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 roku o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Warunki klimatyczne i jakość powietrza atmosferycznego:

W podziale Polski na regiony klimatyczne E. Romera, gmina Rejowiec Fabryczny leży w krainie Chełmsko-Podlaskiej. Kraina ta charakteryzuje się wzrostem kontynentalizmu z zachodu na wschód. Duży wpływ na kształtowanie się klimatu lokalnego oraz warunków rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń mają wiatry. W przedmiotowej gminie przeważają wiatry z sektora zachodniego, najrzadziej natomiast notowane są wiatry północne.

Na obszarze gminy obserwuje się zróżnicowanie warunków klimatu lokalnego. Niekorzystne warunki klimatyczne występują w rozległej kotlinie pomiędzy Pawłowem, a Kanią w centralnej części gminy oraz w dolinach i obniżeniach na obszarze całej gminy (głównie w części północno-zachodniej i zachodniej). Ze względu na niekorzystne warunki termiczne i wilgotnościowe, tereny te są nieprzydatne dla budownictwa mieszkaniowego oraz dla lokalizacji przemysłu.

Tereny wyniesione z głęboko zalegającym zwierciadłem wód podziemnych posiadają korzystne warunki termiczne, wilgotnościowe i wietrzne. Negatywny wpływ na warunki aerosanitarne w gminie posiada Cementownia w mieście Rejowiec Fabryczny, z którym gmina sąsiaduje.

Zgodnie z danymi dotyczącymi stanu powietrza atmosferycznego na terenie województwa lubelskiego, w tym gminy Rejowiec Fabryczny, zawartymi w „Raporcie o stanie środowiska województwa lubelskiego w 2015 roku”, zanieczyszczenie powietrza w gminie kształtowało się w następujący sposób:

- stężenie średnie roczne **dwutlenku siarki** wynosiło średnio $8 \mu\text{g}/\text{m}^3$ nie przekraczając dopuszczalnej normy,
- stężenie średnie roczne **dwutlenku azotu** wynosiło średnio poniżej $20 \mu\text{g}/\text{m}^3$ nie przekraczając dopuszczalnej normy,
- stężenie średnie roczne **benzenu** wynosiło średnio od 1,2 do $2,4 \mu\text{g}/\text{m}^3$ nie przekraczając dopuszczalnej normy, przy czym zawartość benzenu w powietrzu wyraźnie wzrosła w okresie zimowym,
- stężenie średnie roczne **tlenku węgla** wynosiło średnio od 3,54 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ nie przekraczając dopuszczalnej normy,
- liczba dni z przekroczeniami stężenia **ozonu** wynosiła od 11 do 15 dni nie przekraczając dopuszczalnej normy,
- stężenie średnie roczne **pyłu zawieszonego PM 10** wynosiło średnio $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$ nie przekraczając dopuszczalnej normy, przy czym zawartość tego pyłu w powietrzu wyraźnie wzrosła w okresie zimowym,
- stężenie średnie roczne **pyłu zawieszonego PM 2,5** wynosiło średnio od 21,3 do $28,2 \mu\text{g}/\text{m}^3$ nie przekraczając dopuszczalnej normy,
- stężenie średnie roczne **benzo/a/pirenu** wynosiło średnio od 2,78 do $5,36 \text{ ng}/\text{m}^3$ przekraczając dopuszczalne normy, przy czym zawartość benzenu w powietrzu wyraźnie wzrosła w okresie zimowym.

Na podstawie przeprowadzonych badań jakości powietrza dla strefy lubelskiej, do której należy gmina Rejowiec Fabryczny, można stwierdzić, że głównym źródłem zanieczyszczeń powietrza jest tzw. „niska emisja” w okresie grzewczym.

Zgodnie z wynikami oceny jakości powietrza województwa lubelskiego prowadzonymi przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Lublinie, dla kryterium ochrony zdrowia, strefę lubelską, do której należy cała gmina Rejowiec Fabryczny, zaliczono do:

- klasy C ze względu na przekroczenia 24 godzinnych stężeń pyłu PM₁₀, pyłu PM_{2,5} i benzo/a/pirenu oznaczonego w pyłe PM₁₀,
- klasy A pod względem poziomu stężenia dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, benzenu, tlenku węgla, ołowiu, kadmu, arsenu, niklu,
- klasy A ze względu na brak przekroczeń poziomu docelowego ozonu (natomiast ze względu na przekroczenie poziomu celu długoterminowego ozonu do klasy D₂).
- Zgodnie z klasyfikacją dla kryteriów ochrony roślin strefa ta została zaliczona do klasy A (natomiast ze względu na przekroczenie poziomu celu długoterminowego ozonu kolejny już rok do klasy D₂).

Klasyfikacja wykonana w 2015 roku potwierdza występujące w latach wcześniejszych przekroczenia 24-godzinnego poziomu pyłu PM₁₀, pyłu PM_{2,5} oraz benzo/a/pirenu na terenie województwa lubelskiego. Dlatego też niezbędne jest wdrożenie działań wskazanych w Programie Ochrony Powietrza dla strefy lubelskiej, w tym:

„Wprowadzanie odpowiednich zapisów do sporządzanych lub aktualizowanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i decyzji o warunkach zabudowy - wymogów dotyczących zaopatrywania mieszkań w ciepło na nowych osiedlach, z nośników nie powodujących nadmiernej emisji zanieczyszczeń do powietrza (tj. podłączanie do sieci ciepłych tam gdzie jest to możliwe, stosowanie kotłów gazowych lub olejowych, ogrzewania elektrycznego oraz wykorzystanie energii odnawialnej nie powodującej zwiększonej emisji zanieczyszczeń), zapewnienia „przewietrzania” terenów zabudowanych, stosowania pasów zieleni ochronnej, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów przekroczeń; (...)”.

Powiązania przyrodnicze z otoczeniem:

Przez powiązania przyrodnicze należy rozumieć nie tylko obecność „wyraźnych” korytarzy migracyjnych elementów biotycznych przyrody, ale także istnienie innych struktur ekologicznych oraz rozległych przestrzeni otwartych pozwalających na utrzymanie lokalnej spójności ekologicznej. Nawet przestrzeń urbanizowana może zostać włączona w funkcjonowanie systemu przyrodniczego. Dzieje się tak dzięki

odpowiedniemu kształtowaniu towarzyszącej zabudowie zieleni np. przez wprowadzanie szpalerów drzew, czy pozostawieniu znacznego udziału zieleni przydomowej. Niebagatelną rolę w lokalnych powiązaniach ekologicznych odgrywają także formy ogrodzeń, gabaryty obiektów budowlanych, czy infrastruktura drogowa.

Północna i zachodnia część gminy Rejowiec Fabryczny znajduje się w Pawłowskim Obszarze Chronionego Krajobrazu. Ponadto, w północnym fragmencie występuje obszar Natura 2000 Pawłów. W części centralnej i północnej występują użytki ekologiczne, a także pomniki przyrody. Od strony zachodniej gmina częściowo graniczy z otuliną Nadwięprzańskiego Parku Krajobrazowego.

W opracowaniu Krajowej Sieci Ekologicznej (ECONET - POLSKA) gmina położona jest poza obszarami węzłowymi. Przez obszar gminy biegnie natomiast korytarz ekologiczny o znaczeniu krajowym, który stanowi dolina rzeki Wieprz. Łączy on ekosystemy Pawłowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu z ekosystemami Nadwięprzańskiego Parku Krajobrazowego (na północ od gminy) i Skierbeszowskiego Parku Krajobrazowego oraz Grabowiecko-Strzeleckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu na południu.

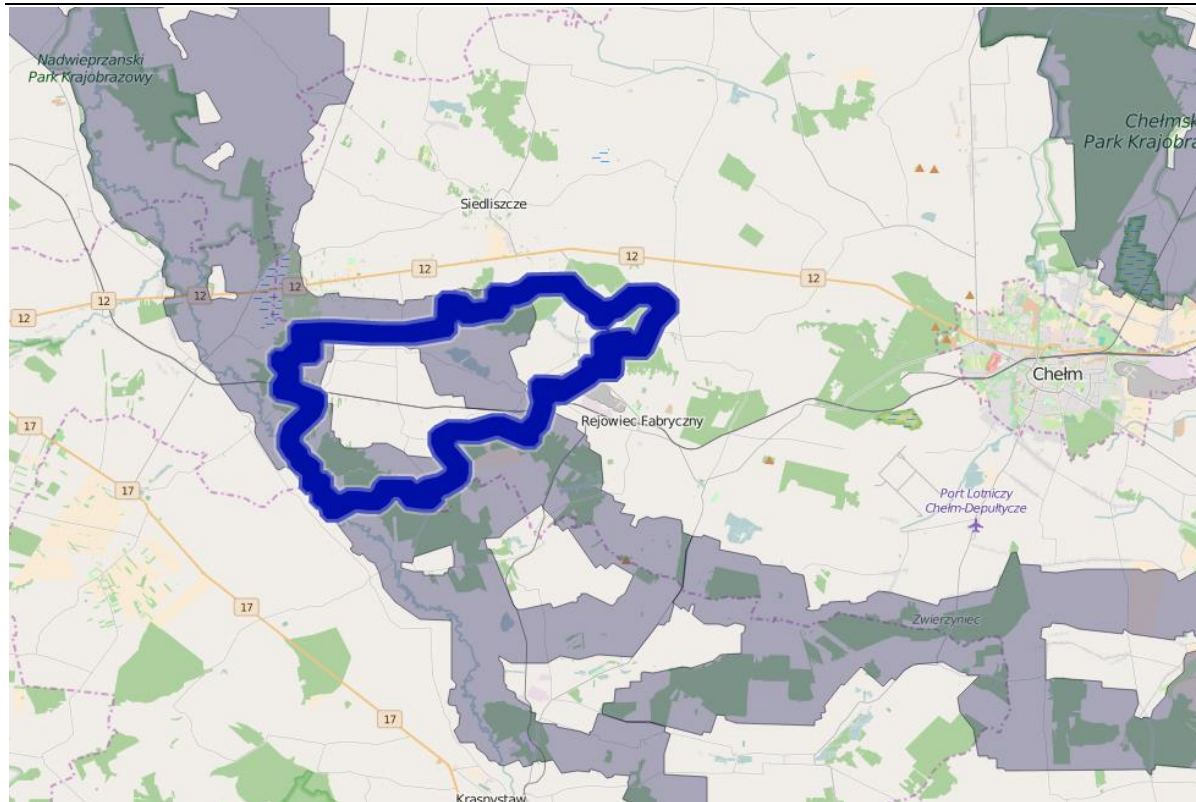
Powiązania ekologiczne o przebiegu równoleżnikowym zapewniają ciągi ekologiczne o znaczeniu lokalnym. Są to doliny Mokrego Rowu i doliny małych cieków wypływających z okolic Torunia i Kaniego.

Na terenie gminy znajduje się węzeł ekologiczny wodno-leśny o znaczeniu regionalnym w rejonie stawów w okolicy Zalesia Kańskiego. Węzłami ekologicznymi o znaczeniu lokalnym są: Lasy Pawłowskie i lasy w południowo-zachodniej części gminy. Wszystkie te węzły mają duże wartości przyrodnicze, zarówno florystyczne, jak i faunistyczne (ostoję ptactwa wodno-błotnego), i wymagają szczególnej ochrony przed degradacją, a zwłaszcza przed zmianą stosunków wodnych.

Warunkiem prawidłowego funkcjonowania cennych elementów przyrodniczych jest utrzymanie ciągłości i walorów ekologicznych korytarzy i ciągów ekologicznych.

Elementami destabilizującymi system ekologiczny w gminie są liniowe bariery ekologiczne pochodzenia antropogenicznego. Należy do nich droga Rejowiec Fabryczny – Pawłów – Siedliszcze, która przecina węzeł ekologiczny Lasy Pawłowskie. Natomiast w ciągu ekologicznym w dolinie Mokrego Rowu barierą tą stanowi droga Liszno-Kanie-Chojno Nowe. Drogi te, biegnące na pewnych odcinkach na nasypach, utrudniają funkcjonowanie stref ekologicznych i pogarszają drożność ciągów ekologicznych.

Rysunek 9. Korytarze ekologiczne na tle gminy Rejowiec Fabryczny

źródło: <http://mapa.korytarze.pl/>

Obszary i obiekty prawnie chronione:

W granicach gminy Rejowiec Fabryczny znajduje się kilka obszarów i obiektów chronionych na podstawie przepisów ustawy z 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. 2013 poz. 627 ze zm.). Są to:

- Pawłowski Obszar Chronionego Krajobrazu,
- obszary włączone do Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 – Specjalny Obszar Ochrony SOO „Pawłów” - PLH 060065,
- drzewa uznane za pomniki przyrody.

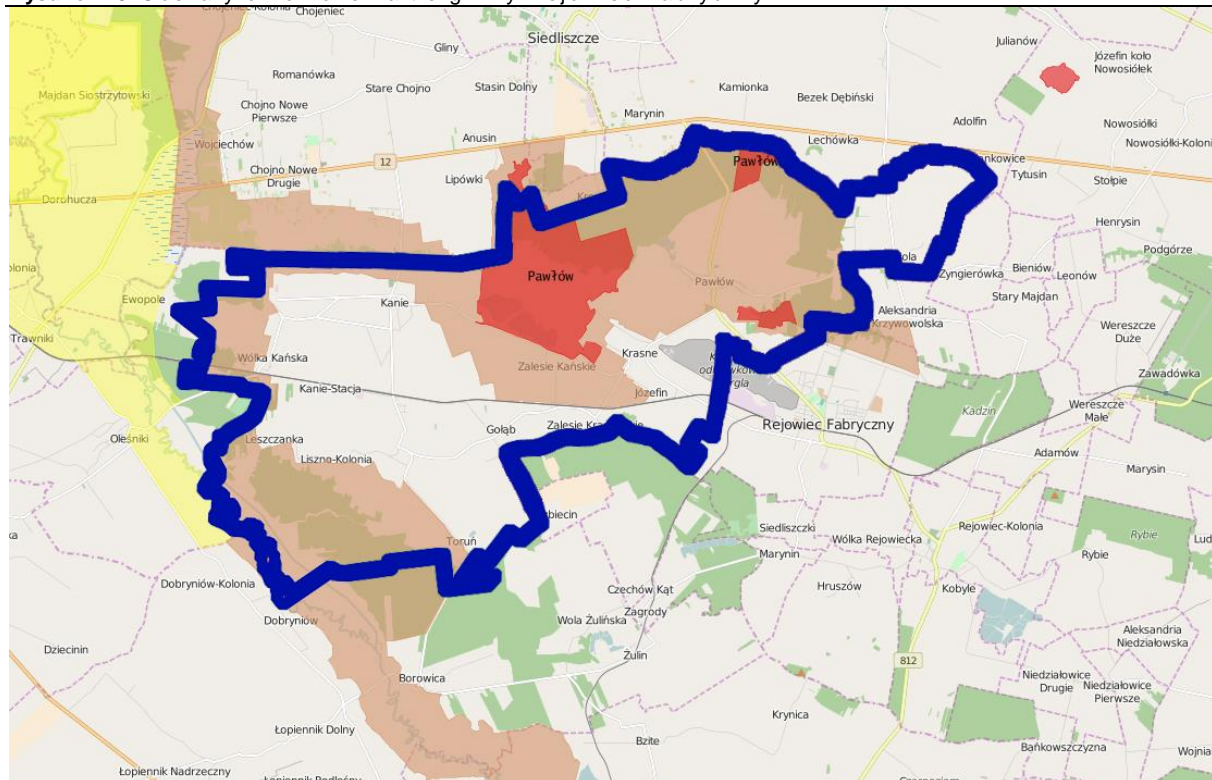
Pawłowski Obszar Chronionego Krajobrazu - został powołany w 1983 r. Uchwałą Wojewódzkiej Rady Narodowej w Chełmie nr XVIII/89/83 z dnia 28 marca 1983 r., zmienionej Rozporządzeniem Nr 52 Wojewody Lubelskiego z dnia 26 czerwca 1998 r. oraz Rozporządzeniem Nr 51 Wojewody Lubelskiego z dnia 28 lutego 2006 r. Pawłowski Obszar Chronionego Krajobrazu obejmuje dolinę rzeki Dorohucz, otoczoną wzniesieniami kredowymi z półkolistym pierścieniem lasów otaczających miejscowość Pawłów oraz fragment doliny rzeki Wieprz na odcinku Trawniki - Krasnystaw. Obszar obejmuje tereny trzech gmin województwa lubelskiego: Rejowiec Fabryczny, Siedliszcze i Łopiennik Górny. Na terenie gminy Rejowiec Fabryczny obejmuje on obszary położone w południowej (wzdłuż doliny Rowu Mokrego) i południowo-zachodniej części (wzdłuż Kanału Wieprz – Krzna), pokrywając się tym samym z przebiegiem korytarzy ekologicznych Działy Grabowieckie i Wieprz – Krzna. Lasy Pawłowskie, zróżnicowane gatunkowo, rosną na żyznych siedliskach i dzięki temu są dość odporne na zagrożenia emisją pyłów przemysłowych i obniżania się lustra wód gruntowych. Obszar oddziela od siebie dwa zagłębia przemysłowe, cementowe z Rejowcem Fabrycznym od Lubelskiego Zagłębia Węglowego. Dość duży kompleks Lasów Pawłowskich w sąsiedztwie doliny rzecznej i licznych stawów rybnych stanowi o atrakcyjności tego obszaru jako miejsca wypoczynku i rekreacji. Powierzchnia obszaru wynosi 8000 ha.

PLH 060065 „Pawłów” - to ostoja o powierzchni około 871 ha, znajdująca się na terenie Pawłowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Obejmuje torfowiska leżące w pobliżu Pawłowa (w dolinie Dorohucz i jej dopływów) i Krowicy, a także fragmenty lasów mieszanych znajdujących się w pobliżu Pawłowa i kompleks stawów w miejscowości Kanie. Wykształciły się tu zbiorowiska wodne z klas *Charetea*, *Lemnetea* i *Potametea*, szuwarowe z klasy *Phragmitetea*, łąkowe z klasy *Molinio-Arrhenatheretea*, torfowiskowe z klasy *Scheuchzeria-Caricetea fuscae* oraz zaroślowe i leśne z klasy *Alnetea glutinosae*. W zbiorowiskach tych zanotowano stanowiska kilkunastu rzadkich i objętych ochroną prawną gatunków roślin np. *Liparis loeselii*, *Carex davalla*, *Dactylorhiza incarnata* i *D. majalis*, *Epipactis palustris*, *Trollius europaeus*, *Veratrum lobelianum*, *Dianthus superbus*, *Iris sibirica*, *Nymphaea alba*. Na torfowiskach występują różnej wielkości i kształtu stare wyrobiska torfu. W ostatnich latach wykopano kilka nowych sadzawek i małych stawów.

Na obszarze zidentyfikowano 7 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG - twardowodne oligo- mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łąkami ramienic *Chara* sp., zmiennowilgotne łąki trzęślicowe, niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*), torfowiska przejściowe i trzęsawiska, górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk, grąd kontynentalny, lasy łęgowe i nadrzeczne zarośla wierzbowe.

Rejon ten jest znaczącą w skali regionu ostoją rzadkich gatunków owadów, płazów i gadów. Występuje tu 13 gatunków zwierząt z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Obszar ma również duże znaczenie dla ochrony ptaków. Odnotowano na tym terenie gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Rady 79/409/EWG. Głównym celem ochrony jest zachowanie silnej populacji żółwia błotnego *Emys orbicularis* i uzupełnienie reprezentacji strzebli błotnej *Phoxinus phoxinus* (wypełnienie luki w zasięgu występowania). Na terenie SOO Pawłów występują także objęte ochroną prawną gatunki zwierząt jak np.: Kumak nizinny (*Bombina orientalis*), Traszka grzebieniasta (*Triturus cristatus*), Przeplatka aurinia (*Euphydryas aurinia*), Żalotka większa (*Leucorrhinia pectoralis*), Czerwończyk nieparek (*Lycaena dispar*), Czerwończyk fioletek (*Lycaena helle*), Modraszek nausitous (*Maculinea nausithous*), Modraszek telejus (*Maculinea telejus*), Trzepla zielona (*Ophiogomphus cecilia*), Wydra (*Lutra lutra*), Piskorz (*Misgurnus fossilis*) i inne.

Głównymi zagrożeniami dla siedlisk i gatunków chronionych w ramach przedmiotowego obszaru Natura 2000 są: zasypywanie terenu, melioracje, osuszanie, odpady, ścieki, drogi, uprawa, modyfikowanie wód, pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych, wydobywanie torfu, nawożenie, zmniejszenie płodności u zwierząt, zalesianie terenów otwartych, zarzucanie pasterstwa, brak wypasu, pozyskiwanie, usuwanie roślin łąkowych, koszenie.

Rysunek 10. Obszary chronione na tle gminy Rejowiec Fabryczny

źródło: <http://mapa.korytarze.pl/>

Użytki ekologiczne – W obrębie gminy, na terenie Leśnictwa Pawłów Nadleśnictwa Chełm (w północnowschodniej i centralnej części gminy), znajdują się użytki ekologiczne, ustanowione Uchwałą Nr XXVII/169/97 Rady Gminy Rejowiec Fabryczny z dnia 1 marca 1997 r. w sprawie uznania obszarów bagien za użytki ekologiczne na terenie gminy Rejowiec Fabryczny. Wyznaczono 22 takie obszary o łącznej powierzchni ok. 22 ha. Celem ich utworzenia było zachowanie cennych zbiorowisk wodnych i torfowiskowych.

Pomniki przyrody - Na terenie gminy znajduje się 5 pomników przyrody, z których 4 zlokalizowane są w zabytkowym parku podworskim, przy Domu Pomocy Społecznej w Kaniem, zaś 1 w zespole kościoła parafii pw. św. Apostołów Piotra i Pawła w Kaniem (lipa drobnolistna). Są to:

• klon srebrzysty	obw. pnia 520 cm	utworzony w 1987 r.
• orzech czarny	obw. pnia 328 cm	utworzony w 1987 r.
• tulipanowiec amerykański	obw. pnia 242 cm	utworzony w 1987 r.
• lipa drobnolistna	obw. pnia 452 cm	utworzony w 1987 r.
• lipa drobnolistna	obw. pnia 479 cm	utworzony w 1987 r.

Fot. 17. Klon srebrzysty – pomnik przyrody

Fot. 18. Lipa drobnolistna – pomnik przyrody

Fot. 19. Lipa drobnolistna – pomnik przyrody

Charakterystyka poszczególnych ekosystemów oraz ocena ich odporności na degradację i zdolności do regeneracji:

Obszar gminy Rejowiec Fabryczny cechuje się dużą mozaikowością krajobrazu. Lasy, łąki, pastwiska, torfowiska, zadrzewienia śródpolne i pola uprawne przeplatają się nawzajem. W krajobrazie gminy można wyodrębnić obszary wykazujące wspólny ekologiczny charakter, jako strefy ekologiczne:

- strefa polna – uprawiane rolnictwo, tereny na obszarze całej gminy,
- strefa leśna – obejmuje Lasy Pawłowskie i las w południowo-zachodniej części gminy,
- strefa wodno-łąkowo-leśna – okolice stawów w rejonie Zalesie Kańskiego,
- strefa łąkowo-wodna – obejmuje dolinę rzeki Wieprz, dolinę Mokrego Rowu, tereny łąkowo-torfowiskowe na zachód od Wólki Kańskiej i dolinki, leżące na północ i południe od Pawłowa.

Lasy:

W granicach administracyjnych gminy Rejowiec Fabryczny lasy i zadrzewienia zajmują 2429 ha, tj. 27,6% powierzchni gminy. W większości są to lasy państwowe, a pozostałe zajmują ok. 400 ha powierzchni.

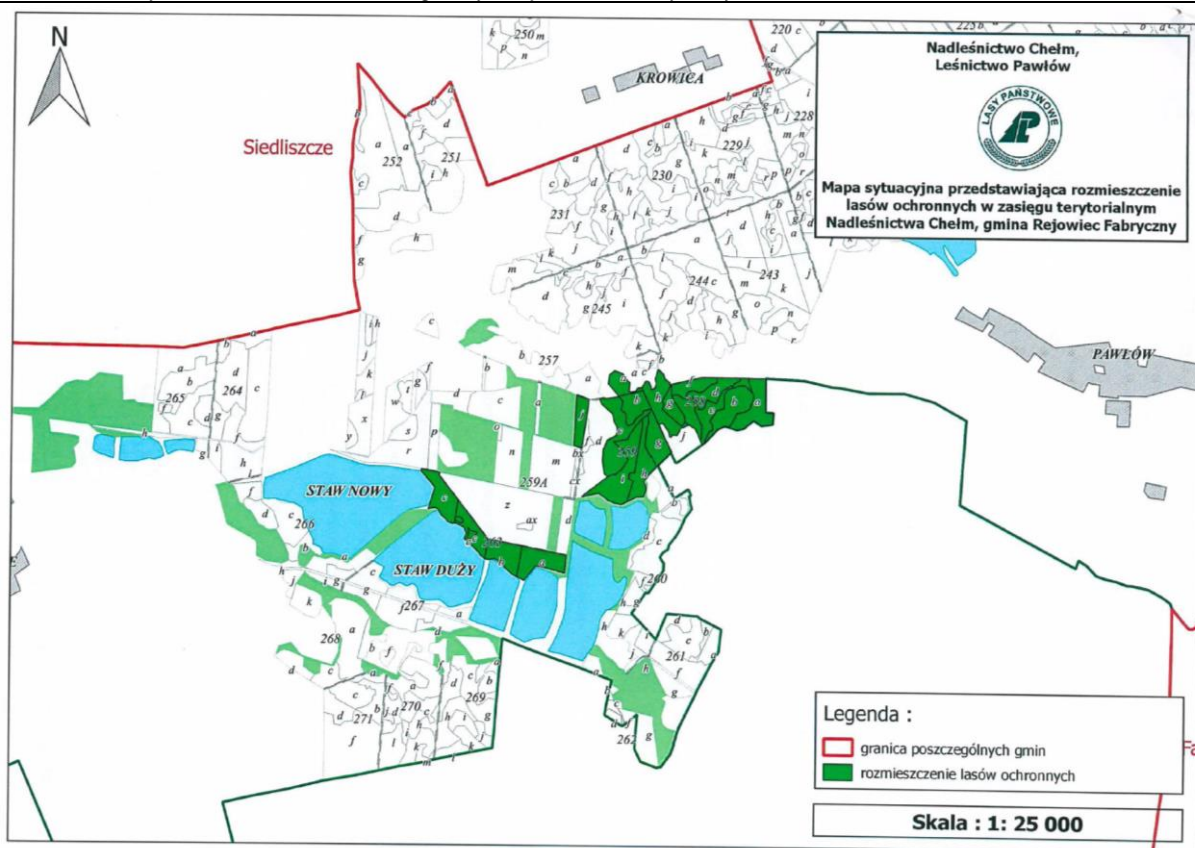
Lasy administrowane są przez dwa nadleśnictwa: Krasnystaw i Chełm. Do Nadleśnictwa Chełm należą 3 obręby: Kanie, Pawłów i Krzywowola w północnej części gminy. Natomiast pozostałą część lasów obejmują obręby: Toruń, Kol. Wólka Kańska, Liszno Wieś, Józefin, Leszczanka, Kol. Liszno, Zalesie Kańskie, Gołąb, Krasne i Zalesie Kraszeńskie, należące do Nadleśnictwa Krasnystaw.

Największy kompleks leśny stanowią lasy Pawłowskie o powierzchni 950 ha. Są to lasy zróżnicowane gatunkowo z przewagą siedlisk lasu mieszanego świeżego. W zachodniej części tego kompleksu przeważają siedliska wilgotne, a w części północnej i wschodniej mniej wilgotne z przewagą drzewostanów dębowych, dębowo-sosnowych lub sosnowych.

W zachodniej części kompleksu i w otoczeniu stawów występują drzewostany olchowe, brzoźowe i sosnowe. Drzewostany jednogatunkowe należą w tym kompleksie do rzadkości. Lasy Pawłowskie zaliczono do I kategorii o najwyższych walorach wynikających z żyzności siedlisk, wilgotności i dużej mozaikowości.

W południowo-zachodniej części gminy znajduje się drugi kompleks leśny, mniej zwarty. W lasach tych na żyznych siedliskach borowych dominuje sosna.

Na terenie gminy Rejowiec Fabryczny występują lasy ochronne, które łącznie zajmują 55,03 ha. Należą one do kategorii ochronności wodochronnej i/lub ostoi zwierząt.

Rysunek 11. Lasy ochronne na terenie gminy Rejowiec Fabryczny

źródło: Nadleśnictwo Chełm

Ekosystemy łąkowe i pastwiska, zadrzewienia śródpolne i nieużytki o cechach naturalnych:

Na terenie gminy Rejowiec Fabryczny łąki, pastwiska, zadrzewienia śródpolne i nieużytki spełniają wysokie wartości przyrodnicze, ze względu na ich stosunkowo ekstensywne użytkowanie i wysokie zróżnicowanie gatunkowe. Zajmują one powierzchnię 1523 ha. Znajdują się przeważnie wzdłuż cieków wodnych i na terenach podmokłych, gdzie tworzą ważne dla zwierząt płaty ekologiczne. Zadrzewienia śródpolne otoczone łąkami cechuje skład gatunkowy zgodny z siedliskiem, znaczne bogactwo gatunkowe, duże zagęszczenie osobników, intensywność i wielopoziomowość obiegu materii oraz przepływu energii. Struktury te pełnią istotną rolę w zasilaniu biologicznym otoczenia. Stanowią lokalne ostoje zasobów genetycznych, miejsca rozrodu oraz zdobywania pokarmu, stabilizują ekosystemy sąsiednie. Zapewniają one migrację gatunków. Ze względu na intensywną produkcję rolniczą, zadrzewienia śródpolne na terenie gminy zajmują stosunkowo niewielkie przestrzenie.

Ekosystemy łąkowe z zadrzewieniami charakteryzują się zdolnościami regeneracyjnymi, wykazują się też wysoką odpornością na degradację.

Fot. 20. Łąki, pastwiska i zadrzewienia w rejonie miejscowości Pawłów

Torfowiska:

Cennym elementem przyrodniczym na terenie gminy są torfowiska. Pełnią one funkcje zbiorników małej retencji, charakteryzują się dużą różnorodnością biologiczną i dlatego należy je chronić przed zmianą użytkowania.

Sz szczególnie cenne torfowiska zlokalizowane są w rejonie Mokrego Rowu oraz Kol. Liszno, spośród których należy wymienić „Torfowisko niskie” charakteryzujące się bogatą gamą roślinności tj. storczyki krwiste, szerokolistne oraz kosańce syberyjskie.

Pola uprawne:

Tereny rolne zajmują znaczną powierzchnię gminy. Należą do nich przede wszystkim monokulturowe uprawy polowe, w tym grunty orne, sady oraz uprawy warzyw i owoców. Wśród tych ostatnich można zauważyć największą różnorodność gatunkową oraz sezonową zmienność.

Tereny rolne stanowią cenny element krajobrazu gminy. Ekosystemy łąkowe z zadrzewieniami cechują się dobrymi zdolnościami regeneracyjnymi, wykazują odporność na degradację. Ponadto, umożliwiają migrację zwierząt i stwarzają dla nich warunki do bytowania. Tereny te są zwarte i rzadko przedzielane zabudową, co zapobiega niszczeniu półnaturalnej szaty roślinnej. Warto podkreślić, że zrealizowane inwestycje cechują się dużą powierzchnią biologicznie czynną.

Fot. 21. Tereny pól uprawnych położone w Kaniem

Zieleń terenów zurbanizowanych:

Istniejąca zabudowa skupiona jest w zespoły zabudowy wiejskiej skoncentrowane w centrach poszczególnych miejscowości i dobrze wkomponowana w krajobraz gminy. Zieleń towarzysząca zabudowie jest zróżnicowana. Zależy głównie od charakteru nieruchomości, lokalizacji, a także sposobu użytkowania.

Przy zabudowie usługowej, a przede wszystkim przy usługach publicznych, jest to zieleń urządzona i zadbana, gdzie dominuje starodrzew, trawniki oraz sezonowe, ozdobne kwiaty w donicach. W Pawłowie wyróżnia się park oraz klomby i donice z kwiatami przy Gminnym Ośrodku Kultury.

Przy zabudowie jednorodzinnej zazwyczaj występują ozdobne rabaty i trawniki oraz krzewy i drzewa gatunków introdukowanych, a przy zagrodowej dodatkowo sady. Ogrody przydomowe są zazwyczaj niewielkie.

Ponadto, w miejscowości Kanie występuje zabytkowy zespół parkowo-pałacowy, gdzie dominuje starodrzew.

Fot. 22. Gminny Ośrodek Kultury w Pawłowie

Fauna:

Świat zwierzęcy gminy Rejowiec Fabryczny jest stosunkowo bogaty, co związane jest z cennym przyrodniczo krajobrazem stwarzającym dobre warunki dla życia dzikich zwierząt. Spośród ssaków najliczniejszym występowaniem charakteryzuje się sarna. Mniej licznie występują takie gatunki jak: dzik, lis, kuna, borsuk, jeleń szlachetny oraz łos. Najrzadziej spotykany jest jenot oraz wilk.

Przedstawicielami gadów są: żółw błotny, żmija zygzakowata, zaskroniec zwyczajny, padalec, jaszczurka zwinka i żyworódka.

Spotkać można takie płazy jak: traszka zwyczajna i grzebieniasta, kumak nizinny, grzebiuszka ziemna, ropucha szara, zielona i paskówkowa oraz żaba trawna, moczarowa, wodna, jeziorowa i rzekotka drzewna.

Najliczniej na terenie gminy występują ptaki, w tym ptaki chronione. Z ciekawszych taksonów można wymienić zagrożoną wymarciem w Europie wodniczkę, dudka, dzięcioła zielonego, sowę błotną, dubelta, orlika krzykliwego, muchołówkę białoszyją czy bociana czarnego.

Ponadto, na terenach zurbanizowanych występują pospolite zwierzęta oraz ptaki synantropijne związane z agrocenozami.

Zmiany wpływające niekorzystnie na środowisko:

Na terenie gminy Rejowiec Fabryczny można zaobserwować nieznaczne przekształcenia przestrzeni związane głównie z rozwojem osadnictwa, a także przekształcenia środowiska i krajobrazu będące wynikiem wielowiekowej działalności człowieka. Znacznie niekorzystnie na środowisko wpłynęła eksploatacja surowców. Kopalnia margla, zajmująca powierzchnię blisko 110 ha i głębokości blisko 50 m, spowodowała antropogeniczne zmiany w środowisku. Z jej powstaniem oraz istnieniem wiązała się zmiana ukształtowania terenu, a jednocześnie zmiana jego użytkowania oraz trwałe przekształcenia siedlisk.

Dodatkowo rozwijająca się zabudowa wywołała zmiany w użytkowaniu gruntów, co spowodowało przekształcenia, fragmentację, a nawet niszczenie siedlisk. Związane są one ze zmianą użytkowania gruntów rolnych i leśnych, na skutek rozwoju osadnictwa. Zmiany antropogeniczne mają również istotny wpływ na warunki wodno-gruntowe.

Duże zmiany w środowisku są wynikiem także działań melioracyjnych. Spowodowały one obniżenie się poziomu wód gruntowych, a jednocześnie przekształcenie pierwotnych zespołów roślinnych i osuszenie torfowisk. Szczególnie wzdłuż kanału Wieprz-Krzna, który wraz z urządzeniami towarzyszącymi tworzy system wodno-melioracyjny, nastąpiło przesuszenie pobliskich gruntów, murszenie torfów, degradacja i erozja gleb oraz zanik naturalnych siedlisk fauny i flory. System ten nie prowadzi do nawodnień na użytkach zielonych.

Ponadto, stosowanie środków chemicznych w rolnictwie oraz wykorzystywanie nowych metod upraw (zabiegi mechaniczne) również przyczyniło się do niekorzystnych zmian w środowisku gruntowo-wodnym.

Uciążliwości związane z hałasem związane są przede wszystkim z ruchem kolejowym i samochodowym, a także z tzw. „niską emisją” z lokalnych palenisk.

Do największych zagrożeń dla środowiska naturalnego występujących na obszarze gminy Rejowiec Fabryczny należy zaliczyć:

- melioracje w obrębie obszarów podmokłych prowadzące do obniżenia poziomu wód gruntowych,
- dzikie wysypiska śmieci,
- nieracjonalne nawożenie pól poprzez stosowanie nadmiernej ilości środków ochrony roślin,
- odprowadzanie ścieków nieoczyszczonych do ziemi lub do wód powierzchniowych.

Ponadto, na prawie całym obszarze gminy obserwowane są przekształcenia warunków hydrogeologicznych wynikające z jurajskiego i karbońskiego leja depresji.

Ocena stanu ochrony i użytkowania zasobów przyrodniczych oraz stanu zachowania walorów krajobrazowych i możliwości ich kształtowania:

Zasoby przyrodnicze oraz wartości krajobrazowe na analizowanym obszarze są dość wysokie i dobrze zachowane. Najcenniejsze pod tym względem tereny są chronione w postaci:

- Pawłowskiego obszaru Chronionego Krajobrazu,
- obszaru Natura 2000 PLH 060065 „Pawłów”,
- użytków ekologicznych.

Największym walorem przyrodniczo-krajobrazowym gminy jest obecność licznych terenów wodno-błotnych, w tym torfowisk, oraz dużych arealów trwałych użytków zielonych. Zróżnicowana rzeźba terenu, liczne ciek i śródpolne zbiorniki wodne znacznie urozmaicają rolniczy krajobraz gminy, szczególnie atrakcyjny w porze wiosenno-letniej. Istniejąca zabudowa, choć miejscami rozproszona, jest dobrze wpisana w lokalny krajobraz gminy.

Krajobraz kulturowy jest reprezentowany przez pojedyncze obiekty zabytkowe, w tym zespoły pałacowo-parkowe, wciąż licznie zachowaną regionalną architekturę drewnianą, miejsca pamięci, przydrożne krzyże i kapliczki.

Wnioski:

Za podstawowe uwarunkowania przyrodnicze gminy Rejowiec Fabryczny należy uznać:

- ❖ obecność obszarów chronionych oraz wartościowych kompleksów wodno-błotnych, torfowisk, bagien i dużych arealów użytków zielonych zasiedlanych przez rzadkie gatunki flory i fauny,
- ❖ urozmaiconą geomorfologię i związane z nią wysokie walory krajobrazowe,
- ❖ wysoki udział gleb dobrej jakości, przydatnych do produkcji rolnej,

ale także:

- ❖ częściowe rozproszenie obszarów leśnych i stosunkowo niską lesistość gminy,
- ❖ zmiany ilościowe stosunków wodnych i osuszanie terenów wodno-błotnych,
- ❖ dalsze, choć mało intensywne, rozpraszanie zabudowy.

Z uwagi na specyfikę terenów gminy jako główne cele w zakresie kształtowania struktury przyrodniczej należy określić:

- ❖ ochronę terenów wodno-błotnych, torfowisk oraz trwałych użytków zielonych przed dalszym osuszaniem i zarastaniem prowadzącym do utraty siedlisk i zanikania tych obszarów,

- ❖ szczególną ochronę przed zmianą stosunków wodnych i zanieczyszczeniem wód rejonu stawów w okolicach Zalesia Kańskiego (ostoje ptactwa wodnego),
- ❖ poprawę jakości wód powierzchniowych, podniesienie poziomu wód dolinnych, zwiększenie małej retencji i bioróżnorodności,
- ❖ ochronę kompleksów leśnych i obszarów zadrzewień, utrzymanie oraz wzmocnienie ich ekologicznych funkcji,
- ❖ zwiększanie powierzchni terenów leśnych, bez szkody dla cennych zbiorowisk nieleśnych,
- ❖ utrzymanie ciągłości ekologicznej w gminie i zapobieganie fragmentaryzacji najcenniejszych przestrzeni przyrodniczych,
- ❖ utrzymanie otwartych przestrzeni, głównie terenów rolniczych, jako struktur współbudujących powiązania środowiskowe oraz krajobraz,
- ❖ zachowanie równowagi ekologicznej w układzie człowiek – środowisko,
- ❖ na obszarze objętym zasięgiem leja depresyjnego wód poziomu kredowego ograniczenie rozwoju inwestycji wodochłonnych,
- ❖ zachowanie silnej populacji żółwia błotnego i strzebli błotnej.

Jako główne cele w zakresie kształtowania krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego należy uznać:

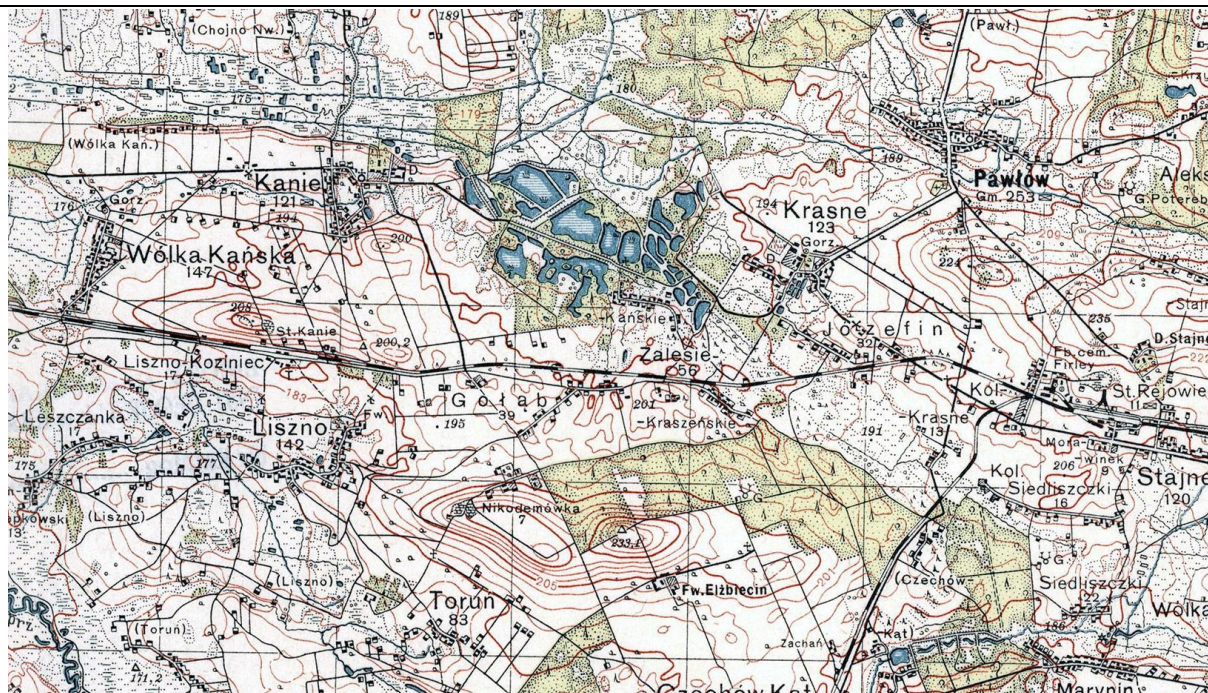
- ❖ zachowanie rolniczego charakteru gminy z mozaiką pól, użytków zielonych, lasów, zadrzewień i zakrzaczeń śródpolnych,
- ❖ zachowanie terenów podmokłych i śródpolnych oczek wodnych oraz cieków wodnych wraz z obudową biologiczną jako istotnego czynnika krajobrazotwórczego,
- ❖ ochronę i uzupełnianie przydrożnych alei drzew i nasadzeń przydrożnych, szczególnie wzdłuż dróg gminnych,
- ❖ ochronę zachowanych założeń pałacowo-parkowych, zabytków architektury, regionalnej zabudowy drewnianej, krzyży, kapliczek, miejsc pamięci, cmentarzy i innych obiektów o wartościach kulturowych,
- ❖ propagowanie architektury regionalnej.

STAN DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

Gmina Rejowiec Fabryczny jest najmłodszą jednostką terytorialną w województwie Lubelskim. Po oddzieleniu się od miasta Rejowiec Fabryczny rozpoczęła samodzielny byt w lipcu 1991 roku na mocy decyzji Rady Ministrów z grudnia 1990 r.

Wieś Kanie, Wólka Kańska, Zalesie Kańskie (dawniej Majdan) oraz Ewopole (dziś gmina Trawniki) stanowiły dobra rodzin: Siennickich, Rzewuskich, Woronieckich oraz Wojciechowskich. Po reformie rolnej w latach 40-tych XX w. majątek przeszedł na własność państwa, a ostatni właściciele - Zofia i Ksawery Stanisław Wojciechowscy wyemigrowali do Lublina. W roku 1987 r. obydwaj zostali pośmiertnie odznaczeni medalem "Sprawiedliwy Wśród Narodów Świata" za pomoc okazaną w czasie okupacji hitlerowskiej mieszkańcom żydowskiego pochodzenia.

Rysunek 12. Fragment mapy topograficznej z 1938 r.

Podczas II wojny światowej na terenie gminy stacjonował sztab Frontu Północnego gen. Dąb-Biernackiego. Do najbardziej tragicznych wydarzeń doszło w maju 1942 r., kiedy to w odwecie za akcję partyzantów na pociąg w rejonie stacji Kanie, dokonano bestialskiego mordu na kilkunastu mieszkańcach gminy, rozstrzeliwując ich na placu szkolnym, gdzie dziś znajduje się mogiła upamiętniająca tamto wydarzenie.

Zabytki:

Przeszość historyczną opisywanych terenów dokumentują stanowiska archeologiczne oraz obiekty zabytkowe.

Tabela 1. Obiekty wpisane do rejestru zabytków Wojewody Lubelskiego

Miejscowość obiekt:	Nr rej. / stan	Zdjęcie
KANIE		
<p>Zespół pałacowo-parkowy w Kaniem (Kanie 129, 22-170 Rejowiec Fabryczny)</p> <p>Zespół pałacowo- parkowy jest najważniejszym zabytkiem Kaniem. Na miejscu wybudowanego przez Seweryna Rzewuskiego pod koniec XVIII w. dworu, w 1848 r. książę Mieczysław Woroniecki zbudował pałac. Już wówczas pałac otaczał obszerny park, który zachował się do dnia dzisiejszego.</p> <p>Jest to dużych rozmiarów założenie parkowe (ok. 9 ha) z aleją grabową oraz starym drzewostanem , z którego część drzew stanowi pomniki przyrody. Cały zespół pałacowo- parkowy zajmuje powierzchnię ponad 16 ha i obecnie mieści się tu Dom Pomocy Społecznej przeznaczony dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie.</p> <p>W skład zespołu pałacowo parkowego wpisanego do rejestru zabytków wchodzi następujące budynki:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ kuchnia (ob. budynek administracyjny), ▪ czworak, ▪ obora, ▪ rządcówka, ▪ stajnia (ob. magazyn), 	<p>Nr rejestru CHA/147/53</p> <p>Stan zachowania: zróżnicowany – budynek administracyjny i rządcówka w bardzo dobrym stanie technicznym, pozostałe obiekty w złym stanie technicznym</p>	 <p>Fot. 23. Kuchnia (ob. budynek administracyjny) w zespole pałacowo-parkowym w Kaniem</p> <p>Fot. 24. Rządcówka w zespole pałacowo-parkowym w Kaniem</p> <p>Fot. 25. Stajnia (ob. magazyn) w zespole pałacowo-parkowym w Kaniem</p>

		 <p>Fot. 26. Czworak w zespole pałacowo-parkowym w Kaniem</p>
KRASNE		
<p>Zespół pałacowo-parkowy w Krasnem (Krasne 33, 22-170 Rejowiec Fabryczny)</p> <p>Stanowi on najważniejszy zabytek Krasnego. W miejsce starego dworu z XVIII w. w XIX w. wybudowano murowany dworek otoczony parkiem. Obiekt został usytuowany na niewielkim wzniesieniu w centrum założenie parkowego.</p> <p>W 1915 r. uległ pożarowi, po czym odbudowano go w okresie międzywojennym w dosyć zmienionym kształcie. Budynek jest murowany z kamienia wapiennego, posiada dwie kondygnacje oraz rozplanowany jest na rzucie prostokątów.</p> <p>Park w okresie międzywojennym został uporządkowany (powstały klomby i wytyczone nowe alejki). Po II wojnie światowej obiekt został zdewastowany (zatarciu uległy alejki), chociaż zachował się ogólny kształt kompozycyjny. Obecnie na otoczonej ogrodzeniem powierzchni 3 ha (łącznie z liczącym 5 ha terenem gospodarczym, zespół zajmuje obszar 8 ha) znajduje się kilkadziesiąt drzew i krzewów. Najliczniej występują: lipa drobnolistna, grab pospolity, kasztanowiec biały, jesion wyniosły, klon zwyczajny oraz topola czarna. Do zespołu pałacowo-parkowego należą:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pałac i park, ▪ spichlerz, ▪ gorzelnia. 	<p>Nr rej.: CHA/208.</p> <p>Stan zachowania: pałac – ruina, pozostałe budynki – zaniedbane</p>	 <p>Fot. 27. Ruiny pałacu w zespole pałacowo-parkowym w Krasnem</p> <p>Fot. 28. Spichlerz w zespole pałacowo-parkowym w Krasnem</p> <p>Fot. 29. Gorzelnia w zespole pałacowo-parkowym w Krasnem</p>

<p>PAWŁÓW</p> <p>Kościół Rzymskokatolicki pw. Św. Jana Chrzciciela (Pawłów 22, 22-170 Rejowiec Fabryczny)</p> <p>Kościół powstał w latach 1909 - 1912 z inicjatywy proboszcza księdza Antoniego Wójcikowskiego. Obiekt wybudowano w stylu neogotyckim. Pierwotny projekt kościoła stworzył wybitny architekt Stefan Szyller, jednak jego koncepcja nie została zrealizowana z powodu znacznych kosztów. Ostatecznie świątynię wzniesiono według planu architekta powiatowego Stanisława Diehla (Dila).</p> <p>W okresie I wojny światowej (1915 r.) kościół został zniszczony (spłonął dach i wieża). Po zakończeniu wojny obiekt został odrestaurowany.</p> <p>Kościół jest budowlą orientowaną, jednonawową, murowaną z czerwonej cegły (bez tynków). Bryłę świątyni tworzy wysoka wieża frontowa z dwiema kruchtami po bokach, korpus główny rozplanowany na rzucie wydłużonego prostokąta, szeroki transept z ryzalitami w ścianach bocznych i prostokątne prezbiterium zakończone czworoboczną absydą oraz zakrystią i skarbczykiem po bokach. Kościół posiada powierzchnię użytkową 310 m².</p>	<p>Nr rej.: CHA/109/15</p> <p>Stan zachowania: bardzo dobry</p>	 <p>Fot. 30. Kościół parafii pw. Św. Jana Chrzciciela w Pawłowie</p>
<p>Cmentarz rzymskokatolicki w Pawłowie (Pawłów, 22-170 Rejowiec Fabryczny)</p> <p>Obiekt powstał na przełomie XVIII i XIX w. jako cmentarz parafialny, związany z parafią w Pawłowie. Usytuowany jest na skraju miejscowości, u zbiegu dróg do Rejowca Fabrycznego i Krasnego.</p> <p>Obiekt jest jednym z najstarszych cmentarzy rzymskokatolickich w powiecie chełmskim. Najstarszy zachowany nagrobek pochodzi z 1825 roku. Do szczególnie cennych należą nagrobki: Wojciecha Węgleńskiego, Józefa Bzickiego, Zuzanny Wojakowskiej i Antoniego Kosińskiego. Na cmentarzu znajduje się także mogiła zbiorowa żołnierzy polskich poległych we wrześniu 1939 r. Obiekt posiada powierzchnię 1,49 ha i otoczony jest ogrodzeniem z około 1928 r.</p>	<p>Nr rej.: CHA/150/56.</p> <p>Stan zachowania: bardzo dobry.</p>	 <p>Fot. 31. Cmentarz rzymskokatolicki w Pawłowie</p>

Obiekty wpisane do rejestru zabytków są jednocześnie obiektami będącymi w gminnej ewidencji zabytków. Ponadto, bardzo dużo obiektów i obszarów zostało wpisanych do wojewódzkiej ewidencji zabytków. Zostały one podzielone na następujące kategorie: zabytki architektury i budownictwa, parki zabytkowe, cmentarze i miejsca pamięci narodowej.

Tabela 2. Wykaz obiektów w wojewódzkiej ewidencji zabytków (nie wpisanych do rejestru zabytków)

Miejscowość	Obiekt
<i>Zabytki architektury i budownictwa</i>	
Kanie 61, 62	Chałupa
Krasne 34	Dom mieszkalny (chałupa gumienno i furmana)
Krasne 34	Oficina
Krasne 44	Chałupa
Krasne 47	Chałupa
Liszno	Kapliczka

Tabela 2. Wykaz obiektów w wojewódzkiej ewidencji zabytków (nie wpisanych do rejestru zabytków)

Miejscowość	Obiekt
Liszno 28	Chałupa z oborą
Liszno 5	Dworek
Liszno 55	Chałupa
Pawłów	Kapliczka
Pawłów ul. 22 Lipca 24 b	Dom mieszkalny (chałupa)
Pawłów ul. 22 Lipca 32	Chałupa
Pawłów ul. Kościelna	Dawny urząd gminy
Pawłów ul. Kościelna 2	Dom mieszkalny z masarnią
Pawłów ul. Lubelska 60	Młyn elektryczny
Pawłów ul. Łączna 32	Dom mieszkalny (chałupa)
Pawłów ul. Łączna 8	Dom mieszkalny (chałupa)
Pawłów ul. Szkolna 14	Szkoła podstawowa
Pawłów ul. Szkolna 15	Plebania ob. organistówka
Pawłów ul. Szkolna 39	Dom mieszkalny
Pawłów ul. Szkolna 57	Chałupa
<i>Parki zabytkowe</i>	
Krzywowola	Park podworski
Liszno	Park podworski
<i>Cmentarze</i>	
Kanie	Cmentarz rzymskokatolicki
Liszno	Cmentarz wojenny z II wojny światowej
<i>Miejsca pamięci narodowej</i>	
Krzywowola	Mogiła ofiar terroru niemieckiego z 1944 r.
Kanie (cmentarz rzymskokatolicki)	Grób Nieznanego Żołnierza
Kanie (cmentarz rzymskokatolicki)	Mogiła Żołnierza WP, plut. Tadeusza Uchańskiego
Pawłów (cmentarz rzymskokatolicki)	Zbiorowa mogiła żołnierzy WP z 1939 r.
Pawłów	Płyta pamiątkowa ku czci T. Kościuszki
Pawłów	Pomnik ku czci zamordowanych oraz ofiar niemieckiego nalotu - bombardowania Pawłowa w 1944 r.
Pawłów	Tablica pamiątkowa ku czci ofiar niemieckiej pacyfikacji gminy w czasie II wojny światowej

Niemal wszystkie obiekty z wojewódzkiej ewidencji zabytków (z wyjątkiem chałupy w Krasnem nr 44 oraz chałupy z oborą w Lisznie nr 28) znajdują się w gminnej ewidencji zabytków. Według stanu na 10.05.2016 r. widniały w niej 62 obiekty (zabytki archeologiczne, parki podworskie, kapliczki, budynki użyteczności publicznej, budynki mieszkalne, cmentarze i mogiły zbiorowe oraz obiekty przemysłowe).

Tabela 3. Wykaz obiektów znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków (nie wpisanych do rejestru zabytków i wojewódzkiej ewidencji zabytków)

Adres	Obiekt	Czas powstania
Kanie	Zespół Kościoła Parafialnego p.w. św. Apostołów Piotra i Pawła, kościół drewniany	1937-1938
Kanie 10	Dom drewniany, wł. Tadeusz Chachaj	1915
Kanie 12	Dom drewniany, wł. Piotr Rzepecki	1915
Kanie 13	Dom murowany, wł. Henryk Gębał	1900
Kanie 22	Dom drewniany, wł. Julia Kwiaton	1913
Kanie 37	Dom drewniany, wł. Elżbieta Błaziak	1913
Kanie 41	Dom drewniany, wł. Wanda Karpacz	1913
Kanie 43	Dom drewniany, wł. Władysław Śliwczyński	1920
Kanie 55	Dom drewniany, wł. Władysław Piechowski	1930
Kanie 81	Dom drewniany, wł. Alojzy Sekutowski	1917
Kanie 82	Dom drewniany, wł. Jan Malinowski	1913

Kanie 106	Dom drewniany, wł. Lila Grądkowska	1900
Kanie 108	Dom drewniany, wł. Zofia Kociuba	1910
Krasne 27	Dom drewniany, wł. Mieczysław Zduńczuk	1914
Liszno	Groby osób zamordowanych przez Niemców w czasie II Wojny Światowej	XX w. 1942
Liszno	Krzyż drewniany obok metalowy, miejsce historyczne	1995
Liszno	Krzyż drewniany, miejsce historyczne	1935
Liszno	miejsce pochówku Żydów zamordowanych przez Niemców w maju 1942 r.	2013
Liszno-Kolonia	Dom murowany, wł. Jerzy Kowalczyk	Ok. 1939
Pawłów, ul. 22 Lipca 75	Dom drewniany, wł. Zenon Olko	1935
Toruń 10	Dom drewniany, wł. Mariusz Woźniak	Pocz. XX w.
Wólka Kańska	Pozostałości po gorzelni dworskiej	1914
Wólka Kańska 49	Dom murowany, wł. Tomasz Uchański	1938
Wólka Kańska 79	Dom drewniany, wł. Stanisław Kura	1938

Oprócz wyżej wymienionych obiektów w rejestrze zabytków, a także w wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków na terenie gminy występują bardzo liczne stanowiska archeologiczne, ujawnione na arkuszach AZP. Trzy z nich zostały wpisane do rejestru zabytków województwa lubelskiego:

- grodzisko wczesnośredniowieczne „Szwedzkie Okopy” w Kaniem (AZP 79-87/7) – nr rej. zab. C/36,
- cmentarzisko kurhanowe w Kaniem (AZP 79-87/9) – nr rej. zab. C/37,
- kurhan ziemny w Leszczance (AZP 80-86/58) – nr rej. zab. C/64.

Wszystkie wymienione poniżej stanowiska archeologiczne znajdują się w wojewódzkiej ewidencji zabytków. Część z nich jest znana z kwerendy i jest niezlokalizowana w terenie (stosowna adnotacja w Tabeli 4.). Nie jest też znana dokładna lokalizacja stanowiska AZP 79-86/18, które według karty stanowiska archeologicznego leży w Wólce Kańskiej Kolonii, zaś według arkusza AZP znajduje się poza granicami gminy. Przyjęto za prawdziwe informacje z karty stanowiska archeologicznego, jednak na etapie sporządzania studium nie było możliwości wskazania jego dokładnej lokalizacji.

Tabela 4. Wykaz stanowisk archeologicznych znajdujących się w wojewódzkiej ewidencji zabytków

MIEJSCOWOŚĆ	AZP	NR STANOWISKA NA OBSZARZE	DODATKOWE INFORMACJE
Józefin	80 - 87	7	
Józefin	80 - 87	36	
Józefin	80 - 87	37	
Józefin	80 - 87	38	
Józefin	80 - 87	39	
Józefin	80 - 87	40	
Józefin	80 - 87	41	
Józefin	80 - 87	42	
Józefin	80 - 87	43	
Józefin	80 - 87	44	
Józefin	80 - 87	45	
Józefin	80 - 87	46	
Kanie	79 - 86	2	stanowisko znane z kwerendy niezlokalizowane w terenie
Kanie	79 - 86	3	stanowisko znane z kwerendy niezlokalizowane w terenie
Kanie	79 - 86	5	stanowisko znane z kwerendy niezlokalizowane w terenie
Kanie	79 - 86	6	
Kanie	79 - 87	7	Grodzisko, C/36
Kanie	79 - 87	9	Cmentarzisko – 5 kurhanów, C/37
Kanie	79 - 87	12	

Kanie	79 - 87	13	
Kanie	79 - 87	14	
Kanie	80 - 87	67	
Kanie	80 - 87	68	
Kanie	80 - 87	69	
Krasne	80 - 87	1	stanowisko znane z kwerendy niezlokalizowane w terenie
Krasne	80 - 87	3	stanowisko znane z kwerendy niezlokalizowane w terenie
Krasne	80 - 87	4	stanowisko znane z kwerendy niezlokalizowane w terenie
Krasne	80 - 87	5	stanowisko znane z kwerendy niezlokalizowane w terenie
Krasne	80 - 87	15	
Krasne	80 - 87	16	
Krasne	80 - 87	17	
Krasne	80 - 87	18	
Krasne	80 - 87	19	
Krasne	80 - 87	20	
Krasne	80 - 87	21	
Krasne	80 - 87	22	
Krasne	80 - 87	23	
Krasne	80 - 87	24	
Krasne	80 - 87	25	
Krasne	80 - 87	26	
Krasne	80 - 87	32	
Krasne	80 - 87	47	
Krasne	80 - 87	48	
Krasne	80 - 87	49	
Krasne	80 - 87	50	
Krasne	80 - 87	51	
Krasne	80 - 87	56	
Krasne	80 - 87	61	
Krasne	80 - 87	62	
Krasne	80 - 87	63	
Krasne	80 - 87	64	
Krasne	80 - 87	65	
Krasne	80 - 87	66	
Krzywowola	79 - 88	38	
Krzywowola	79 - 88	39	
Krzywowola	79 - 88	69	
Krzywowola	79 - 88	107	
Leszczanka	80 - 86	55	
Leszczanka	80 - 86	56	
Leszczanka	80 - 86	57	
Leszczanka	80 - 86	58	Kurhan, C/64
Leszczanka	80 - 86	59	
Leszczanka	80 - 86	89	
Leszczanka	80 - 86	90	
Leszczanka	80 - 86	91	
Leszczanka	80 - 86	95	
Leszczanka	80 - 86	97	
Leszczanka	80 - 86	98	
Leszczanka	80 - 86	99	
Leszczanka	80 - 86	100	
Leszczanka	80 - 86	101	
Leszczanka	80 - 86	102	
Leszczanka	80 - 86	103	
Leszczanka	80 - 86	104	
Liszno	80 - 86	5	stanowisko znane z kwerendy niezlokalizowane w terenie
Liszno	80 - 86	6	stanowisko znane z kwerendy niezlokalizowane w terenie
Liszno	80 - 86	7	stanowisko znane z kwerendy

			niezlokalizowane w terenie
Liszno	80 - 86	8	stanowisko znane z kwerendy niezlokalizowane w terenie
Liszno	80 - 86	61	
Liszno	80 - 86	62	
Liszno	80 - 86	65	
Liszno	80 - 86	66	
Liszno	80 - 86	92	
Liszno	80 - 86	93	
Liszno Kolonia	80 - 86	60	
Liszno Kolonia	80 - 86	94	
Liszno Kolonia	80 - 86	96	
Liszno Kolonia	80 - 86	105	
Liszno Kolonia	80 - 86	106	
Pawłów	79 - 87	2	stanowisko znane z kwerendy niezlokalizowane w terenie
Pawłów	79 - 87	3	stanowisko znane z kwerendy niezlokalizowane w terenie
Pawłów	79 - 87	4	stanowisko znane z kwerendy niezlokalizowane w terenie
Pawłów	79 - 87	8	stanowisko znane z kwerendy niezlokalizowane w terenie
Pawłów	79 - 87	15	
Pawłów	79 - 87	16	
Pawłów	79 - 87	17	
Pawłów	79 - 87	18	
Pawłów	79 - 87	19	
Pawłów	79 - 87	20	
Pawłów	80 - 87	57	
Pawłów	80 - 87	58	
Pawłów	80 - 87	59	
Pawłów	80 - 87	60	
Pawłów	80 - 87	70	
Pawłów	80 - 87	71	
Pawłów	80 - 87	72	
Pawłów	79 - 88	75	
Pawłów	79 - 88	76	
Pawłów	79 - 88	77	
Pawłów	79 - 88	78	
Pawłów	79 - 88	79	
Pawłów	79 - 88	80	
Pawłów	79 - 88	81	
Pawłów	79 - 88	82	
Pawłów	79 - 88	83	
Pawłów	80 - 88	137	
Pawłów	80 - 88	138	
Pawłów	80 - 88	139	
Pawłów	80 - 88	140	
Toruń	80 - 86	67	
Toruń	80 - 86	68	
Toruń	80 - 86	69	
Toruń	80 - 86	70	
Toruń	80 - 86	71	
Toruń	80 - 86	72	
Toruń	80 - 86	73	
Toruń	80 - 86	74	
Toruń	80 - 86	75	
Toruń	80 - 86	76	
Toruń	80 - 86	77	
Toruń	81 - 86	3	stanowisko znane z kwerendy niezlokalizowane w terenie
Wólka Kańska	80 - 86	1	
Wólka Kańska	80 - 86	4	stanowisko znane z kwerendy

			niezlokalizowane w terenie
Wólka Kańska	80 - 86	46	
Wólka Kańska	80 - 86	47	
Wólka Kańska	80 - 86	48	
Wólka Kańska	80 - 86	52	
Wólka Kańska	80 - 86	63	
Wólka Kańska	80 - 86	108	
Wólka Kańska Kolonia	79 - 86	18	
Wólka Kańska Kolonia	80 - 86	9	stanowisko znane z kwerendy niezlokalizowane w terenie
Wólka Kańska Kolonia	80 - 86	64	
Zalesie Kańskie	80 - 87	6	
Zalesie Kańskie	80 - 87	53	
Zalesie Kańskie	80 - 87	54	
Zalesie Krasieńskie	80 - 87	2	stanowisko znane z kwerendy niezlokalizowane w terenie
Zalesie Krasieńskie	80 - 87	52	
Zalesie Krasieńskie	80 - 87	55	

Istotnym elementem krajobrazu kulturowego gminy są liczne kapliczki i krzyże przydrożne. Tylko nieliczne z nich zostały wpisane do gminnej ewidencji zabytków:

Fot. 32. Kapliczka w Lisznie

Fot. 33. Kapliczka Św. Nepomucena w Pawłowie

Fot. 34. Krzyż metalowy w Lisznie przy drodze w kierunku Liszna Kolonii

Fot. 35. Krzyż drewniany w Lisznie przy drodze w kierunku Torunia

Ich powstanie jest często związane z pamiętnym wydarzeniem historycznym lub tragiczną śmiercią, ukazywaniem się duchów lub strachów. Miały one zapewniać ochronę, wypraszać łaski lub zbawienie dla zmarłych, strzec przed niebezpieczeństwem. Są one nadal otaczane czcią i bardzo troskliwą opieką mieszkańców. Kapliczki i krzyże wykonane są z różnego tworzywa, w zależności od czasu powstania. Najczęściej używane było drewno, a następnie metal, cement i inne materiały. Krzyże miewają daszek ochraniający pasyjkę. Kapliczki najczęściej mają formy rozbudowane. Spośród obiektów nieobjętych ochroną konserwatorską najwyższe wartości kulturowe posiada murowana kapliczka przy drodze powiatowej 1812L w Wólce Kańskiej Kolonii.

Kolejnym istotnym elementem środowiska kulturowego gminy są liczne miejsca pamięci. Zaliczają się do nich groby, mogiły i tablice pamiątkowe. Większość z nich jest związana z II wojną światową.

Fot. 36. Mogiła ofiar terroru niemieckiego z 1944 r. w Krzywoli

Fot. 37. Tablica pamiątkowa ku czci T. Kościuszki w Pawłowie

Fot. 38. Tablica pamiątkowa ku czci ofiar niemieckiej pacyfikacji gminy w czasie II Wojny Światowej

Fot. 39. Grób Nieznanego Żołnierza na cmentarzu rzymskokatolickim w Kaniem

Na terenie gminy Rejowiec Fabryczny zachowały się liczne dawne zabudowania mieszkalne oraz gospodarskie, drewniane i murowane mające wyraźne cechy architektury regionalnej. Stan zachowania większości zabytków należy określić jako dobry.

Na terenie gminy nie zidentyfikowano żadnych obiektów mogących stanowić dobro kultury współczesnej.

Wnioski:

- ❖ W gminie znajduje się dużo ciekawych obiektów i terenów o wartościach historyczno-krajobrazowych, które powinny być chronione oraz wykorzystane dla kreowania indywidualnego charakteru przestrzeni, czy rozwoju funkcji rekreacyjno-turystycznych.
- ❖ Dalszej ochrony lub objęcia ochroną wymagają:
 - zespoły pałacowo-parkowe,
 - obiekty sakralne,
 - historyczne cmentarze i miejsca pamięci,
 - stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru zabytków.
- ❖ Wiele budynków i obiektów, nie będących zabytkami, szczególnie: liczne kapliczki i krzyże, zachowane dawne zabudowania mieszkalne i gospodarskie, zwłaszcza drewniane, współtworzy charakterystyczny, tradycyjny, krajobraz kulturowy gminy. W przypadku budynków o wartościach historycznych nie zachodzi szczególna konieczność obejmowania ich ochroną konserwatorską, ale wskazane byłoby podejmowanie działań zmierzających do ich zachowania, poprzez remonty z dopuszczeniem zmiany sposobu użytkowania na inne cele, ewentualne odtwarzanie lub realizację nowych z zachowaniem skali obiektu, regionalnych cech architektonicznych i materiałów budowlanych.

Rozdział 5

REKOMENDACJE I WNIOSKI ZAWARTE W AUDYCIE KRAJOBRAZOWYM LUB OKREŚLENIE PRZEZ AUDYT KRAJOBRAZOWY GRANIC KRAJOBRAZÓW PRIORYTETOWYCH

Ustawą z dnia 24 kwietnia 2015 roku o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu, został wprowadzony obowiązek sporządzenia przez organy samorządu województwa audytu krajobrazowego. Dokument ten ma być sporządzany dla obszaru całego województwa nie rzadziej niż raz na 20 lat.

Audyt krajobrazowy identyfikuje krajobrazy występujące na obszarze danego województwa, wskazuje lokalizację krajobrazów priorytetowych, granice: parków kulturowych, parków narodowych, rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych, obszarów chronionego krajobrazu, obiektów znajdujących się na listach Światowego Dziedzictwa UNESCO, obszarów Sieci Rezerwatów Biosfery UNESCO. Ponadto, audyt krajobrazowy wskazuje: zagrożenia dla możliwości zachowania wartości krajobrazów priorytetowych i krajobrazów obszarów chronionych oraz rekomendacje i wnioski dotyczące ochrony tych krajobrazów, a także lokalne formy architektoniczne w obrębie krajobrazów priorytetowych.

Rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym lub określenia przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych uwzględnia się, między innymi w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Pierwsze audyty krajobrazowe muszą zostać opracowane w terminie 3 lat od wejścia w życie ustawy, czyli do 11 września 2018 roku.

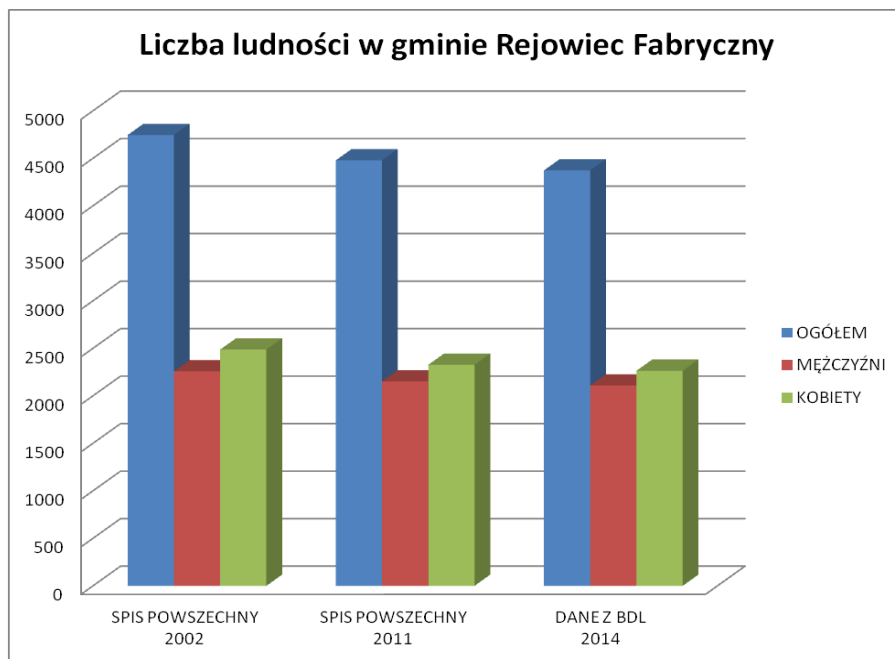
W związku z nałożonym na niego nowym obowiązkiem, Zarząd Województwa Lubelskiego w dniu 16 lutego 2016 roku Uchwałą Nr LXXXIII/1734/2016 przystąpił do wykonania audytu krajobrazowego dla województwa lubelskiego. Na etapie sporządzania Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Rejowiec Fabryczny, prace nad audytem krajobrazowym są we wstępnej fazie, w związku z czym rekomendacje i wnioski nie są jeszcze znane.

Rozdział 6

WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA

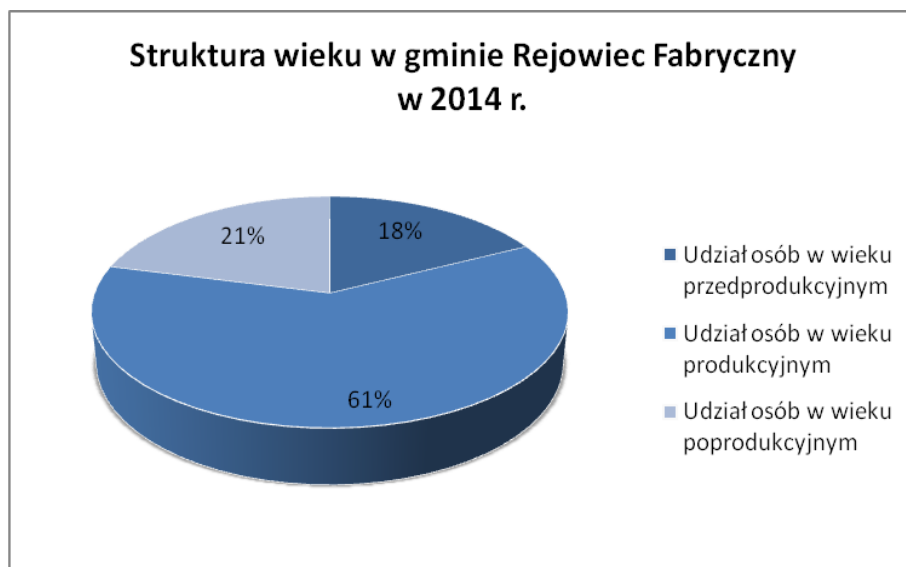
Gminę Rejowiec Fabryczny zamieszkuje 4373 mieszkańców (dane z GUS na koniec 2014 roku). Liczba mieszkańców spada od kilku lat. Według danych ze Spisu Powszechnego Ludności z 2002 roku wynosiła ona 4745 mieszkańców, a w 2011 – 4479. Na przełomie 12 lat liczba ta zmniejszyła się o 372 osoby. W analizowanych latach utrzymuje się większa liczba kobiet w stosunku do liczby mężczyzn. W 2014 roku była ona większa o 155 osób. Opisane zmiany obrazuje rysunek 13.

Rysunek 13. Liczba ludności w gminie Rejowiec Fabryczny w poszczególnych latach (dane: GUS)

Struktura wieku od lat kształtuje się w podobny sposób. Największą grupę stanowią osoby w wieku produkcyjnym (od 18 do 60 roku życia). W 2014 roku liczba osób w tej grupie wyniosła 2677 osób. Liczba osób w wieku poprodukcyjnym jest wyższa o 3% w stosunku do osób w wieku przedprodukcyjnym.

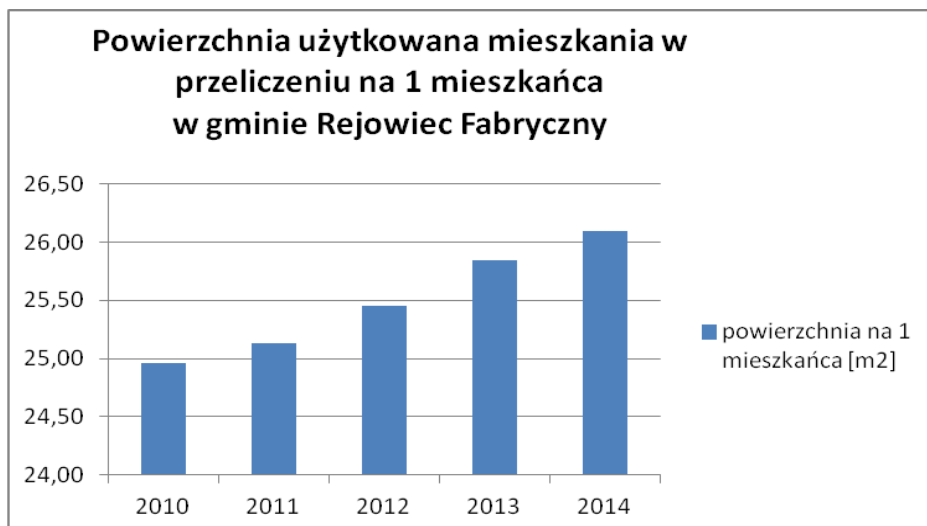
Rysunek 14. Struktura wieku w gminie Rejowiec Fabryczny w 2014 roku (dane: GUS)

Mieszkalnictwo i stan gospodarstw domowych:

Na terenie gminy Rejowiec Fabryczny, według danych z Banku Danych Lokalnych GUS z 2014 roku, znajduje się 1637 mieszkań i 1579 gospodarstw domowych. Liczba mieszkań przewyższa więc liczbę gospodarstw domowych o 58. Zgodnie z danymi z 2002 roku sytuacja ta była odwrotna. Wówczas liczba gospodarstw domowych wynosiła 1642 i była większa o 234 od liczby mieszkań. Przeciętnie w jednym mieszkaniu przebywa 2,67 osób. Średnia powierzchnia użytkowa mieszkań wynosi 26,09 m² na osobę.

Rysunek 15. Średnia powierzchnia użytkowa mieszkania na jednego mieszkańca w gminie w latach 2010-2014 (dane: GUS)

Dnia 18 października 2013 roku Rada Gminy Rejowiec Fabryczny uchwalała nr XXXVII/202/2013 przyjęła wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Rejowiec Fabryczny na lata 2014-2019. Zgodnie z nim mieszkaniowy zasób gminy obejmuje 8 lokali mieszkalnych. Znajdują się one w budynkach: Zespołu Szkół w Lisznie (4 lokale), Zespołu Szkół w Pawłowie (1 lokal), Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Kaniem (2 lokale), Wspólnoty Mieszkaniowej w Krasnem (1 lokal). Wszystkie lokale są w dobrym stanie technicznym i posiadają od 1 do 4 izb. W zasobie mieszkaniowym brakuje natomiast lokali socjalnych.

Zgodnie z analizą potrzeb oraz planów remontów i modernizacji wynikających ze stanu technicznego budynków i lokali z podziałem na kolejne lata, ze względu na ograniczoną ilość środków finansowych, roboty remontowe będą realizowane według priorytetów wynikających z wymogów bezpieczeństwa dla ludzi i mienia oraz wykluczających powstawanie stanów świadczących o niegospodarności właściciela zasobu mieszkaniowego. Jako najważniejsze zadania określono termomodernizację budynków oraz wymianę pokrycia dachowego.

Rynek pracy i działalność rolnicza:

Na terenie gminy Rejowiec Fabryczny dominuje działalność rolnicza, w której zatrudnionych jest 54% osób aktywnych zawodowo. Praca we własnych gospodarstwach rolnych jest zatem podstawowym źródłem utrzymania ludności. Wzrasta jednocześnie liczba osób zatrudnionych w sektorze prywatnym. W ostatnich latach rośnie liczba osób prowadzących własną działalność gospodarczą. Najwięcej podmiotów zatrudnionych jest w branżach: handel hurtowy i detaliczny (27,9%), przetwórstwo przemysłowe (12,5%) i budownictwo (11,8%).

W sektorze publicznym 7 z 9 podmiotów w 2014 roku działało w branży edukacji.

Zgodnie z przeprowadzonym w 2010 roku Powszechnym Spisem Rolnym (GUS 2010), na terenie gminy było 1049 gospodarstw rolnych o łącznej powierzchni ok. 3790 ha. Przeciętna wielkość gospodarstwa rolnego to ok. 3,6 ha.

Tabela 5. Liczba zwierząt hodowlanych w gospodarstwach rolnych na terenie gminy Rejowiec Fabryczny

ZWIERZĘTA W GOSPODARSTWACH	POGŁÓWIE W SZTUKACH
bydło	317
trzoda chlewna	604
konie	107
drób	8667

dane: Powszechny Spis Rolny 2010

Tabela 6. Powierzchnia upraw w gospodarstwach rolnych na terenie gminy Rejowiec Fabryczny

NAJWAŻNIEJSZE UPRAWY	POWIERZCHNIA W HA
zboża	1588,34
uprawy przemysłowe	73,01
ziemniaki	72,41
rzepak i rzepik	48,29
buraki cukrowe	22,50

dane: Powszechny Spis Rolny 2010

Z punktu widzenia rynku pracy ważnym wskaźnikiem jest stopa bezrobocia. Udział osób bezrobotnych w ogólnej liczbie pracujących w analizowanych latach 2010-2014 utrzymywała się na poziomie 11%, gdzie najniższą wartość odnotowano w 2011 r. i wyniosła ona 14,4%, a najwyższą w 2013 r. – 17,8%. Wskaźnik bezrobocia w gminie Rejowiec Fabryczny był w analizowanych latach wyższy od wskazań dla województwa lubelskiego i dla kraju. Świadczy to o nienajlepszej sytuacji na rynku pracy w gminie W największym stopniu bezrobociem zagrożone są osoby młode, do 25 roku życia.

Tabela 7. Bezrobocie na terenie gminy Rejowiec Fabryczny w latach 2010-2014

BEZROBOTNI	2010	2011	2012	2013	2014
Mężczyźni	411	394	441	480	405
Kobiety	193	181	213	233	199
Ogółem	218	213	228	247	206

dane: GUS 2012

Szkolnictwo:

Na terenie gminy Rejowiec Fabryczny działają obecnie następujące placówki oświatowe:

- Zespół Szkół w Pawłowie obejmujący: Szkołę Podstawową im. Jana Kochanowskiego oraz Publiczne Gimnazjum,
- Zespół Szkół w Lisznie obejmujący: Szkołę Podstawową im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Szkołę Filialną w miejscowości Krasne, Gminne Gimnazjum oraz Punkt Przedszkolny,
- Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Wólce Kańskiej,
- Niepubliczna Szkoła Podstawowa im. Sługi Bożego o. Jacka Woronieckiego OP w Kaniem,
- Punkty Przedszkolne w Pawłowie i w Krasnem.

Fot. 32. Zespół Szkół w Pawłowie

Fot. 33. Zespół Szkół w Lisznie

W roku szkolnym 2014/2015, zgodnie z danymi z Głównego Urzędu Statystycznego, liczba uczniów w Gimnazjach wyniosła 130, w szkołach podstawowych 260, a w punktach przedszkolnych 86. Na jeden oddział w szkołach podstawowych przypada 10 uczniów, a w gimnazjalnych 19. Porównując dane do trzech lat poprzednich można zauważyć niewielki wzrost liczby uczniów w szkołach podstawowych i gimnazjalnych (wzrost rzędu 5 uczniów), a jednocześnie spadek dzieci w punktach przedszkolnych o 14 względem roku szkolnego 2012/2013.

Na terenie gminy nie działają żłobki, ani klubiki dziecięce.

Kultura:

Najważniejszą rolę w propagowaniu kultury na terenie gminy pełni Gminny Ośrodek Kultury im. Ryszarda Kapuścińskiego w Pawłowie. W budynku znajduje się stała ekspozycja wyrobów rzemieślniczych w Izbach: Garncarskiej i Bednarskiej. Mieści się w nim również Stowarzyszenie Przyjaciół Pawłowa.

Fot. 34. Gminny Ośrodek Kultury w Pawłowie

Biblioteki publiczne zlokalizowane są w Pawłowie oraz w Lisznie. Natomiast świetlice wiejskie wraz z placami zabaw znajdują się w: Krasnem, Józefinie, Kaniem, Wólce Kańskiej, Leszczance, Toruniu i Gołębiu.

W celu upowszechniania kultury i sztuki na terenie gminy organizowane są konkursy i działania społeczne. Najważniejszym wydarzeniem jest corocznie organizowany Jarmark Pawłowski. Impreza odbywa się w pierwszą niedzielę sierpnia na wzór staropolskich jarmarków. Jej celem jest prezentowanie twórczości ludowej z regionu, tj. garncarstwo, bednarstwo, wikliniarstwo, słomkarstwo, rzeźbiarstwo, haft, można także posmakować tradycyjne potrawy i nalewki oraz posłuchać kapel i zespołów folklorystycznych.

Sport i Rekreacja:

Na terenie gminy Rejowiec Fabryczny istnieje Gminny Klub Sportowy Start-Regent Pawłów. Dodatkowo funkcjonują uczniowskie kluby sportowe działające przy szkołach, których zadaniem jest popularyzacja kultury fizycznej i sportu wśród młodzieży szkolnej. Są nimi:

- Uczniowski Klub Sportowy Start Pawłów przy Zespole Szkół w Pawłowie,
- Uczniowski Klub Sportowy „Fortius” przy Zespole Szkół w Lisznie,
- Uczniowski Klub Sportowy Wól-Kan przy Szkole Podstawowej w Wólce Kańskiej.

Kluby prowadzą treningi piłki nożnej, tenisa stołowego, unihokeja, a także biegi, gry i zabawy piłkami. Do większych obiektów sportowych należą boiska przy szkołach w Pawłowie, Lisznie i Kaniem, a także place zabaw przy świetlicach wiejskich.

Fot. 35. Boisko sportowe w Pawłowie

Fot. 36. Plac zabaw przy świetlicy w Kaniem Stacja

Turystyka:

Gmina Rejowiec Fabryczny posiada wartościowe przyrodniczo i krajobrazowo tereny, które dają szansę na rozwój turystyki.

Obecnie turystyka na terenie gminy jest stosunkowo słabo rozwinięta. Istnieje kilka baz noclegowych. Największym jest Centrum Hotelowo-Konferencyjne REGENT, w którym mieści się 18 pokoi z 32 miejscami noclegowymi. Dodatkowo zlokalizowanych jest pięć gospodarstw agroturystycznych oferujących po kilka pokoi. Ponadto, występuje niedobór podmiotów gospodarczych świadczących usługi gastronomiczne.

Przez gminę przebiega ścieżka dydaktyczna Kotlina Pawłowa. Składa się ona z siedmiu stanowisk zlokalizowanych w okolicy Pawłowa. Jest ona pomocniczym środkiem dydaktycznym dla uczniów, którego podstawowym celem jest kształtowanie obrazu środowiska z ukazaniem całej jego złożoności i dynamiki zachodzących w nim przemian oraz kształcenie szacunku do przyrody i jej praw, a także kultury obcowania z przyrodą na co dzień.

Ponadto, przez teren gminy przebiega czerwony szlak turystyczny LU301-c, który prowadzi z Pagórów Chełmskich przez krawędź obniżenia Dorohuczy w kierunku Wyniosłości Giełczewskiej oraz żółty szlak turystyczny LU- 5539 – y, który rozpoczyna się w miejscowości Pawłów i prowadzi w kierunku miasta Rejowiec Fabryczny.

Znaczną część gminy zajmuje Pawłowski Obszar Chronionego Krajobrazu. Na jego obszarze, w rejonie wsi Krasne i Kanie, znajdują się malownicze stawy rybne o powierzchni ok. 140 ha, będące własnością Skarbu Państwa. W tym rejonie biegnie czerwony szlak turystyczny od Aleksandrii Krzywowskiej przez Pawłów, Krasne, Zalesie Kańskie, Kanie, Wólkę Kańską do Kanału Wieprz-Krzna.

Ponadto, planowana jest budowa zbiornika wodnego „Poczekajka” oraz „Oleśniki” o charakterze rekreacyjnym. Ich powstanie niewątpliwie wpłynie na atrakcyjność turystyczną omawianego rejonu.

Ochrona zdrowia:

Na terenie gminy Rejowiec Fabryczny w miejscowości Liszno znajduje się Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej – Praktyka lekarza rodzinnego.

Dodatkowo mieszkańcy gminy mają zapewnioną opiekę medyczną w Niepublicznym Ośrodku Zdrowia „Eskulap” zlokalizowanym w mieście Rejowiec Fabryczny, z którym gmina sąsiaduje.

Wymienione wyżej ośrodki zapewniają mieszkańcom podstawową opiekę medyczną.

Opieka społeczna:

Podstawową instytucją działającą w zakresie opieki społecznej jest zlokalizowany w Rejowcu Fabrycznym Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Do jego najważniejszych zadań, zgodnie z Uchwałą Nr

XVI/104/2016 Rady Gminy Rejowiec Fabryczny z dnia 20 maja 2016 roku w sprawie uchwalenia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rejowcu Fabrycznym, należą:

- pomoc społeczna,
- świadczenia rodzinne,
- pomoc osobom uprawnionym do alimentów,
- świadczenie opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych,
- przeciwdziałanie przemocy w rodzinie,
- pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów,
- wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- zasiłki dla opiekunów,
- przyjmowanie i weryfikacja wniosków o przyznanie Karty Dużej Rodziny,
- świadczenia wychowawcze.

Realizacja zadań polega przede wszystkim na: przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawami świadczeń, pomocy socjalnej, prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej, analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej, realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych, rozwijanie nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zintegrowanych form pomocy, wspieranie rodzin przeżywających trudności w wykonywaniu zadań opiekuńczo-wychowawczych.

Każdego roku Rada Gminy uchwała Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, który swoim zakresem obejmuje działalność profilaktyczną, pomoc dzieciom i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych oraz działalność informacyjno-edukacyjną. W zakresie działalności profilaktycznej funkcjonuje Klub Abstynenta „Krokus”, który oferuje dyżury psychologa, terapeuty uzależnień, specjalisty do spraw zdrowia, prawnika, pedagoga i pracownika socjalnego.

W ramach pomocy dzieciom i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych dofinansowywane jest działanie świetlic środowiskowych, których zadaniem jest pomoc dzieciom w trudnych sytuacjach życiowych.

Zgodnie z danymi statystycznymi GUS w 2014 roku 21,9% ludności gminy korzystało z pomocy społecznej. W ostatnich pięciu latach zaobserwowany znaczny, bo trzynastoprocentowy, spadek osób potrzebujących pomocy (w 2010 roku było to 35,2%). Biorąc jednak pod uwagę wskaźniki w powiecie chełmskim, a także województwie lubelskim, wskaźnik jest wyraźnie wyższy.

Osoby potrzebujące korzystają z zasiłków, usług medycznych oraz mają zapewniony posiłek.

Tabela 8. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej według formy wsparcia

ROK	ZASIŁEK OKRESOWY	ZASIŁEK CELOWY	POSIŁEK	USŁUGI OPIEKUŃCZE	ZASIŁEK STAŁY
2011	157	74	253	18	39
2012	180	73	349	20	45
2013	162	136	328	20	45
2014	146	113	345	19	39
2015	142	94	276	17	41

Pomoc społeczna finansowana jest ze środków:

- budżetu gminy z przeznaczeniem na finansowanie zadań własnych,
- dotacji celowych budżetu centralnego z przeznaczeniem na realizację zadań zleconych gminie z zakresu pomocy społecznej.

Ponadto, w XIX-wiecznym zespole pałacowo-parkowym w miejscowości Kanie funkcjonuje Dom Pomocy Społecznej. Przeznaczony on jest dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie i stanowi placówkę pomocy społecznej stałego pobytu.

Bezpieczeństwo

W zakresie bezpieczeństwa publicznego na terenie gminy funkcjonują jednostki ochotniczej straży pożarnej. Najbliższy Komisariat Policji zlokalizowany jest poza gminą, w mieście Rejowiec Fabryczny, który sprawuje ochronę mieszkańców gminy.

W ostatnich latach obserwuje się systematyczny spadek przestępczości na obszarze gminy. Według danych statystycznych GUS w 2012 roku odnotowano ogółem 313 dokonanych przestępstw, a w roku 2014 już tylko 98.

W roku 2014 odnotowano na terenie gminy:

- 40 przestępstw kryminalnych (w 2012 – 132),
- 27 przestępstw przeciwko mieniu (w 2012 - 100),
- 15 przestępstw drogowych (w 2012 – 45),
- 14 przestępstw gospodarczych (w 2012 – 31),
- 2 przeciwko życiu i mieniu (w 2012 – 5).

Na terenie gminy istnieją dwie jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej: w Kaniem i Wólce Kańskiej. Od 2009 r. jednostka OSP Kanie istnieje w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym. Jednostki interweniują w przypadkach:

- pożaru budynków mieszkalnych i gospodarczych,
- pożarów stogów i ściernisk,
- podtopienia, zalania piwnic, pompowania zanieczyszczonych studni, wypadków drogowych, oczyszczania jezdni po wypadkach,
- usuwania powalonych drzew.

Podmioty gospodarcze i działalność pożarolnicza:

Rejowiec Fabryczny jest gminą, w której dominuje działalność rolnicza, jednak od kilku lat rozwija się również działalność pożarolnicza. Zgodnie z danymi z 2014 roku zarejestrowanych jest 75 podmiotów gospodarczych, a od 2011 roku obserwuje się ich wzrost.

Dominuje handel detaliczny i hurtowy (27,9%), a kolejno przetwórstwo przemysłowe (12,5%) oraz budownictwo (11%). Większymi firmami na terenie gminy są:

- Grupa Ożarów Cementownia Rejowiec,
- Gospodarstwo Rodzinne w Krasnem,
- Piekarnia mechaniczna w Kaniem,
- Centrum Konferencyjno-Hotelowe „Regent” w Krasnem,
- Korpak Andrzej Zduńczyk w Krasnem,
- Dom Pomocy Społecznej w Kaniem.

Wnioski:

- ❖ Liczba ludności gminy od trzech lat utrzymuje się na zbliżonym stałym poziomie, z nieznacznym wskaźnikiem malejącym.
- ❖ W gminie występuje korzystna struktura wiekowa ludności.
- ❖ Stale poprawiają się warunki lokalowe.
- ❖ Placówki oświatowe są dobrze rozwinięte, a ich liczba wystarczająca.
- ❖ Mieszkańcy gminy mają dostęp do usług zdrowia na terenie gminy oraz w bezpośrednim sąsiedztwie.
- ❖ Dobrze rozwija się kultura oraz sport i rekreacja, ale brakuje dużych obiektów sportowych.
- ❖ Spada liczba gospodarstw domowych korzystających z pomocy społecznej.
- ❖ Poprawia się bezpieczeństwo mieszkańców gminy.
- ❖ Baza turystyczna, mimo walorów przyrodniczych gminy, jest bardzo słabo rozwinięta.
- ❖ Wciąż występuje duże bezrobocie.

- ❖ Istnieje potrzeba realizacji nowych miejsc pracy w sektorach pozarolniczych, zwłaszcza dla osób młodych.
- ❖ Rozwija się pozarolnicza działalność gospodarcza.

Rozdział 7

ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA

Wraz z rozwojem gminy Rejowiec Fabryczny powstają nowe potrzeby w zakresie bezpieczeństwa publicznego i obrony cywilnej. Nowe inwestycje oraz opracowywane plany miejscowe powinny umożliwić realizację zadań obrony cywilnej związanych z bezpieczeństwem publicznym, co najmniej w zakresie: budownictwa ochronnego, zaopatrzenia w wodę w warunkach specjalnych, skutecznego działania systemu alarmowania ostrzegania przed niebezpiecznymi zjawiskami zachodzącymi w atmosferze, hydrosferze oraz szeroko pojętym środowisku geograficznym i wczesnego ostrzegania mieszkańców o zagrożeniach.

Gminę obowiązuje Gminny Plan Zarządzania Kryzysowego, który określa sposób: zapobiegania sytuacjom kryzysowym, przygotowania do przejścia nad nimi kontroli, reagowania w sytuacji kryzysowej oraz usuwania skutków i odbudowy zniszczeń. Utworzony został również w drodze zarządzenia Zespół Zarządzania Kryzysowego na terenie gminy, do którego zadań należy m.in.:

- ocena występujących i potencjalnych zagrożeń mogących mieć wpływ na bezpieczeństwo publiczne i prognozowanie tych zdarzeń,
- przygotowanie pozycji działań i przedstawienie Wójtowi Gminy wniosków dotyczących wykonania, zmiany lub zaniechania działań ujętych w gminnym planie reagowania kryzysowego,
- przekazywanie do wiadomości informacji publicznej związanej z zagrożeniami,
- opiniowanie gminnego planu reagowania kryzysowego
- organizowanie posiedzeń oraz inicjowanie i organizowanie pracy Zespołu.

Ponadto, na szczeblu powiatowym pracami koordynacyjnymi w zakresie zarządzania kryzysowego zajmuje się Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego, a także powołany został Powiatowy Zespół Zarządzania Kryzysowego. Natomiast na poziomie wojewódzkim - Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego w Lublinie.

Na terenie gminy nie występują szczególne uwarunkowania sprzyjające powstawaniu poważnych zagrożeń ludności i jej mienia. Nie obserwuje się również zagrożeń związanych z ruchami masowymi ziemi, ani obszarów osuwiskowych. Zagrożenie powodziowe związane jest z rzeką Wieprz. Na terenie gminy występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią (na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i średnie) oraz obszar zagrożenia powodziowego, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat. Ponadto występują obszary narażone na zalanie wskutek przerwania lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego. Wskazane strefy występują w sąsiedztwie doliny rzeki Wieprz oraz Kanału Wieprz-Krzna i obejmują tereny niezabudowane, na których niemal w całości występują nieużytki i trwałe użytki zielone. Dodatkowo lokalnie może dochodzić do podtopień w przypadku długotrwałych lub bardzo intensywnych opadów. W związku z tym wskazane jest niezabudowywanie naturalnych dolin rzecznych, ani obniżenie terenu oraz dbałość o systemy odwadniające i melioracyjne. Lokalne, pomniejsze rzeki i cieki wodne nie stanowią istotnego zagrożenia powodziowego.

Ponadto do zagrożeń, do jakich może dojść na terenie gminy, należy zaliczyć susze, a także ostatnio częściej spotykane nawałnice, które głównie powodują zniszczenia dachów. Dodatkowo w okresie zimowym może dochodzić do utrudnień w dojeździe do miejscowości i posesji. Gmina posiada podpisane umowy z mieszkańcami posiadającymi odpowiedni sprzęt odśnieżający w celu szybkiej interwencji w razie zagrożenia. Zagrożenia epizootyczne również są niewielkie głównie z powodu występowania na terenie całej gminy tylko jednej hodowli zwierzęcej w miejscowości Toruń. Niewielkie zagrożenia związane są również z transportem kolejowym i drogowym. Tego typu awarie mają mały zasięg i są stosunkowo łatwe do opanowania i zneutralizowania ich skutków.

Nieznaczne zagrożenie poważną awarią powstanie po wybudowaniu dalekosieźnego rurociągu przesyłowego, który ma służyć do przesyłania lub dystrybucji ropy naftowej lub produktów naftowych. Zagrożenie może powstać wyłącznie w przypadku wycieku transportowanej ropy naftowej i jej ewentualnego zapłonu. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 21 listopada 2005 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać bazy i stacje paliw płynnych lokalizacja tego typu ropociągu generuje konieczność ustanowienia strefy bezpieczeństwa o minimalnej szerokości 20 m. Ze względu na stosowane materiały i zabezpieczenia, ryzyko wystąpienia awarii związanej z ropociągiem jest minimalne.

Gmina zabezpieczona jest w sprzęt służący pomocy mieszkańcom w razie niebezpieczeństwa. W mieście Rejowiec Fabryczny, przy budynku Urzędu Gminy, znajduje się magazyn przeciwpowodziowy oraz magazyn sprzętu obrony cywilnej. Przechowywany jest w nich niezbędny sprzęt do pomocy i usuwania zniszczeń wywołanych sytuacjami kryzysowymi (m.in. łopaty, siekiery, plandeki pokryciowe na dachy). Sprzętem ratowniczym na terenie gminy Rejowiec Fabryczny dysponują dwie jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej.

Dodatkowo w przypadku zbliżających się zagrożeń Gmina prowadzi poradnik mieszkańca w formie informacji o rodzaju i terminie spodziewanego zagrożenia. Informacje przekazywane są sołtysom, ogłaszane na sesjach Rady Gminy oraz umieszczane na tablicach ogłoszeń i stronie internetowej.

Rozdział 8

POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY

Niniejszy rozdział stanowi syntezę opracowania pt.: „Analiza potrzeb i możliwości rozwoju gminy Rejowiec Fabryczny”, które zostało sporządzone na potrzeby niniejszego Studium.

W dniu 18 listopada 2015 roku weszła w życie ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. 2015 poz. 1777 ze zm.), która wprowadziła zmiany do ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2016 poz. 778 ze zm.) w zakresie sporządzania dokumentów planistycznych w planowaniu lokalnym.

W wyniku wprowadzonych w/w ustawą zmian, w pracach nad studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego powstał obligatoryjny obowiązek przeprowadzenia analizy potrzeb i możliwości rozwoju gminy, która w myśl art. 10 ust. 1 pkt 7 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym musi obejmować:

- analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne,
- prognozy demograficzne, w tym uwzględniające, tam gdzie to uzasadnione, migracje w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodka wojewódzkiego,
- możliwości finansowania przez gminę wykonywania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służącej realizacji zadań własnych gminy,
- bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę.

Celem przeprowadzonej analizy było wyznaczenie obszarów przewidzianych do zabudowy i wskazania terenów, które w pierwszej kolejności powinny zostać przeznaczone na cele inwestycyjne w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Obszary te zostały wyznaczone przy uwzględnieniu zarówno występujących na terytorium gminy uwarunkowań, jak i potrzeb oraz możliwości rozwojowych gminy w zakresie: zmian demograficznych, przestrzennych, możliwości finansowania nowych inwestycji oraz czynników zewnętrznych, które w najbliższej przyszłości mogą mieć wpływ na zagospodarowanie przestrzenne i rozwój gminy Rejowiec Fabryczny. Analiza została opracowana w 30-letniej perspektywie czasowej. W jej wyniku na terenie gminy wskazano następujące kategorie obszarów:

- obszary o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej,
- luki w zabudowie na obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej – które w pierwszej kolejności powinny zostać zabudowane,
- tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową, letniskową, usługową, usługowo-produkcyjną i produkcyjną w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,
- tereny istniejącej zabudowy, poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej oraz poza obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego,
- obszary rozwoju zabudowy (poza wyżej wymienionymi):
 - o przewadze zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
 - o przewadze zabudowy zagrodowej,
 - o przewadze zabudowy usługowej.
- obszary o ograniczonych możliwościach zabudowy,
- obszary proponowane do objęcia zakazem zabudowy.

Na potrzeby wyznaczenia poszczególnych kategorii obszarów określono:

- tereny istniejącej zabudowy,
- użytkowanie terenu według ewidencji gruntów i budynków,
- tereny z dostępem do istniejących dróg publicznych,
- tereny z dostępem do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej,
- tereny, które w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zostały przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową, letniskową, usługową, produkcyjno-usługową i produkcyjną,

- tereny, dla których wskaźnik intensywności zabudowy jest wyższy bądź równy od średniego wskaźnika intensywności zabudowy na terenie gminy,
- tereny, przez które przebiegają korytarze ekologiczne,
- lokalizację prawnych form ochrony przyrody,
- cmentarze oraz zespoły dworsko-parkowe wpisane do rejestru zabytków, zabytkowe parki,
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią (Q10% i Q 1%), obszary zagrożenia powodziowego (Q0,2%) oraz obszary narażone na zalanie w przypadku uszkodzenia lub zniszczenia wału przeciwpowodziowego,,
- obszary i tereny górnicze oraz udokumentowane złoża kopalin,
- grunty III klasy bonitacyjnej,
- tereny leśne, w tym lasów Skarbu Państwa i lasów ochronnych,
- tereny o niekorzystnych warunkach podłoża budowlanego (na których występują gleby pochodzenia organicznego, gleby trwale lub okresowo podmokłe oraz trwałe użytki zielone).

Wyznaczono w ten sposób wstępnie obszary rozwoju zabudowy na terenie gminy Rejowiec Fabryczny. W celu ich weryfikacji należało sprawdzić, czy na terenie gminy w perspektywie 30-letniej wystąpi zapotrzebowanie na nowe tereny pod zabudowę. Punktem wyjściowym była tu prognoza demograficzna do 2044 r. (okres 30-letni względem najbardziej aktualnych danych demograficznych z 2014 r.). W analizie uwzględniono 2 warianty prognozowanej liczby ludności w gminie:

- wariant pesymistyczny – 4000 mieszkańców – obecny trend demograficzny będzie się utrzymywał,
- wariant optymistyczny – 6200 mieszkańców – liczba ludności w gminie znacząco się zwiększy, głównie ze względu na realizację kopalni węgla kamiennego w na terenie gminy Siedliszcze, potencjalne zagospodarowanie terenów inwestycyjnych w SSE „Euro-Park Mielec” oraz budowę węzła „Marynin_Karczemka” na projektowanej drodze ekspresowej S12. Wzrost liczby ludności został oszacowany na przykładzie innych gmin, w sąsiedztwie których powstały zakłady górnicze (m.in. Łęcznej, Cycowa).

Ważnym etapem analizy było wykonanie bilansu terenów przeznaczonych w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę. Określono wielkość rezerw terenowych dla poszczególnych funkcji zabudowy.

Tabela 9. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego w gminie Rejowiec Fabryczny

FUNKCJA TERENU	POWIERZCHNIA [m ²]	POWIERZCHNIA TERENÓW NIEZABUDOWANYCH [m ²]	% POWIERZCHNI TERENÓW NIEZABUDOWANYCH
zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	479 736,29	372 279,42	77,60
zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna	29 527,76	4 353,57	14,74
zabudowa zagrodowa	6 244 949,89	3 077 839,84	49,29
zabudowa letniskowa i rekreacyjna	121 225,54	117 622,91	97,03
zabudowa usługowa (ogółem)	425 028,75	93 588,36	22,02
usługi oświaty	22 051,22	334,71	1,52
usługi publiczne	36 102,02	9 963,36	27,60
usługi zdrowia	179 389,35	24 471,71	13,64
usługi kultury	77 407,62	22 476,37	29,04
zabudowa produkcyjna i produkcyjno-usługowa	830 440,00	777 008,74	93,57
ŁĄCZNIE	8 445 858,44	4 499 938,99	54,28

Z powyższego bilansu wynika, że tereny przeznaczone pod wyżej wymienione funkcje, w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, są zainwestowane w ok. 46%. Na chwilę obecną gmina Rejowiec Fabryczny posiada jeszcze ok. 459 ha niezabudowanych terenów inwestycyjnych, z

których najwięcej w planach miejscowych zostało przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną (MN), zagrodową (MR), letniskową (UTL) oraz produkcyjną i produkcyjno-usługową (P, PU, P/RPU). Należy w szczególności zwrócić uwagę na rozległy obszar przeznaczony pod zabudowę produkcyjną, zlokalizowany przy drodze wojewódzkiej nr 839, w pobliżu południowej granicy gminy. Teren ten został włączony do specjalnej strefy ekonomicznej Euro-Park Mielec, dzięki czemu na tym obszarze ma szansę powstać rozbudowany ośrodek produkcyjno-usługowy.

Jako podstawę do określenia zapotrzebowania na nowe tereny przeznaczone pod zabudowę przyjęto chłonność niezainwestowanych dotychczas działek ewidencyjnych w obrębie wyznaczonych obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej (luk w zabudowie) oraz chłonność niezagospodarowanych obszarów przeznaczonych pod zabudowę w planach miejscowych, poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej. Chłonność obliczono na 2 sposoby:

- wyrażoną w liczbie mieszkańców, bazując na określonych w planach miejscowych minimalnych powierzchniach działek budowlanych dla poszczególnych funkcji zabudowy oraz średniej wielkości gospodarstw domowych w gminie,
- wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy w podziale na funkcje, bazując na średnim wskaźniku intensywności zabudowy dla działek zabudowanych na terenie gminy w podziale na funkcje.

Z obliczeń wynikało, że na wskazanych terenach może zamieszkać maksymalnie 5 800 osób, z czego zdecydowana większość w obrębie rozległych terenów przeznaczonych pod zabudowę zagrodową. Wynik ten nie jest jednak miarodajny, ponieważ obecnie nie istnieje już tendencja do tworzenia nowych gospodarstw rolnych, a raczej do ich scalania. Część dawnej zabudowy zagrodowej zanika, a tereny rolne są łączone w większe gospodarstwa rolne. Dlatego istnieje bardzo małe prawdopodobieństwo, że obszary wyznaczonej w planach zabudowy zagrodowej wypełnią się w stu procentach. Będą to raczej epizodyczne działania inwestycyjne, tak jak to się obserwuje obecnie.

W celu określenia chłonności wyrażonej w powierzchni użytkowej zabudowy w podziale na funkcje bazowano na średnim wskaźniku intensywności zabudowy na terenach istniejącej zabudowy, w obrębie obowiązujących planów miejscowych.

Tabela 10. Obliczenie chłonności z planów miejscowych oraz w obrębie luk w zabudowie na obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej przy uwzględnieniu faktycznych wskaźników intensywności zabudowy w gminie – powierzchnia użytkowa zabudowy

Lp.	FUNKCJA TERENU	Powierzchnia [m ²]	Wskaźnik intensywności zabudowy	Powierzchnia całkowita zabudowy [m ²]	Powierzchnia użytkowa zabudowy [m ²]
<i>luki w zabudowie na obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej</i>					
1	zabudowa zagrodowa	62 586,78	0,15	9 388,02	6 571,61
2	zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna	4 353,57	0,60	2 612,14	1 828,50
<i>chłonność terenów niezabudowanych z planów miejscowych poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej</i>					
3	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	372 279,42	0,25	93 069,86	65 148,90
4	zabudowa zagrodowa	3 015 253,06	0,15	440 938,21	308 656,75
5	zabudowa mieszkaniowa letniskowa	117 622,91	0,15	17 643,44	12 350,41
6	zabudowa produkcyjna	574 359,59	0,3	172307,88	120615,51
7	zabudowa produkcyjno-usługowa	202 649,15	0,3	60794,75	42556,32
8	zabudowa usługowa	93 588,36	0,35	32755,93	22929,15

Na podstawie analizy struktury terenów zabudowanych na obszarze gminy obliczono, że zabudowa mieszkaniowa stanowi ok. 20% całkowitej powierzchni zabudowanej w obrębie gospodarstw rolnych. W związku z tym przyjęto, że na niezagospodarowanych dotychczas terenach przeznaczonych w obowiązujących planach miejscowych pod zabudowę zagrodową maksymalnie 25% zrealizowanej powierzchni użytkowej zabudowy będzie stanowiła zabudowa o funkcji mieszkaniowej. W przypadku funkcji mieszkaniowo-usługowej przyjęto, że zabudowa mieszkaniowa stanowić będzie 80% powierzchni użytkowej zabudowy na tych terenach (na podstawie analizy stanu istniejącego).

Ostateczna chłonność terenów niezabudowanych położonych poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, które w obowiązujących planach miejscowych zostały przeznaczone pod zabudowę, wyrażona w powierzchni użytkowej zabudowy, wynosi zatem:

- dla zabudowy mieszkaniowej (w zabudowie jednorodzinnej, wielorodzinnej, zagrodowej) – 119 296 m²;
- dla zabudowy letniskowej – 12 350 m²;
- dla zabudowy produkcyjno-usługowej i produkcyjnej – 120 050 m²,
- dla zabudowy usługowej – 22 930 m².

W celu określenia zapotrzebowania na nowe tereny przeznaczone pod zabudowę w gminie Rejowiec Fabryczny przeprowadzono również analizę ekonomiczną, społeczną i środowiskową gminy. Zbadano m.in. sytuację mieszkaniową, sytuację na rynku pracy, wydatki i wpływy do budżetu gminy, w tym wydatki na rozwój układu komunikacyjnego, sieci wodno-kanalizacyjnej oraz infrastruktury społecznej, prognozowaną liczbę i wielkość gospodarstw domowych, dostęp do sieci infrastruktury technicznej.

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2016 poz. 778 ze zm.) oszacowano maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę w podziale na funkcje, osobno dla każdego wariantu prognozowanej liczby ludności. W przypadku zabudowy mieszkaniowej bazowano na tym, że w chwili obecnej na każdego mieszkańca przypada ok. 27 m² powierzchni użytkowej zabudowy mieszkaniowej (w zabudowie jednorodzinnej i wielorodzinnej). Na terenie gminy zdecydowanie przeważa zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i zakłada się, że tak będzie również w przyszłości. Nie przewiduje się potrzeby przeznaczania nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną. W chwili obecnej wskaźnik powierzchni zabudowy mieszkaniowej (niemal wyłącznie jednorodzinnej) na 1 mieszkańca jest dość niski, zwłaszcza w porównaniu z sytuacją w państwach Unii Europejskiej. W wielu z nich, m.in. w Niemczech, Szwecji czy Danii, wskaźnik ten przekracza nawet 50 m²/mieszkańca. W związku z zauważalnym wyrównywaniem się poziomu rozwoju Polski i krajów zachodnich UE należy założyć, że w perspektywie 30-letniej przeciętna wielkość mieszkań w kraju będzie rosła. W związku z zakładanym rozwojem społeczno-gospodarczym gminy oraz prognozowanym spadkiem wielkości gospodarstw domowych przyjmuje się docelowy wskaźnik powierzchni użytkowej zabudowy mieszkaniowej w wysokości 45 m²/ 1 mieszkańca.

Przy obliczeniu zapotrzebowania na nową zabudowę usługową kierowano się tym, że obecnie ten typ zabudowy stanowi ok. 7% całkowitej powierzchni budynków mieszkalnych na terenie gminy, co nie spełnia obecnego zapotrzebowania na ten typ zabudowy, zwłaszcza biorąc pod uwagę stopę bezrobocia w gminie na poziomie 15%. W perspektywie 30-letniej zapotrzebowanie na tereny usługowe dodatkowo jeszcze wzrośnie, w związku z realizacją inwestycji o znaczeniu ponadlokalnym na terenie gminy, a zwłaszcza w jej sąsiedztwie. W związku z tym założono, że maksymalne zapotrzebowanie wzrośnie około dwukrotnie w porównaniu do sytuacji obecnej i wyniesie w przybliżeniu 15% maksymalnej prognozowanej powierzchni użytkowej zabudowy mieszkaniowej (stan istniejący + zapotrzebowanie). Czynniki te będą miały również bezpośredni wpływ na wzrost zapotrzebowania na zabudowę o funkcji produkcyjnej, która jest stosunkowo słabo rozwinięta na terenie gminy i jej powierzchnia stanowi obecnie niecałe 2% powierzchni zabudowy mieszkaniowej. Przewiduje się, że zwłaszcza w związku z potencjalnym zagospodarowaniem terenów włączonych do specjalnej strefy ekonomicznej, zapotrzebowanie na tereny o tej funkcji wzrośnie i wyniesie ok. 10% maksymalnej prognozowanej powierzchni użytkowej zabudowy mieszkaniowej (stan istniejący + zapotrzebowanie).

W przypadku zabudowy letniskowej obliczono, że na ten cel w obowiązujących planach miejscowych zostało przeznaczone ok. 12 ha terenu (w Pawłowie, Krasnem i Wólce Kańskiej), z czego 97% ich powierzchni nie została jeszcze zagospodarowana. Na tej podstawie stwierdzono, że w obrębie gminy nie ma obecnie zapotrzebowania na przeznaczanie nowych terenów pod zabudowę letniskową. Dopuszczalne jest natomiast ich wyznaczanie na niezagospodarowanych terenach przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i zagrodową w obowiązujących planach miejscowych, w zależności od lokalnych potrzeb.

Będzie się to wiązało z koniecznością zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla takich terenów.

Na etapie sporządzania analizy trudno jest jednoznacznie określić, w jaki sposób poszczególne potencjalne czynniki rozwojowe przełożą się na maksymalne zapotrzebowanie na poszczególne funkcje zabudowy wyrażone w jej powierzchni użytkowej. Nie ma pewności, że w perspektywie 30-letniej przyjęte wskaźniki będą wystarczające do całkowitego zaspokojenia potrzeb miejscowej ludności. Niepewność procesów rozwojowych została również uwzględniona w ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2016, poz. 778 ze zm.), która daje możliwość zwiększenia maksymalnego zapotrzebowania na nową zabudowę maksymalnie o 30%.

Tabela 11. Określenie zapotrzebowania na nową zabudowę w gminie Rejowiec Fabryczny

Wariant prognozy demograficznej	Prognozowana liczba ludności	Funkcja zabudowy	Wskaźnik zapotrzebowania na nową zabudowę	Zapotrzebowanie na nową zabudowę wyrażone w powierzchni użytkowej zabudowy – po odliczeniu powierzchni zabudowy istniejącej [m ²]	Powierzchnia użytkowa istniejącej zabudowy [m ²]	Chłonność terenów przeznaczonych pod zabudowę w mpzp oraz luk w zabudowie na obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej [m ²]	Różnica między zapotrzebowaniem na nową zabudowę zwiększonym o 30% (na podstawie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym) a chłonnością terenów przeznaczonych pod zabudowę w mpzp oraz luk w zabudowie na obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej [m ²]	Zapotrzebowanie na wyznaczenie nowych terenów pod zabudowę (poza terenami przeznaczonymi pod zabudowę w mpzp oraz lukami w zabudowie na obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej)
optymistyczny	6 200	mieszkaniowa (w zabudowie jednorodzinnej, wielorodzinnej i zagrodowej)	45 m ² /mieszkańca	155 211	117 589	159 205	42 570	stwierdzono
		usługowa	15% prognozowanej pow. zabudowy mieszkaniowej	32 800	8 122	22 929	19 700	stwierdzono
		produkcyjna i produkcyjno-usługowa	10% prognozowanej pow. zabudowy mieszkaniowej	25 190	2 087	120 049	-87 300	nie stwierdzono
pesymistyczny	4 000	mieszkaniowa (w zabudowie jednorodzinnej i wielorodzinnej)	45 m ² /mieszkańca	62 411	117 589	159 205	-78 071	nie stwierdzono
		usługowa	15% prognozowanej pow. zabudowy mieszkaniowej	18 879	8 122	22 929	1 613	stwierdzono
		produkcyjna i produkcyjno-usługowa	10% prognozowanej pow. zabudowy mieszkaniowej	15 913	2 087	120 049	-99 362	nie stwierdzono

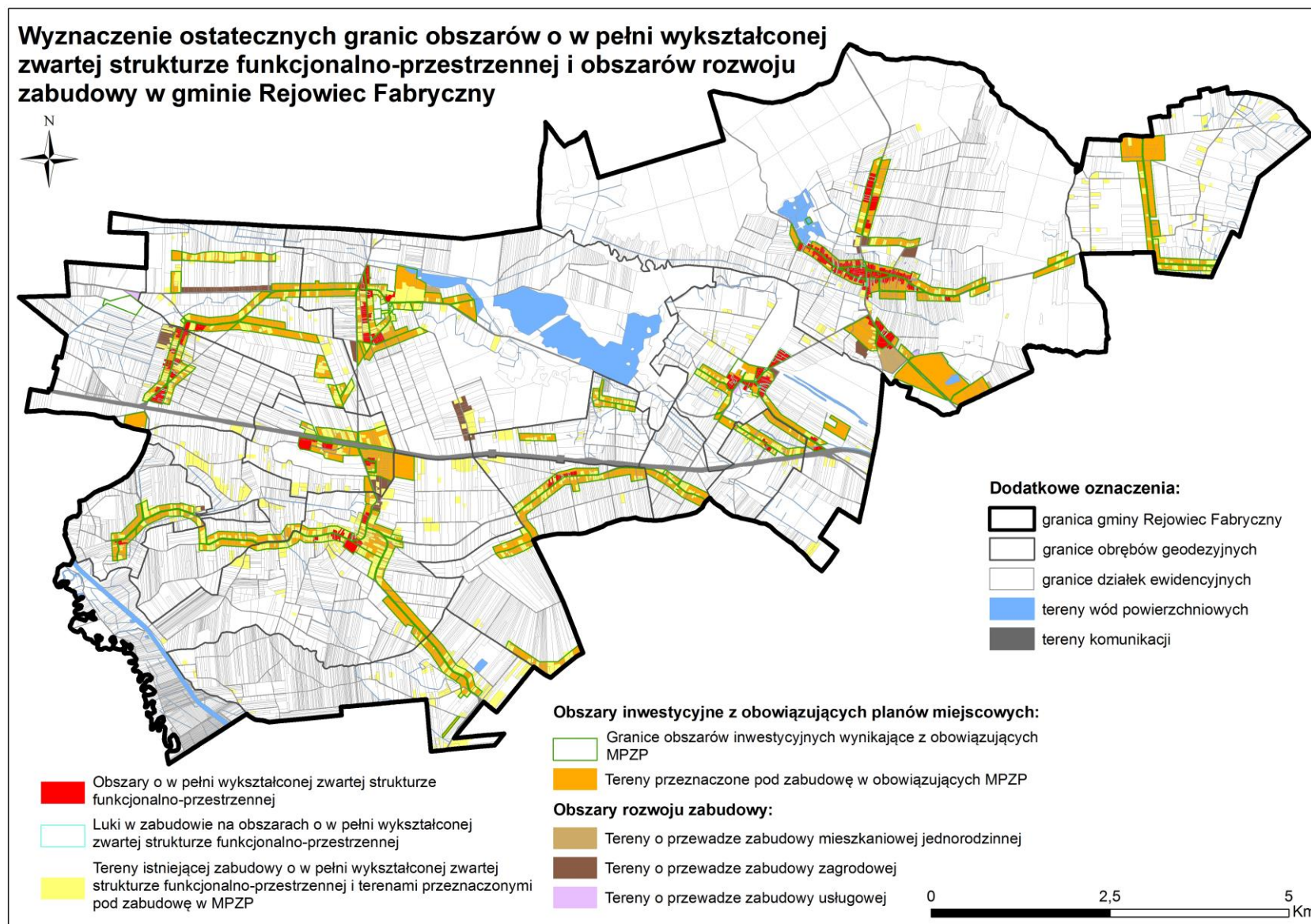
Zgodnie z art. 10 ust. 5 pkt 4 lit. b ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2016, poz. 778 ze zm.) tylko w przypadku, gdy maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę przekracza chłonność luk w zabudowie na obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej oraz obszarów przeznaczonych pod zabudowę w planach miejscowych (poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej), przewiduje się rozwój nowej zabudowy poza tymi obszarami. W tabeli 11. przedstawiono obliczone zapotrzebowanie na nowe tereny pod rozwój zabudowy mieszkaniowej, usługowej, produkcyjno-usługowej i produkcyjnej. Wynika z niej, że jedynie w wariantcie optymistycznym prognozowanej liczby mieszkańców, na terenie gminy będzie możliwość wyznaczenia nowych terenów pod funkcję mieszkaniową. W przypadku zabudowy produkcyjnej stwierdzono, że chłonność terenów przeznaczonych w planach miejscowych na ten cel jest na tyle wysoka, że nie przewiduje się konieczności przeznaczenia nowych terenów pod rozwój funkcji produkcyjnej.

W Tabeli nr 12 przedstawiono wynik przeprowadzonej analizy - bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę. Z przeprowadzonych obliczeń wynika, że powierzchnia użytkowa zabudowy, którą będzie można zrealizować na wskazanych terenach (Rysunek nr 16) nie przekroczy maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na poszczególne funkcje zabudowy. W związku z tym uznano, że zasadne jest przeznaczenie wskazanych terenów pod zabudowę w niniejszym Studium.

Tabela 12. Bilans obszarów przewidzianych pod zabudowę w gminie Rejowiec Fabryczny

Funkcja zabudowy	Powierzchnia terenu przeznaczona pod zabudowę poza obowiązującymi planami miejscowymi i terenami istniejącej zabudowy [m ²]	Powierzchnia terenu, na której powstanie zabudowa (75% całkowitej powierzchni terenu, 25% na terenach zabudowy produkcyjno-usługowej w południowej części miasta) [m ²]	Udział zabudowy mieszkalno-usługowej na terenach mieszkaniowych	WIZ	Powierzchnia całkowita zabudowy [m ²]	Powierzchnia użytkowa zabudowy [m ²]	Maksymalne zapotrzebowanie na dany typ zabudowy wyrażone w powierzchni użytkowej zabudowy [m ²]
mieszkaniowa jednorodzinna (w tym na terenach zabudowy zagrodowej)	255 537	191 653	30%	0,25	54 046	37 832	42 570
usługowa na terenach mieszkaniowych	-	-	-	jak dla terenów MN	3 449	2 415	
usługowa	25 225	18 920	-	0,35	6 620	4 635	19 700

Rysunek 16. Tereny wskazane pod zabudowę – wynik analizy

Zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 7 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2016, poz. 778 ze zm.) analiza potrzeb i możliwości rozwoju gminy uwzględnia również możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy. Zgodnie z art. 10 ust. 5 pkt 6 ww. ustawy w przypadku gdy potrzeby inwestycyjne na wyznaczonych obszarach rozwoju zabudowy przekraczają możliwości finansowe gminy, należy dokonać zmian w celu dostosowania zapotrzebowania na nową zabudowę do możliwości finansowania przez gminę zadań, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 7 ustawy.

Możliwości finansowania przez Gminę Rejowiec Fabryczny wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy, opracowano na podstawie kosztów jakie gmina poniosła na realizację adekwatnych zadań w latach ubiegłych.

Na podstawie analizy inwestycji przeprowadzonych w gminie w latach 2007-2015 stwierdzono, że nakłady na budowę i remonty dróg publicznych stanowiły w tym okresie ok. 5% całkowitych nakładów inwestycyjnych, zaś na rozbudowę sieci wodno-kanalizacyjnej – ok. 50%. W tym czasie nastąpił szereg inwestycji związanych z gospodarką wodno-ściekową. Obecnie sieć wodociągowa na terenie gminy jest dobrze rozwinięta, planowana jest z kolei budowa sieci kanalizacyjnej w Lisznie.

W Wieloletniej Prognozie Finansowej określono przewidziane nakłady inwestycyjne do 2019 r. Na podstawie sytuacji z lat ubiegłych założono, że średnio na terenie gminy w tym okresie 5% nakładów inwestycyjnych będzie przeznaczane na remonty i budowę dróg publicznych, zaś 30% - na rozbudowę sieci wodno-kanalizacyjnej, w tym na rozbudowę kanalizacji w Krasnem, Pawłowie i Lisznie.

Tabela 13. Szacunkowe wydatki na rozbudowę układu komunikacyjnego i sieci wodno-kanalizacyjnej w latach 2016-2019

ROK	PLANOWANE WYDATKI BUDŻETOWE [zł]	PLANOWANE WYDATKI INWESTYCYJNE [zł]	UDZIAŁ INWESTYCJI W WYDATKACH [%]	PRZYBLIŻONE WYDATKI NA BUDOWĘ I MODERNIZACJĘ DRÓG [zł]	PRZYBLIŻONE WYDATKI NA ROZBUDOWĘ SIECI WODNO- KANALIZACYJNEJ [zł]
2016	15725831,62	937087,51	5,96	786 291	281 126
2017	13407560,00	1400700,00	10,45	670 378	420 210
2018	17565563,00	6613700,00	37,65	878 278	1 984 110
2019	12863220,00	2063380,00	16,04	643 161	619 014

źródło: opracowanie własne na podstawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Rejowiec Fabryczny

Należy pamiętać, że wartości przedstawione w tabeli mają charakter szacunkowy i wskazują jedynie ogólne tendencje planowanych wydatków do 2019 r. Wynika z nich, że średnie roczne wydatki na rozbudowę układu komunikacyjnego mogą wynieść ok. 740 000 zł, zaś na rozbudowę sieci wodno-kanalizacyjnej – ok. 820 000 zł.

W oparciu o powyższe informacje przeprowadzono weryfikację wskazanych w analizie terenów przewidzianych pod zabudowę pod kątem możliwości zrealizowania przez gminę Rejowiec Fabryczny układu drogowego oraz sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.

Wskazano niezainwestowane dotychczas tereny przeznaczone pod zabudowę w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz tereny wskazane pod zabudowę jako wynik przeprowadzonej analizy możliwości i potrzeb rozwoju gminy bez dostępu do drogi publicznej, sieci wodociągowej oraz sieci kanalizacyjnej.

Z przeprowadzonych obliczeń wynika, że przy utrzymaniu obecnych nakładów jakie Gmina Rejowiec Fabryczny ponosi na rozwój układu komunikacyjnego i sieci wodno-kanalizacyjnej, w ciągu 20 lat gmina będzie w stanie sfinansować konieczne inwestycje z tego zakresu na terenach przewidzianych w analizie pod zabudowę. Należy jednak pamiętać, że w przypadku pojawienia się korzystnych czynników rozwojowych, takich jak zagospodarowanie terenów inwestycyjnych pod zabudowę produkcyjną, dochody budżetu gminy wzrosną, a co za tym idzie wydatki na inwestycje również będą wyższe. Wówczas czas realizacji układu komunikacyjnego i sieci infrastruktury technicznej zostanie skrócony.

Rozdział 9

STAN PRAWNY GRUNTÓW

W podstawowej strukturze własności gruntów w gminie Rejowiec Fabryczny przeważają grunty osób fizycznych. Wśród pozostałych jednostek będących właścicielami zauważalnej części gruntów można wymienić także: Skarb Państwa, Gminę Rejowiec Fabryczny oraz powiat chełmski.

Tabela 14. Zestawienie stanu własności gruntów na terenie gminy Rejowiec Fabryczny

Nazwa obrębu	Grunty Skarbu Państwa [ha]	Grunty Skarbu Państwa oddane w użytkowanie wieczyste [ha]	Grunty stanowiące współwłasność Skarbu Państwa i osób fizycznych [ha]	Grunty stanowiące współwłasność Skarbu Państwa i gminy [ha]	Grunty należące do powiatu chełmskiego [ha]	Grunty należące do województwa lubelskiego [ha]	Grunty komunalne [ha]	Grunty kościołów i związków wyznaniowych [ha]	Grunty spółdzielni mieszkaniowych [ha]
Gołąb	20,61	0,00	0,00	0,00	2,03	0,00	15,37	0,00	0,00
Józefin	9,81	5,81	1,52	0,00	0,00	0,00	5,59	0,00	0,00
Kanie	542,19	6,06	3,16	0,00	20,02	0,00	30,98	9,39	0,00
Kanie-Stacja	3,28	3,29	0,00	0,00	2,00	0,00	11,96	0,00	0,00
Krasne	39,88	103,55	20,57	0,00	6,57	0,00	19,23	0,37	0,59
Krzywowola	14,64	0,00	0,00	0,00	5,07	0,00	10,05	0,00	0,00
Leszczanka	18,84	0,00	0,71	0,00	0,00	0,00	8,49	0,00	0,00
Liszno	101,69	0,00	35,01	0,00	6,82	0,00	41,50	0,16	0,00
Liszno-Kolonia	32,47	0,00	0,76	0,00	0,00	0,00	9,61	0,00	0,00
Pawłów	1152,01	19,03	11,00	0,00	9,20	7,62	60,26	17,17	0,00
Toruń	83,70	0,00	3,33	0,00	3,56	0,00	18,38	0,00	0,00
Wólka Kańska	57,17	14,67	0,00	0,00	3,36	0,00	23,64	0,06	0,00
Wólka Kańska-Kolonia	8,87	0,27	0,00	0,00	6,31	0,00	7,66	0,00	0,00
Zalesie Kańskie	16,65	14,73	5,67	0,04	0,00	0,00	5,56	0,00	0,00
Zalesie Krasieńskie	11,01	5,37	7,50	0,00	1,52	0,00	4,62	0,00	0,00
SUMA	2112,83	172,79	89,24	0,04	66,46	7,62	272,89	27,15	0,59

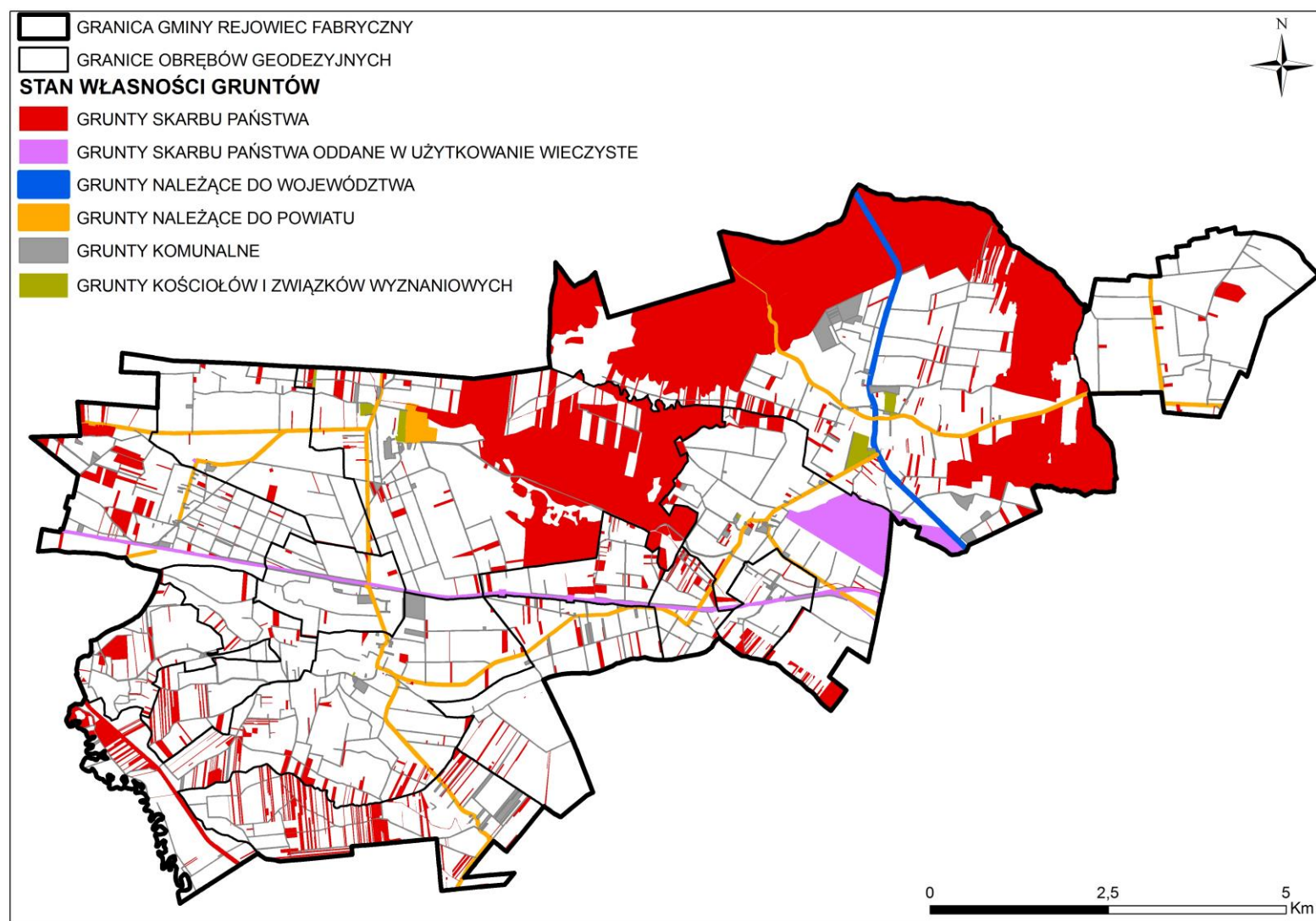
Grunty osób prywatnych zajmują łączną powierzchnię przekraczającą 8,7 tys. ha, co stanowi ok 69% powierzchni całej gminy.

Grunty Skarbu Państwa są drugą pod względem powierzchni grupą własności zajmującą ponad 26% powierzchni gminy. W gminie Rejowiec Fabryczny występują one przeważnie jako:

- grunty Agencji Nieruchomości Rolnej,
- grunty w trwałym zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe,
- grunty oddane w użytkowanie wieczyste osób fizycznych i państwowych osób prawnych.

Grunty gminne zajmują powierzchnię ok. 273 ha, co stanowi ok. 3,11% całkowitej powierzchni gminy. Są to najczęściej działki pod drogami i obiektami użyteczności publicznej. Znaczny udział w strukturze własnościowej gminy mają grunty należące do powiatu chełmskiego. Są to tereny dróg powiatowych oraz grunty, na których jest zlokalizowany Dom Pomocy Społecznej w Kaniem.

Rysunek 17. Struktura własności gruntów gminy Rejowiec Fabryczny (stan na rok 2016)

Rozdział 10

WYSTĘPOWANIE OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH ORAZ OGRANICZENIA W ZAGOSPODAROWNIU TERENÓW WYNIKAJĄCE Z PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

Obszary chronionego krajobrazu:

Na terenie gminy Rejowiec Fabryczny znajdują się obszary Pawłowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. W ich zasięgu, zgodnie z rozporządzeniem Nr 51 Wojewody Chełmskiego z dnia 28 lutego 2006 r. obowiązują następujące zakazy:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor i lęgówisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska;
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 4) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
- 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służąc innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- 7) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
- 8) lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

W/w zakazy nie dotyczą:

- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których sporządzenie raportu o oddziaływaniu na środowisko nie jest obowiązkowe i przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak niekorzystnego wpływu na przyrodę Obszaru;
- prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody;
- terenów, dla których udzielono koncesji na wydobywanie kopalin przed dniem wejścia w życie rozporządzenia Nr 51 Wojewody Chełmskiego z dnia 28 lutego 2006 r.;
- obiektów lokalizowanych w obszarach wyznaczonych w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin lub w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gmin lub w ciągach istniejącej, legalnej zabudowy.

Dla **Obszaru sieci Natura 2000 – PLH 060065 „Pawłów”** nie sporządzono dotychczas planu zadań ochronnych, w związku z czym obowiązują przepisy dotyczące obszarów Natura 2000 zawarte w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (Dz. U. 2015 poz. 1651 ze zm.).

Użytki ekologiczne:

Na terenach uznanych za użytki ekologiczne obowiązują ograniczenia w zagospodarowaniu wynikające z ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (Dz. U. 2015 poz. 1651 ze zm.). Ponadto zgodnie z uchwałą Nr XXVII/169/97 Rady Gminy Rejowiec Fabryczny z dnia 1 marca 1997 r. na terenach tych obowiązują następujące zakazy:

- zmiany stosunków wodnych,
- wydobywania torfu,
- niszczenia gleby lub zmiany sposobu jej użytkowania,
- dokonywania istotnych zmian na terenach leśnych,

- prowadzenia i zakładania upraw leśnych,
- wysypywania, zakopywania i wylewania odpadów lub innych nieczystości.

Pomniki przyrody:

Zarządzeniem Nr 28 Wojewody Chełmskiego z dnia 13 listopada 1987 r. oraz Nr 2 z dnia 22 stycznia 1988 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody obiektów przyrody ożywionej i nieożywionej, na terenie gminy Rejowiec Fabryczny objęto ochroną 5 drzew, dla których obowiązują ograniczenia w zagospodarowaniu ich najbliższego otoczenia wynikające z ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o *ochronie przyrody* (Dz. U. 2015 poz. 1651 ze zm.).

Grunty rolne i leśne:

Grunty rolne klas I-III oraz grunty leśne podlegają ochronie na podstawie ustawy z dnia 3 lutego 1995 roku o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Polega ona na ograniczeniu przeznaczenia gruntów na inne cele, zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji, rekultywacji, przywracaniu/poprawie wartości użytkowej, zachowaniu torfowisk i oczek wodnych jako naturalnych zbiorników wodnych, a także ograniczeniu zmian naturalnego ukształtowania powierzchni ziemi.

Wszelkie działania mające na celu zmianę przeznaczenia gruntów rolnych/leśnych na cele nierolnicze/nieleśne muszą być poprzedzone uzyskaną zgodą:

- ministra właściwego do spraw rolnictwa i rozwoju wsi – dla gruntów rolnych stanowiących użytki rolne klas I – III położonych poza granicami administracyjnymi miast,
- ministra właściwego do spraw środowiska – dla gruntów leśnych stanowiących własność Skarbu Państwa,
- marszałka województwa – dla pozostałych gruntów leśnych,

wyrażaną po uzyskaniu opinii izby rolniczej.

Cmentarze czynne:

Na analizowanym terenie istnieją dwa czynne cmentarze w: Pawłowie i Kaniem, dla których obowiązują strefy sanitarne. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. *w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze* (Dz. U. z 1959 r. Nr 52, poz. 315), odległość cmentarza od zabudowań mieszkalnych, zakładów produkujących artykuły żywności i żywienia zbiorowego bądź zakładów przechowujących artykuły żywności oraz studzien, źródeł i strumieni, służących do czerpania wody do picia i potrzeb gospodarczych, powinna wynosić co najmniej 150 m. Odległość ta może być zmniejszona do 50 metrów pod warunkiem, że teren w granicach od 50 do 150 m odległości od cmentarza posiada sieć wodociągową i wszystkie budynki korzystające z wody są do niej podłączone. Odległość od granicy cmentarza ujęć wody o charakterze zbiorników wodnych, służących jako źródło zaopatrzenia sieci wodociągowej w wodę do picia i potrzeb gospodarczych, nie może być mniejsza niż 500 metrów. Przedmiotowe przepisy należy brać pod uwagę zarówno planując lokalizację nowych cmentarzy, jak i nowych obiektów w pobliżu cmentarzy.

Obiekty zabytkowe:

W odniesieniu do obiektów zabytkowych obowiązują zapisy zawarte w ustawie z 23 lipca 2003 roku *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* (Dz. U. 2014 poz. 1446 ze zm.). Ustawa określa przedmiot, zakres i formy ochrony zabytków i opieki nad nimi, w tym finansowania prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych, a także organizację organów ochrony zabytków.

W art. 36 ust.1. sformułowano zakazy dotyczące zabytków wpisanych do rejestru zabytków, w szczególności: *Pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków wymaga: 1) prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru;*

W art. 18 zapisano, iż „ochronę zabytków i opiekę nad zabytkami uwzględnia się przy sporządzaniu.... strategii rozwoju gmin, studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego albo decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej... W ww. dokumentach określa się rozwiązania niezbędne do zapobiegania zagrożeniom dla zabytków, zapewnienia im ochrony przy realizacji inwestycji oraz przywracania zabytków do jak najlepszego stanu; ustala się przeznaczenie terenu i zasady zagospodarowania terenu uwzględniające opiekę nad zabytkami.

Obiektów zabytkowych dotyczy także art. 39 ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku *Prawo budowlane* (Dz. U. z 2013 r. poz. 1409 ze zm.). Zgodnie z ust.1: *Prowadzenie robót budowlanych przy obiekcie*

budowlanym wpisanym do rejestru zabytków lub na obszarze wpisanym do rejestru zabytków wymaga, przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę, uzyskania pozwolenia na prowadzenie tych robót, wydanego przez właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków. Zgodnie z ust.3: W stosunku do obiektów budowlanych oraz obszarów niewpisanych do rejestru zabytków, a ujętych w gminnej ewidencji zabytków, pozwolenie na budowę lub rozbiórkę obiektu budowlanego wydaje właściwy organ w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

Na terenie gminy znajduje się zbiorowa mogiła żołnierzy w Pawłowie oraz mogiła Kurhanowa – kopiec ziemny w Leszczance, które poza ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami podlegają także ochronie wynikającej z ustawy z dnia 28 marca 1933 roku o *grobach i cmentarzach wojennych* (Dz. U. 1933 Nr 39, poz. 311 z późn. zm.)

Wszelkie prace ziemne prowadzone w granicach nieruchomości zabytków archeologicznych ujętych w ewidencji zabytków wymagają przeprowadzenia badań archeologicznych w formie nadzoru. Na badania te należy uzyskać pozwolenie LWKZ, zgodnie z art. 36. ust.1. pkt 5 ustawy z dn. 23 lipca 2003 r. o *ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* (Dz. U. 2014 poz. 1446 ze zm.). Planowane w obrębie ujętych w ewidencji zabytków nieruchomości zabytków archeologicznych duże zamierzenia inwestycyjne np. związane z budową wielkogabarytowych budynków i inwestycji liniowych i drogowych (drogi, sieci, melioracje, infrastruktura techniczna), kopalni, którym towarzyszą roboty ziemne i przekształcenia naturalnego ukształtowania terenu – wymagają wcześniejszego uzgodnienia w celu uzyskania zaleceń konserwatorskich dla przedmiotowej inwestycji.

Zagrożenie powodziowe:

Na podstawie map zagrożenia powodziowego sporządzonych w ramach programu ISOK (Informatycznego Systemu Osłony Kraju) na terenie gminy Rejowiec Fabryczny zidentyfikowano następujące kategorie obszarów, na których występuje zagrożenie powodziowe:

- obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat,
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat,
- obszary zagrożenia powodziowego, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat,
- obszary narażone na zalanie w przypadku uszkodzenia lub zniszczenia wału przeciwpowodziowego.

Na obszarach zagrożonych powodzią obowiązują ograniczenia w użytkowaniu zgodnie z art. 88l ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. 2015 poz. 469 ze zm.).

Złóża kopalin:

Występujące na terenie gminy Rejowiec Fabryczny udokumentowane złoża kopalin podlegają ochronie na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2013 r. poz. 1232 ze zm.), zgodnie z którą ochrona złóż kopalin polega na racjonalnym gospodarowaniu ich zasobami oraz kompleksowym wykorzystaniu kopalin, w tym kopalin towarzyszących. Eksploatację złóż kopalin prowadzi się w sposób gospodarczo uzasadniony, przy zastosowaniu środków ograniczających szkody w środowisku i przy zapewnieniu racjonalnego wydobywania i zagospodarowania kopalin. Podejmujący eksploatację złóż kopalin lub prowadzący tę eksploatację jest zobowiązany przedsięwziąć środki niezbędne do ochrony zasobów złoża, jak również do ochrony powierzchni ziemi oraz wód powierzchniowych i podziemnych, sukcesywnie prowadzić rekultywację terenów poeksploatacyjnych oraz przywracać do poprzedniego stanu inne elementy przyrodnicze.

Inne obiekty:

Ograniczenia dla zabudowy wynikają także z przepisów dotyczących dróg publicznych tj. ustawy o *drogach publicznych* z dnia 21 marca 1985 r. (Dz. U. z 2015 poz. 460 ze zm.). Ustawa określa odległości w jakich mogą być usytuowane obiekty budowlane od poszczególnych rodzajów dróg.

Przez teren gminy przebiega gazociąg średniego ciśnienia ze stacji pomiarowo-redukcyjnej I stopnia w mieście Rejowiec Fabryczny. W 2014 r. jej długość w obrębie gminy wynosiła 5,5 km i zaopatrywała w gaz ziemny część mieszkańców Pawłowa, Krasnego i Józefowa. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie (Dz. U. 2013 poz.640) strefa kontrolowana od gazociągu średniego ciśnienia (o

maksymalnym ciśnieniu roboczym do 0,5 MPa) wynosi 1,0 m. Obowiązują dla nich ograniczenia w użytkowaniu zgodnie z §10 przywołanego rozporządzenia.

Przez teren gminy Rejowiec Fabryczny przebiega równoleżnikowo dwutorowa zelektryfikowana linia kolejowa nr 7 relacji Warszawa – Lublin – Chełm – Dorohusk, która jest połączona z linią kolejową jednotorową nr 69 łączącą stację Rejowiec ze stacją Hrebenne. Zgodnie z ustawą z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (tekst jedn. Dz. U. 2016 poz. 1727) budowle i budynki mogą być usytuowane w odległości nie mniejszej niż 10 m od granicy obszaru kolejowego, z tym że odległość od osi skrajnego toru nie może być mniejsza niż 20 m. W przypadku szpitali, domów opieki społecznej, obiektów rekreacyjno-sportowych, budynków związanych z wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży odległości te powinny być zwiększone, w zależności od przeznaczenia budynku, w celu zachowania norm dopuszczalnego hałasu w środowisku, określonych w odrębnych przepisach. Ponadto zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 07 sierpnia 2008 r. w sprawie wymagań w zakresie odległości i warunków dopuszczających usytuowanie drzew i krzewów, elementów ochrony akustycznej i wykonywania robót ziemnych w sąsiedztwie linii kolejowej, a także sposobu urządzania i utrzymywania zasłon odśnieżnych oraz pasów przeciwpożarowych (tekst jedn. Dz.U.2014 poz. 1227) drzewa i krzewy mogą być sytuowane w odległości nie mniejszej niż 15 m od osi skrajnego toru kolejowego. Dodatkowo drzewa i krzewy, elementy ochrony akustycznej oraz zasłony odśnieżne w sąsiedztwie przejazdów i przejść kolejowych powinny być usytuowane w odległości zapewniającej warunki widoczności przejazdów i przejść, określone w przepisach o warunkach technicznych, jakim powinny odpowiadać skrzyżowania linii kolejowych z drogami publicznymi i ich usytuowanie.

W gminie sieć hydrograficzna jest bogata, stąd ważne są zapisy ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. *Prawo wodne* (Dz. U. 2015 poz. 469 ze zm.). W świetle artykułu 27 ust. 1 *zabrania się grodzenia nieruchomości przyległych do powierzchniowych wód publicznych w odległości mniejszej niż 1,5 m od linii brzegu, a także zakazywania lub uniemożliwiania przechodzenia przez ten obszar.*

Z przepisów dotyczących poszczególnych urządzeń infrastruktury wynikają warunki dotyczące lokalizacji i utrzymania tych urządzeń.

Pozostałe ograniczenia dla zagospodarowywania terenów i lokalizacji zabudowy wynikają z odrębnych, szczegółowych przepisów w tym między innymi:

- rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 w *sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie* (Dz. U. z 2002 r. Nr 75, poz. 690 ze zm.),
- ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku *Prawo Budowlane* (Dz. U. z 2015 r. poz. 290 ze zm.),
- rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 7 października 1997 r. w *sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle rolnicze i ich usytuowanie* (Dz. U. z 1997 Nr 132 poz. 877 ze zm.),
- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w *sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie* (Dz. U. z 2007 Nr 86 poz. 579 ze zm.),
- innych przepisów, normy i warunków mających zastosowanie na poszczególnych terenach gminy.

Rozdział 11

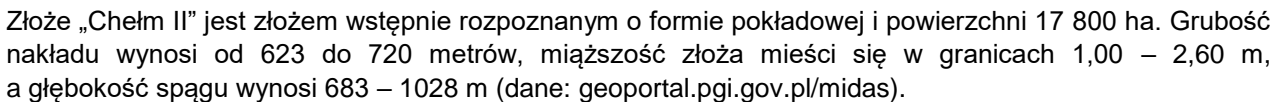
WYSTĘPOWANIE OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH

Na terenie gminy Rejowiec Fabryczny nie występują tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi.

**WYSTĘPOWANIE UDOKUMENTOWANYCH ŹŁÓŻ KOPALIN, ZASOBÓW WÓD
PODZIEMNYCH ORAZ UDOKUMENTOWANYCH KOMPLEKSÓW PODZIEMNEGO
SKŁADOWANIA DWUTLENKU WĘGLA**

Na terenie gminy Rejowiec Fabryczny znajdują się udokumentowane złoża kopalin takich jak: węgiel kamienny, opoki i margle kredowe, wapienie i margle, surowce ilaste, piaski kwarcowe oraz kruszywa naturalne.

Rysunek 49. Mapa rozmieszczenia złóż węgla kamiennego w Lubelskim Zagłębiu Węglowym

W rejonie miejscowości Gołąb zlokalizowane zostało złoże opoki i margli kredowych „Nikodemówka” o powierzchni blisko 65 ha. Obejmuje ono dwa wzgórza o wysokości ok. 233 m n.p.m. Grubość złoża wynosi od 0,40 do 1,00 m, miąższość złoża 19,40 – 56,00 m, a średnia głębokość spągu wynosi 40 metrów.

W rejonie miejscowości Krasne zlokalizowane jest złoże wapieni i margli o powierzchni ok. 100 ha oraz złoże surowców ilastych o powierzchni ok. 3 ha. Złoże eksploatowane jest od 1924 roku i stanowi bazę surowcową dla Cementowni „Rejowiec” S.A. położonej w bezpośrednim sąsiedztwie kopalni. Dla złoża margla utworzony został obszar górniczy „Rejowiec” oraz teren górniczy „Rejowiec II”.

Złoża piasków kwarcowych znajduje się w miejscowości Kanie-Stacja oraz Toruń i posiada łączną powierzchnię ok. 70 ha.

Złoża kruszyw naturalnych zlokalizowane są w północno-zachodniej i południowo-zachodniej części gminy. Składają się z 6 złóż kruszyw naturalnych w rejonie miejscowości Toruń oraz Wólka Kańska.

Ponadto, w zachodniej części gminy zlokalizowane jest złoże „Oleśniki”, które zalega w czaszy projektowanego zbiornika wodnego „Oleśniki” na rzece Wieprz. Jest to złoże kruszyw naturalnych i torfu. Grubość nakładu wynosi od 0,30 do 9,40 m, miąższość złoża 3,50 – 27,60 m, a głębokość spągu waha się od 6,60 do 30,00 m.

W rejonie Pawłowa znajduje się także złoże surowców ilastych do produkcji cementu o powierzchni około 30 ha.

Zestawienie złóż z podaniem ich stanu zagospodarowania zawiera tabela 15.

Tabela 15. Wykaz złóż na terenie Gminy Rejowiec Fabryczny

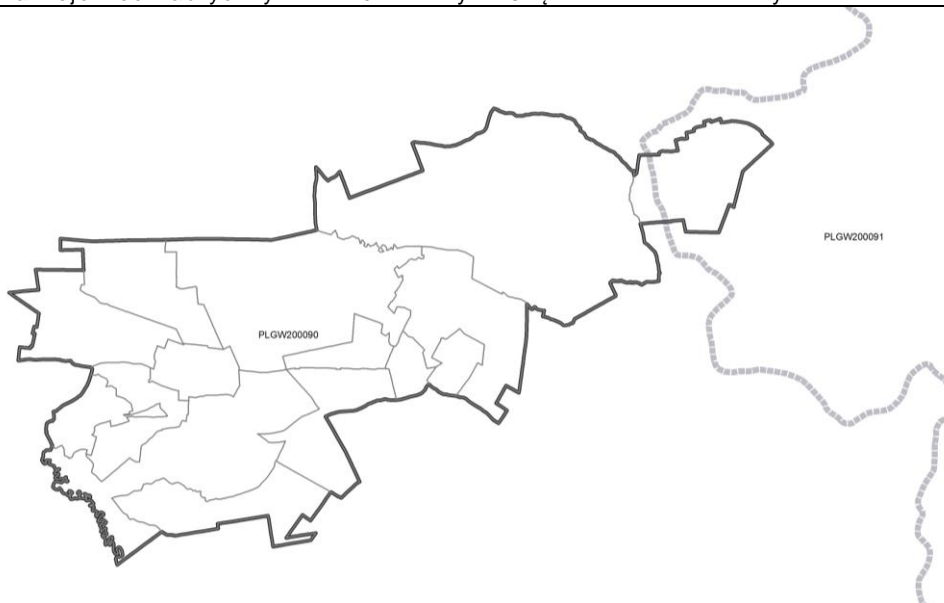
Lp.	Nazwa złoża	Rodzaj kopaliny	Stan zagospodarowania
1	Chełm II WK 401	WĘGIEL KAMIENNY	złoże rozpoznane wstępnie
2	Nikodemówka WC1827	WAPIENIE I MARGLE PRZEM. CEMENTOWEGO	złoże rozpoznane wstępnie
3	Oleśniki KN1441	KRUSZYWA NATURALNE I TORF	złoże rozpoznane wstępnie
4	Rejowiec I WC 10640	WAPIENIE I MARGLE PRZEM. CEMENTOWEGO	złoże rozpoznane szczegółowo
5	Rejowiec WC 1826	WAPIENIE I MARGLE PRZEM. CEMENTOWEGO	złoże rozpoznane szczegółowo
6	Toruń I KN 8390	KRUSZYWA NATURALNE	złoże zagospodarowane
7	Toruń PC 2697	PIASKI KWARCOWE	-
8	Toruń III KN 14077	KRUSZYWA NATURALNE	złoże zagospodarowane
9	Toruń IV KN 15673	KRUSZYWA NATURALNE	złoże eksploatowane okresowo
10	Toruń V KN 16871	KRUSZYWA NATURALNE	złoże rozpoznane szczegółowo
11	Wólka Kańska I KN 8340	KRUSZYWA NATURALNE	eksploatacja złoża zaniechana
12	Kanie-Liszno PC 2695	PIASKI KWARCOWE	eksploatacja złoża zaniechana
13	Wólka Kańska III KN 10499	KRUSZYWA NATURALNE	złoże eksploatowane okresowo
14	Pawłów IC 3435	SUROWCE ILASTE DO PRODUKCJI CEMENTU	eksploatacja złoża zaniechana
15	Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 407 „Niecka Lubelska” (Chełm-Zamość)		

źródło: Opracowanie na podstawie danych MIDAS

Wody podziemne - ogólna charakterystyka:

Obszar gminy Rejowiec Fabryczny w większości położony jest w obrębie JCWPd nr PLGW200090. Jedynie wschodni fragment gminy znajduje się w granicy JCWPd nr PLGW200091.

Rysunek 18. Gmina Rejowiec Fabryczny na tle Jednolitych Części Wód Podziemnych

źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Państwowej Służby Hydrogeologicznej

Na obszarze gminy występują zasadniczo dwa poziomy wodonośne: czwartorzędowy i kredowy. Północna i południowo-zachodnia część gminy charakteryzuje się bardzo płytkim występowaniem zwierciadła wody gruntowej, płytszym niż 1,0 m ppt. Poziom ten związany jest ściśle z rozległymi torfowiskami i mokradłami. Wody gruntowe na głębokości 1-2 m ppt występują w sąsiedztwie wszystkich podmokłych obniżeń oraz w obrębie płaskich obszarów poziomu akumulacyjnego. Obszary bardziej wyniesione charakteryzują się głębszym zaleganiem wód gruntowych, około 2-4 m i głębiej. Wody te występują w utworach czwartorzędowych piaszczysto-żwirowych oraz torfach głównie w zachodniej części gminy.

Zwierciadło wód czwartorzędowych ulega znacznym wahaniom w okresie rocznym (około 1-1,5 m).

Wody podziemne w krasowiejących marglach kredy znajdują się przeważnie na głębokości 5-15 m p.p.t., a lokalnie płycej. Występują one na znacznych obszarach gminy w obrębie wysoczyzny denudacyjnej. Wody szczelinowe w epokach kredowych zalegają na głębokościach większych niż 15-20 m p.p.t. w obrębie ostańców denudacyjnych kredowych. Stanowią zasobne i wydajne źródło zaopatrzenia w wodę ludności i przemysłu.

Gmina Rejowiec Fabryczny znajduje się w zasięgu jednego ze 180 wytypowanych w Polsce Głównych Zbiorników Wód Podziemnych. Jest to zbiornik nr 407 Chełm – Zamość w strukturze geologicznej Niecka Lubelska.

Udokumentowane kompleksy składowania dwutlenku węgla:

Na terenie gminy Rejowiec Fabryczny nie występują żadne udokumentowane kompleksy składowania dwutlenku węgla.

Rozdział 13

WYSTĘPOWANIE TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

Na terenie gminy Rejowiec Fabryczny położone są następujące obszary i tereny górnicze:

- „Wólka Kańska III”;
- Rejowiec III/ Rejowiec II
- „Toruń IV”;
- „Toruń III”;
- „Toruń I-1”;
- „Toruń V”.

Wszystkie obszary i tereny zostały ustanowione dla eksploatacji kruszyw naturalnych.

Granice terenów i obszarów górniczych w większości pokrywają się ze sobą. Jedynie teren górniczy Rejowiec III jest większy względem obszaru górniczego Rejowiec III.

Rozdział 14

STAN SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STAN STOPNIA UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI

Układ drogowy:

Sieć drogowa na terenie gminy Rejowiec Fabryczny jest rozbudowana. Tworzą ją:

- Droga wojewódzka nr 839 – droga publiczna klasy zbiorczej, biegnąca we wschodniej części gminy z południa na północ, przez miejscowość Pawłów. Jest to droga jednojezdniowa z chodnikami wzdłuż jezdni na obszarze Pawłowa. Na terenach wiejskich droga nie posiada chodników. Droga jest w dobrym stanie technicznym.

Fot. 37. Droga wojewódzka nr 839 na terenie Pawłowa

- Drogi powiatowe:

Tabela 16. Wykaz dróg powiatowych na terenie gminy Rejowiec Fabryczny

NUMER DROGI	RELACJA
1719L	Wólka Tarnowska – Busówno – Bezek – Rejowiec
1811L	Chojno – Borowica
1812L	Ewopole – Kanie
1813L	Oleśniki – Kanie

1814L	Liszno – Pawłów
1815L	Krasne – Józefin – Rejowiec Fabryczny
1816L	Marynin - Pawłów
1817L	Pawłów – Henrysin - Staw

– Drogi gminne:

Tabela 17. Wykaz dróg gminnych na terenie gminy Rejowiec Fabryczny

LP.	NUMER DROGI, PRZEBIEG	
1	104599L	Od drogi gminnej 104601L do granicy gminy (Kanie – Gołąb)
2	104600L	Od drogi powiatowej 1813L do drogi powiatowej 1811L (Wólka Kańska – Liszno)
3	104601L	Od drogi powiatowej 1811L do drogi gminnej 104602L
4	104602L	Od drogi powiatowej 1811L do drogi powiatowej 1814L (Kanie – Krasne)
5	104603L	Od drogi powiatowej 1814L do drogi powiatowej 1815L
6	104604L	Od drogi wojewódzkiej nr 839 do drogi powiatowej 1816L (Pawłów, ul. Łączna)
7	104605L	Od drogi gminnej 104602L do granicy z miejscowością Krasne
8	104606L	Od drogi wojewódzkiej nr 839 do drogi powiatowej 1817L (Pawłów, ul. Szkolna)
9	122776L	Od drogi powiatowej 1813L do drogi powiatowej 1811L (Kanie - Kanie Stacja – Liszno Kolonia)
10	115743 L	Od drogi powiatowej Nr 1814L do drogi gminnej Nr 104605L
11	115744 L	Od drogi gminnej 104599L do granicy z ALP
12	115745 L	Od drogi powiatowej Nr 1814L do działki Nr 176
13	115746 L	Od drogi gminnej Nr 104600L do granicy Gminy z miejscowością Oleśniki – Gmina Trawniki
14	115747 L	Od działki Nr 349
15	115748 L	Od drogi gminnej Nr 104600L od granicy Gminy z miejscowości Oleśniki – Gmina Trawniki
16	115749 L	Od drogi powiatowej Nr 1719L do granicy z miejscowością Adolfina – Gmina Siedliszcze
17	115750 L	Od drogi powiatowej Nr 1817L do działki Nr 79
18	115751 L	Od drogi powiatowej Nr 1719L do działki Nr 47
19	115752 L	Od drogi powiatowej 1719L do działki Nr 79
20	115753 L	Od drogi powiatowej Nr 1817L do drogi powiatowej Nr 1719L
21	115754 L	Od drogi wojewódzkiej Nr 839 do drogi powiatowej Nr 1817L w miejscowości Pawłów
22	115755 L	Od drogi wojewódzkiej Nr 839 do drogi wojewódzkiej Nr 839 w miejscowości Pawłów
23	115756 L	Od drogi wojewódzkiej Nr 839 do granicy z miejscowością Krasne w miejscowości Pawłów
24	115757 L	Od drogi powiatowej Nr 1816L do drogi powiatowej Nr 1814L w miejscowości Pawłów
25	115758 L	Od drogi gminnej Nr 104603L do torów kolejowych w miejscowości Józefin
26	115759 L	Od działki Nr 176 (las) do drogi powiatowej Nr 1815L w miejscowości Józefin
27	115760 L	Od drogi powiatowej Nr 1815L do drogi powiatowej Nr 1814L w miejscowości Krasne
28	115761 L	Do drogi powiatowej Nr 1814L
29	115762 L	Od drogi powiatowej Nr 1814L do drogi gminnej Nr 104602L w miejscowości Krasne

30	115763 L	Od drogi gminnej Nr 104602L do granicy lasu w miejscowości Kanie
31	115764 L	Od drogi gminnej 104602L do drogi powiatowej Nr 1811L w miejscowości Kanie
32	115765 L	Od drogi powiatowej Nr 1811L do drogi gminnej Nr 104601L w miejscowości Kanie
33	115766 L	Od drogi powiatowej Nr 1813L do drogi powiatowej Nr 1813L w miejscowości Wólka Kańska
34	115767 L	Od drogi powiatowej Nr 1813L do drogi powiatowej Nr 1813L w miejscowości Wólka Kańska
35	115768 L	Od drogi powiatowej Nr 1813L do drogi powiatowej Nr 1811L
36	115769 L	Od drogi powiatowej Nr 1812L do drogi powiatowej Nr 1813L
37	115770 L	Od drogi powiatowej 1812L do drogi powiatowej Nr 1812L
38	115771 L	Od drogi powiatowej Nr 1814L do drogi powiatowej Nr 1811L
39	115772 L	Od drogi powiatowej Nr 1811L do działki Nr 614 ALP
40	115773 L	Od drogi gminnej Nr 104600L do Kanału Wieprz-Krzna
41	115774 L	Od drogi gminnej Nr 104600L
42	115775 L	Od drogi Nr 104600L do drogi powiatowej Nr 1811L
43	115776 L	Od drogi gminnej Nr 104600L do drogi powiatowej Nr 1811L
44	115777 L	Od drogi powiatowej Nr 1814L
45	115778 L	Od drogi powiatowej Nr 1811L do drogi gminnej Nr 112776L
46	115779 L	Od drogi powiatowej Nr 1811L do drogi gminnej Nr 112776L
47	115780 L	Od drogi powiatowej Nr 1811L do drogi gminnej Nr 112776
48	115781 L	Od drogi powiatowej Nr 1811L
49	115782 L	Od drogi wojewódzkiej Nr 839 do drogi wojewódzkiej Nr 839
50	115783 L	Droga przy lesie Nadleśnictwo Krasnystaw od drogi gminnej (przy stacji wodociągowej)
51	115784 L	Droga równoległa do drogi przy lesie z drogami dojazdowymi do drogi powiatowej Nr 1814L
52	115785 L	Od drogi powiatowej Nr 1814L w kierunku drogi gminnej Kanie – Gołąb Nr 104599L
53	115786 L	Od drogi gminnej Gołąb – Elżbiecin w kierunku działki nr 345 (kamieniołomy)
54	115787 L	Droga za torami wiodącej w kierunku miasta Rejowiec Fabryczny ul. Cichej (działka Nr 13)
55	115788 L	Józefin: Od drogi powiatowej Nr 1815L do drogi gminnej Nr 104603L
56	115789 L	Krasne: Od drogi gminnej w kierunku rowu na działce o Nr 20
57	115790 L	Krasne: Droga biegnąca za gorzelnią w kierunku lasów i łąk
58	115791 L	Krasne: Od drogi gminnej „Olendry” obok oczyszczalni ścieków do łąk
59	115792 L	Krasne: Od drogi powiatowej 1815L do drogi gminnej Nr 104603L w Józefinie
60	115793 L	Krasne: Od drogi powiatowej Nr 1815L w kierunku kopalni margla
61	115794 L	Krasne: Od drogi powiatowej Nr 1815L w kierunku kopalni margla
62	115795 L	Krasne: Od drogi powiatowej Nr 1815L w kierunku kopalni margla
63	115796 L	Krasne: Od ul. Cichej do drogi powiatowej Nr 1815L
64	115797 L	Kanie: Droga za młynem biegnąca w kierunku zagajnika i torfowisk
65	115798 L	Od drogi powiatowej Nr 1811L do Zaolzia
66	115799 L	Kanie: Droga łącząca drogę gminną Nr 104602L z drogą gminną przy szkole
67	122395 L	Kanie: Od szkoły do drogi powiatowej 1811L
68	122396 L	Kanie: Od stawów do Lipówek i lasu „Okopy Szwedzkie”

69	122397 L	Kanie: Od działki Nr 950 do Lasów Państwowych Nadleśnictwo Chełm
70	122398 L	Kanie: Łącząca się z drogą gminną Kanie-Gołęb Nr 104599L biegnącą w kierunku działki Nr 681
71	122399 L	Kanie: Łącząca drogę gminną z drogą gminną Nr 104599L Kanie-Gołęb z drogą gminną
72	122400 L	Kanie: Łącząca się z drogą powiatową Nr 1811L
73	122401 L	Kanie: Od drogi powiatowej Nr 1811L do Domu Pomocy Społecznej
74	122402 L	Krzywowola: Od drogi powiatowej Nr 1719L do Nadleśnictwa Lasów Państwowych Chełm
75	122403 L	Krzywowola: Od drogi gminnej (działka Nr 202) do miejscowości Lechówka
76	122404 L	Krzywowola: Łączy drogę gminną (działka Nr 79) z drogą gminną (działka Nr 137)
77	122405 L	Krzywowola: Od drogi gminnej (działka Nr 202) w kierunku działki Nr 500
78	122406 L	Krzywowola: Od drogi gminnej (działka Nr 202) prowadząca do działki Nr 210
79	122407 L	Krzywowola: Od drogi gminnej (działka Nr 21) w kierunku działki Nr 27
80	122408 L	Zalesie Kańskie: Od drogi gminnej (działka Nr 22) w kierunku pasa kolejowego, prowadząca do działki Nr 119/1)
81	122409 L	Zalesie Kańskie: Łącząca drogi gminne (działki: Nr 110, Nr 158)
82	122410 L	Zalesie Kańskie: Biegająca wzdłuż torów kolejowych łącząca drogi gminne (działki: Nr 158, Nr 110)
83	122411 L	Zalesie Kańskie: Łącząca drogi gminne (działki: Nr 110, Nr 158)
84	122412 L	Zalesie Kańskie: Łącząca drogę gminną z działką Nr 232
85	122413 L	Zalesie Kańskie: Od drogi gminnej (działka Nr 158) prowadząca do działki Nr 173
86	122414 L	Kanie-Stacja: Od drogi gminnej Nr 112776L w kierunku drogi gminnej (działka Nr 81)
87	122415 L	Kanie-Stacja: Od drogi gminnej (działka Nr 36) w kierunku drogi gminnej w Wólce Kańskiej za remizą (działka Nr 868)
88	122416 L	Kanie-Stacja: Od drogi gminnej (działka Nr 36) w kierunku działki Nr 16
89	122417 L	Kanie-Stacja: Od drogi powiatowej Nr 1811L w kierunku drogi gminnej (działka Nr 120)
90	122418 L	Zalesie Kraszeńskie: Od drogi powiatowej Nr 1814L w kierunku drogi gminnej Nr 235 w Zalesiu Kańskim
91	122419 L	Zalesie Kraszeńskie: Od drogi powiatowej Nr 1814L wzdłuż torów kolejowych do drogi gminnej Nr 211 w Zalesiu Kańskim
92	122420 L	Zalesie Kraszeńskie: Od drogi powiatowej 1814Lbiegnąca wzdłuż torów kolejowych w kierunku Rejowca Fabrycznego następnie skręcająca w kierunku drogi powiatowej Nr 1814L
93	122421 L	Zalesie Kraszeńskie: Od drogi powiatowej Nr 1814L biegnąca wśród łąk w kierunku Lasów Państwowych
94	122422 L	Zalesie Kraszeńskie: Od drogi powiatowej Nr 1814L biegnącej wśród łąk w kierunku Lasów Państwowych
95	122423 L	Zalesie Kraszeńskie: Od drogi powiatowej Nr 1814L w kierunku działki Nr 32/1
96	122424 L	Zalesie Kraszeńskie: Od drogi powiatowej Nr 1814L w kierunku drogi gminnej Nr 176
97	122425 L	Zalesie Kraszeńskie: Od drogi powiatowej Nr 1814L w kierunku drogi gminnej Nr 108
98	122426 L	Zalesie Kraszeńskie: Od drogi powiatowej Nr 1814L w kierunku działki Nr 91
99	122427 L	Wólka Kańska-Kolonia: Od drogi powiatowej Nr 1813L w kierunku Wólki Kańskiej do drogi gminnej Nr 868
100	122428 L	Wólka Kańska-Kolonia: Od drogi gminnej Nr 278 do działki Nr 309

101	122429 L	Wólka Kańska-Kolonia: Od drogi gminnej Nr 278 w kierunku Wólki Kańskiej do drogi powiatowej Nr 1813L oraz w kierunku drogi gminnej Nr 36 Kanie-Stacja
102	122430 L	Wólka Kańska-Kolonia: Od drogi gminnej Nr 130 do działki Nr 28
103	122431 L	Toruń: Od drogi gminnej Nr 67 w kierunku kanału Wieprz-Krzna
104	122432 L	Toruń: Od drogi gminnej Nr 66 do dróg gminnych na działkach Nr 583, Nr 626
105	122433 L	Toruń: Od drogi gminnej Nr 278 do działki Nr 309
106	122434 L	Toruń: Od drogi powiatowej Nr 1811L w kierunku działki Nr 664 oraz w kierunku drogi gminnej (działka Nr 626)
107	122435 L	Toruń: Od drogi powiatowej Nr 1811L w kierunku rowu melioracyjnego Nr 582
108	122436 L	Toruń: Od drogi powiatowej Nr 1811L w kierunku dróg gminnych Nr 481, Nr 778
109	122437 L	Leszczanka: Od drogi gminnej Nr 166 w kierunku lasu (działka Nr 993 Liszno)
110	122438 L	Leszczanka: Od drogi gminnej Nr 166 w kierunku działki Nr 179
111	122439 L	Leszczanka: Od działki Nr 142 do działki Nr 2
112	122440 L	Leszczanka: Od drogi gminnej 104600L do działki Nr 98
113	122441 L	Leszczanka: Łącząca się z drogą gminną 104600L
114	122442 L	Leszczanka: Od drogi gminnej Nr 243 w kierunku działki Nr 337
115	122443 L	Leszczanka: Od drogi gminnej Nr 104600L w kierunku działki Nr 344
116	122444 L	Leszczanka: Od drogi gminnej Nr 166 w kierunku działki Nr 200
117	122445 L	Liszno-Kolonia: Od drogi gminnej Nr 104500L w kierunku do kanałów i działki Nr 115 Kanie-Stacja
118	122446 L	Liszno-Kolonia: Od drogi gminnej Liszno – Leszczanka w kierunku lasu
119	122447 L	Liszno-Kolonia: Od drogi gminnej Nr 104500L w kierunku Kanie-Stacja (byłej kopalni piasku)
120	122448 L	Liszno-Kolonia: Od drogi gminnej Nr 112770L w kierunku działki Nr 210
121	122449 L	Liszno-Kolonia: Od drogi gminnej Nr 104600L w kierunku drogi (działka Nr 16)
122	122450 L	Liszno-Kolonia: Od działki Nr 177 w kierunku Wieprz-Krzna oraz do drogi gminnej na działce Nr 927
123	122451 L	Liszno-Kolonia: Od drogi gminnej Nr 104600L w kierunku kanału Wieprz-Krzna
124	122452 L	Wólka-Kańska: Od drogi powiatowej Nr 1813L wzdłuż torów w kierunku łąk oraz drogi gminnej (działka Nr 48)
125	122453 L	Wólka-Kańska: Od drogi powiatowej 1812L w kierunku działki Nr 75
126	122454 L	Wólka-Kańska: Od drogi powiatowej Nr 1813L w kierunku działki Nr 843
127	122455 L	Wólka-Kańska: Od drogi powiatowej Nr 1812L w kierunku rowu granicznego z gminą Siedliszcze
128	122456 L	Wólka-Kańska: Biegająca pomiędzy drogami gminnymi (działki Nr 47, Nr 52)
129	122457 L	Wólka-Kańska: Od drogi gminnej (działka Nr 45) do działki Nr 160 oraz do drogi gminnej (działka Nr 56)
130	122458 L	Wólka-Kańska: Od drogi gminnej (działka Nr 558) w kierunku przejazdu kolejowego do drogi Kanie-Stacja (działka Nr 1)
131	122459 L	Wólka-Kańska: Za torami od drogi powiatowej Nr 1813L w kierunku Kanie-Stacja drogi gminnej Nr 112770L
132	122460 L	Wólka-Kańska: Od drogi powiatowej Nr 1813L w kierunku drogi gminnej Kanie-Stacja (działka Nr 36)
133	122461 L	Wólka-Kańska: Łącząca drogi (działki Nr 210 i Nr 479/1589)
134	122462 L	Wólka-Kańska: Łącząca drogi gminne (działki Nr 479/1 i Nr 773)

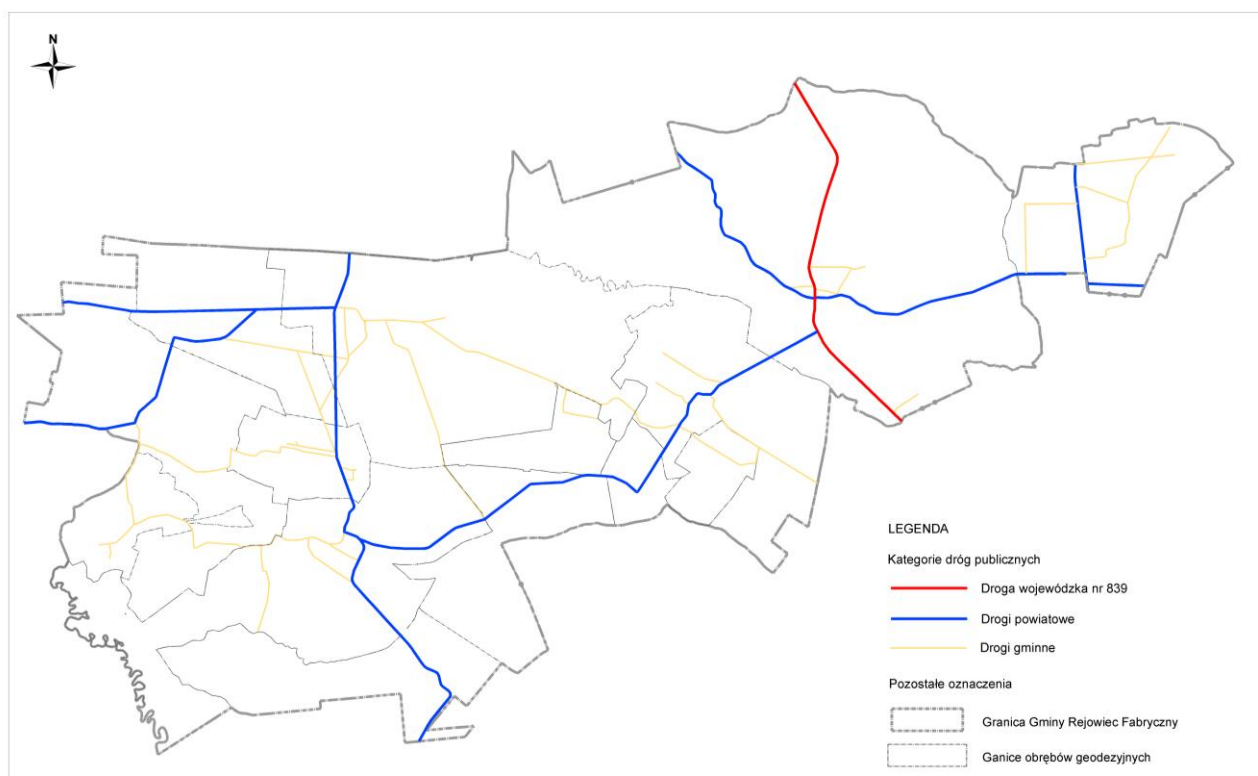
135	122463 L	Wólka-Kańska: Łącząca drogi gminne (działki Nr 479/1 i Nr 773)
136	122464 L	Wólka-Kańska: Łącząca drogi gminne Nr 479/1 i działkę Nr 22 Kanie-Stacja
137	122465 L	Wólka Kańska: Łącząca drogi (działki Nr 567/1 i Nr 589)
138	122466 L	Pawłów: Od drogi wojewódzkiej Nr 839 w kierunku lasów „na puskach” (działka Nr 75)
139	122467 L	Pawłów: Od drogi gminnej Nr 323 w kierunku działki leśnej Nr 1407
140	122468 L	Pawłów: Od drogi wojewódzkiej Nr 329 w kierunku działki leśnej Nr 1409
141	122469 L	Pawłów: Od drogi wojewódzkiej Nr 839 w kierunku działki Nr 415
142	122470 L	Pawłów: Od drogi gminnej (działka Nr 323) w kierunku działki leśnej Nr 1409
143	122471 L	Pawłów: Od drogi wojewódzkiej Nr 839 w kierunku Leśniczówki
144	122472 L	Pawłów: Biegąca przy Lasach Państwowych Chełm od działki Nr 617 w kierunku działki Nr 648
145	122473 L	Pawłów: Od drogi gminnej (działka Nr 895) w kierunku łąk na „bliskich”
146	122474 L	Pawłów: Od drogi powiatowej Nr 1817L w kierunku lasu (działka Nr 1409)
147	122475 L	Pawłów: Od drogi powiatowej Nr 1814L w kierunku działki Nr 849
148	122476 L	Pawłów: Od drogi powiatowej Nr 1816L obok lasów w kierunku kopalni torfów (działka Nr 72/1) i zbiornika wodnego
149	122477 L	Pawłów: Od drogi wojewódzkiej Nr 839 obok zakładu drzewnego w kierunku działki leśnej Nr 1436
150	122478 L	Pawłów: Od drogi gminnej (działka Nr 1334) do drogi w mieście Rejowiec Fabryczny (działka Nr 317)
151	122479 L	Pawłów: Od drogi powiatowej Nr 1814L w kierunku kopalni margla do drogi gminnej (działka Nr 1216)
152	122480 L	Liszno: Od drogi gminnej Nr 363/2 Liszno-Kolonia ponad łąkami w kierunku działki 41/1
153	122481 L	Liszno: Od drogi powiatowej Nr 1814L w kierunku działki Nr 183
154	122482 L	Liszno: Od drogi powiatowej Nr 1811L w kierunku drogi gminnej (działka Nr 110)
155	122483 L	Liszno: Od drogi gminnej Nr 104599L Kanie-Gołąb w kierunku drogi gminnej (działka Nr 111)
156	122484 L	Liszno: Od drogi powiatowej 1811L w kierunku drogi gminnej w miejscowości Gołąb (działka Nr 344)
157	122485 L	Liszno: Od drogi powiatowej 1811L w kierunku działki Nr 345 Gołąb
158	122486 L	Liszno: Od drogi powiatowej 1811L w kierunku drogi gminnej (działka Nr 529)
159	122487 L	Liszno: Od drogi powiatowej 1811L w kierunku drogi gminnej (działka Nr 529)
160	122488 L	Liszno: Od drogi gminnej (działka Nr 318) w kierunku łąk na „chatkach”
161	122489 L	Liszno: Od drogi powiatowej 1811L w kierunku drogi gminnej (działka Nr 486)
162	122490 L	Liszno: Od drogi gminnej (działka Nr 602) w kierunku drogi gminnej (działka (Nr 141 Liszno-Kolonia)
163	122491 L	Liszno: Od działki Nr 585 do drogi gminnej (działka Nr 602)

Niemal wszystkie drogi powiatowe w gminie Rejowiec Fabryczny mają nawierzchnie utwardzone – asfaltowe (za wyjątkiem odcinków dróg 1812L i 1813L w zachodniej części gminy). Wśród dróg gminnych nawierzchnię gruntową ma fragment drogi 104599L, na odcinku od Kani do skrzyżowania z linią kolejową. Ogólnie rzecz biorąc długość dróg publicznych o nawierzchni utwardzonej na terenie gminy wynosi ok. 60 km, zaś o nawierzchni gruntowej – ok. 3 km. Układ komunikacyjny gminy jest uzupełniony o drogi wewnętrzne i drogi prowadzące do użytków rolnych, których łączna długość wynosi niecałe 40 km.

Sieć dróg publicznych jest najlepiej rozwinięta w centralnej i północno-zachodniej części gminy, które to tereny są najintensywniej zabudowane. Najslabiej jest natomiast rozwinięta w części północnej i południowo-zachodniej, gdzie dominują lasy oraz użytki zielone i nie ma potrzeby dogęszczania układu komunikacyjnego. Generalnie rzecz biorąc, sieć dróg publicznych na terenie gminy Rejowiec Fabryczny jest wystarczająco rozwinięta i dostosowana do jej aktualnych potrzeb rozwojowych.

Stan techniczny dróg publicznych na terenie gminy jest zróżnicowany. Wśród dróg powiatowych remontu wymagają drogi 1812L i 1813L, przebiegające przez Kanie, Wólkę Kańską i Wólkę Kańską Kolonię, ze względu na zły stan nawierzchni. Remontów wymaga również część dróg gminnych. Należy także dążyć do rozdzielenia ruchu pieszego i kołowego na obszarach zabudowanych, m.in. w Kaniem, Wólce Kańskiej oraz w Krasnem.

Rysunek 19. Podstawowy układ drogowy gminy Rejowiec Fabryczny

źródło: własne

Komunikacja kolejowa:

Przez teren gminy Rejowiec Fabryczny przebiega równoleżnikowo dwutorowa zelektryfikowana linia kolejowa nr 7 relacji Warszawa – Lublin – Chełm – Dorohusk ze stacjami w Kaniem Stacji, Wólce Kańskiej oraz w Zalesiu Krasieńskim, z których odchodzą bezpośrednie pociągi do: Lublina, Chełma, Dorohuska, Dębina, Łukowa, Terespoła, Krasnegostawu, Zamościa, Bełżca, Kijowa i Warszawy Zachodniej. Linia ta jest połączona z linią kolejową jednotorową nr 69 łączącą stację Rejowiec ze stacją Hrebenne. Na terenie gminy znajduje się również bocznicza kolejowa do byłych zakładów silikatowych w Kaniem Stacji.

Komunikacja autobusowa:

Na terenie gminy nie jest prowadzona wewnętrzna komunikacja autobusowa.

W zakresie przewozu osób gminę obsługują busy prywatnych firm: Usługi Transportowe Agnieszka Dziwisz, Usługi Transportowe Sylwester Palczewski, Usługi Transportowe Jarosław Stanek, Ryszard Podolanko Spółka Jawna,

Busy obsługują linie:

- Liszno – Liszno-Kolonia – Leszczanka – Wólka Kańska – Kanie – Krasne – Pawłów – Rejowiec Fabryczny – Rejowiec Osada - Marysin – Adamów – Chełm;
- Siedliszcze – Pawłów – Rejowiec Fabryczny – Marysin – Adamów – Zawadówka – Chełm;
- Kanie – Kanie Stacja – Liszno – Gołęb – Zalesie Krasieńskie – Krasne – Pawłów – Rejowiec Fabryczny – Rejowiec Osada – Marysin – Adamów – Wereszcze Duże – Zawadówka – Chełm;

Zaopatrzenie w wodę:

Zaopatrzenie w wodę gminy Rejowiec Fabryczny odbywa się z czterech wodociągów zbiorowego zaopatrzenia:

- wodociąg grupowy Wólka Kańska – Kanie zaopatruje w wodę mieszkańców wsi: Wólka Kańska, Wólka Kańska-Kolonia, Kanie,
- wodociąg Pawłów – obsługuje mieszkańców Pawłowa, Krzywowoli, Józefina, Krasnego,
- wodociąg grupowy Liszno – obejmuje swoim zasięgiem wsie: Gołęb, Zalesie Kańskie, Zalesie Krasieńskie, Liszno, Kol. Liszno, Leszczanka, Toruń.

Sieć wodociągowa na terenie gminy ma długość 79,5 km i posiada 1290 przyłączy do budynków (dane na koniec 2014 r.). Według danych GUS korzysta z niej ok. 83,5% mieszkańców gminy. Do zbiorczej sieci wodociągowej nie zostały podłączone pojedyncze zabudowania oddalone od zwartej zabudowy poszczególnych miejscowości. Ich zaopatrzenie w wodę odbywa się ze źródeł indywidualnych.

Woda w gminie Rejowiec Fabryczny pochodzi z trzech ujęć wody:

- Pawłów:

Tabela 18. Dane dotyczące ujęcia wody w Pawłowie

NR STUDNI	GŁĘBOKOŚĆ STUDNI W M	IŁOŚĆ UJMOWANEJ WODY W M ³ / DOBĘ	LICZBA LUDNOŚCI ZAOPATRYWANYCH W WODĘ	MIEJSCOWOŚCI ZAOPATRYWANE W WODĘ
1	70	30	1660	Pawłów, Krzywowola, Józefin, Krasne

- Wólka Kańska Kolonia:

Tabela 19. Dane dotyczące ujęcia wody w Wólce Kańskiej-Kolonii

NR STUDNI	GŁĘBOKOŚĆ STUDNI W M	IŁOŚĆ UJMOWANEJ WODY W M ³ / DOBĘ	LICZBA LUDNOŚCI ZAOPATRYWANYCH W WODĘ	MIEJSCOWOŚCI ZAOPATRYWANE W WODĘ
1	90	30	1100	Wólka Kańska, Wólka Kańska-Kolonia, Kanie
2	52	40		

- Liszno:

Tabela 20. Dane dotyczące ujęcia wody w Lisznie

NR STUDNI	GŁĘBOKOŚĆ STUDNI W M	IŁOŚĆ UJMOWANEJ WODY W M ³ / DOBĘ	LICZBA LUDNOŚCI ZAOPATRYWANYCH W WODĘ	MIEJSCOWOŚCI ZAOPATRYWANE W WODĘ
1	60	30	1600	Liszno, Liszno-Kolonia, Leszczanka, Toruń, Elżbiecin, Kanie-Stacja, Gołęb, Zalesie Krasieńskie, Zalesie Kańskie
2	60	32		

Fot. 38. Ujęcie wody w Pawłowie

Fot. 39. Ujęcie wody w Wólce Kańskiej Kolonii

Odprowadzanie ścieków:

Sieć kanalizacyjna w gminie Rejowiec Fabryczny stopniowo się rozwija. Jej długość wzrosła z 11,3 km w 2010 r. do 16,6 km w roku 2014. Obecnie sieć kanalizacyjną posiadają miejscowości Pawłów oraz Krasne. W 2014 r. korzystało z niej 25,6% mieszkańców gminy.

Na terenie gminy znajdują się dwie oczyszczalnie ścieków:

- w Pawłowie – o przepustowości 100 m³/d,
- w Krasnem – o przepustowości 25 m³/d.

Fot. 40. Oczyszczalnia ścieków w Pawłowie

Fot. 41. Oczyszczalnia ścieków w Krasnem

Ponadto, na terenie gminy Rejowiec Fabryczny ścieki są odprowadzane do przydomowych oczyszczalni ścieków z drenażem rozsączającym. Do chwili obecnej powstały 232 takie oczyszczalnie, najwięcej w okresie 2007-2009. Z pozostałej części istniejącej zabudowy ścieki bytowe odprowadzane są do zbiorników bezodpływowych. Jest to nadal znaczna część zabudowy gminy. Na najbliższe lata planowana jest rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w Lisznie.

Na terenie gminy nie funkcjonuje kanalizacja deszczowa. Wody opadowe i roztopowe są odprowadzane do gruntu, a wody z dróg, głównie wojewódzkiej, do rowów odwadniających znajdujących się wzdłuż pasa jezdni.

Gazownictwo i ciepłownictwo:

Przez teren gminy przebiega gazociąg średniego ciśnienia ze stacji pomiarowo-redukcyjnej I stopnia w mieście Rejowiec Fabryczny. W 2014 r. jej długość w obrębie gminy wynosiła 5,5 km i zaopatrywała w gaz ziemny część mieszkańców Pawłowa, Krasnego i Józefowa.

Gmina nie posiada zbiorczej sieci ciepłowniczej. Większość gospodarstw domowych zaopatrywanych jest w ciepło ze źródeł indywidualnych opalanych paliwami stałymi, głównie węglem i drewnem. Obiekty użyteczności publicznej oraz budynki wielorodzinne w Krasnem i Kaniem Stacji posiadają własne kotłownie opalane paliwami stałymi.

Elektroenergetyka:

Przez teren gminy Rejowiec Fabryczny przebiega jedna linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 110kV zlokalizowana w centralnej części gminy. Biegnie ona przez Wólkę Kańską-Kolonię, Kanie Stację, Zalesie Kańskie, Zalesie Krasieńskie, Józefin i dalej w kierunku miasta Rejowiec Fabryczny. Jej głównym punktem zasilającym jest stacja transformatorowo-rozdzielcza 110kV/30kV/15kV zlokalizowana na terenie miasta Rejowiec Fabryczny. Bezpośrednie zaopatrzenie gospodarstw domowych w energię elektryczną odbywa się poprzez sieci średniego i niskiego napięcia 15kV i 0,4kV.

Województwo lubelskie posiada jedno z najlepszych w kraju warunków do produkcji energii z energii słonecznej. W chwili obecnej na terenie gminy nie ma zlokalizowanych ogniw fotowoltaicznych, jednak władze gminy podejmują starania o uzyskanie dofinansowania na ich realizację.

Usuwanie odpadów:

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 1 lipca 2011r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw, gminy zostały zobowiązane do wdrożenia do lipca 2013 r. nowych rozwiązań systemowych w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi. Tym samym usuwaniem odpadów zajmuje się gmina Rejowiec Fabryczny.

Na terenie gminy nie ma składowiska odpadów. Są one odbierane przez Miejski Zakład Komunalny „EKO” w Rejowcu Fabrycznym. Odpady wywożone są do Zakładu Przetwarzania Odpadów Komunalnych Srebrzyszcze, należącego do Przedsiębiorstwa Gospodarki Odpadami w Chełmie.

Najwięcej wywożonych jest odpadów komunalnych zmieszanych, a także opakowań ze szkła i opakowań z tworzyw sztucznych. Selektywna zbiórka odpadów obejmuje: szkło, odpady suche (papier, plastik, metal, tekstylia) i odpady mokre (pozostałe odpady). Gospodarstwa indywidualne objęte są systemem workowym. Na terenie miasta Rejowiec Fabryczny działa punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, odbierający m.in. zużyty sprzęt elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe.

W sąsiedniej gminie Siedliszcze funkcjonuje ponadto firma PPHU „Winył-Pol”, która zajmuje się odzyskiwaniem i recyklingiem odpadów PCV. Zakład przyjmuje do powtórnego przetworzenia wszelkie, obecnie uciążliwe i trudne do zbycia, odpady miękkiego PVC, w postaci: starych płytek, wykładzin, listew zerwanych z remontowanych obiektów, ścinków wykładzin i listew powstałych przy układaniu wykładzin w obiektach. Produkuje z nich głównie folie izolacyjne używane w budownictwie.

Ropociąg Brody-Adamowo:

Na terenie gminy planowany jest rurociąg produktów naftowych Brody-Adamowo. Ma on przebiegać w zachodniej części gminy z południa na północ. Planowany rurociąg naftowy Brody – Adamowo jest integralnym i na dzień dzisiejszy jedynym brakującym ogniwem przyszłego Euro-Azjatyckiego Korytarza Transportu Ropy Naftowej. Połączy również polski (europejski) system przesyłu ropy naftowej z systemem ukraińskim i jednocześnie umożliwi połączenie północnej i południowej nitki rurociągu Przyjaźń na terenie Unii. Stanie się on kluczowym elementem strategicznym infrastruktury energetycznej w tej części Europy. Będzie trzecim źródłem, jeśli chodzi o możliwości dostaw ropy naftowej, zaraz po rurociągu Przyjaźń i terminalu w Gdańsku. Zgodnie z obowiązującymi przepisami wzdłuż ropociągu ma obowiązywać strefa bezpieczeństwa o szerokości po 10 metrów mierząc od osi rurociągu w obie strony.

Wnioski:

- ❖ **Najważniejszym przedsięwzięciem z punktu widzenia rozwoju komunikacji jest planowana realizacja odcinka drogi ekspresowej nr 12 z węzłem „Marynin-Karczemka” i Miejscem Obsługi Podróżnych w rejonie Starego Chojna;**
- ❖ **Istniejąca sieć drogowa dróg powiatowych i wojewódzkich jest wystarczająco rozbudowana, wymagane są jedynie bieżące remonty, zwłaszcza dróg powiatowych w Wólce Kańskiej-Kolonii, polegające przede wszystkim na wymianie nawierzchni. W miarę możliwości należy również dążyć do rozdzielenia ruchu pieszego i kołowego w obszarach zabudowanych oraz wydzielania dróg rowerowych;**

- ❖ Na terenie gminy sieć dróg gminnych jest stosunkowo słabo rozbudowana, jednak jest to stan wystarczający zważywszy na rozmieszczenie terenów zabudowanych w gminie. Część z nich wymaga remontów lub wykonania nawierzchni;
- ❖ W zakresie przewozu osób wiodącą rolę odgrywa komunikacja kolejowa, rozwinięta jest również sieć komunikacji autobusowej;
- ❖ Sieć wodociągowa niemalże w całości zaopatruje tereny zurbanizowane, w dalszym ciągu jednak słabo wykształcona jest sieć kanalizacji sanitarnej oraz sieć gazowa;
- ❖ Ze względów ekonomicznych na terenach rozproszonej zabudowy wsi nadal należy preferować rozwiązania indywidualne w zakresie odprowadzania ścieków, w szczególności przydomowych oczyszczalni ścieków;
- ❖ W planach rozwoju zabudowy należy wziąć pod uwagę planowany rozwój sieci kanalizacyjnej w Lisznie oraz ewentualny rozwój sieci gazowej w oparciu o stację redukcyjno-pomiarową I stopnia w Rejowcu Fabrycznym;
- ❖ Gmina nie posiada własnego składowiska odpadów, a korzysta z Zakładu Przetwarzania Odpadów Komunalnych Srebrzyszcze, należącego do Przedsiębiorstwa Gospodarki Odpadami w Chełmie;
- ❖ Przez gminę planowany jest przebieg rurociągu paliwowego Brody-Adamowo;
- ❖ Na terenie gminy panują umiarkowane warunki do produkcji energii odnawialnej z wykorzystaniem energii wiatru, dlatego nie proponuje się realizacji tych urządzeń na jej terenie, ale wskazany jest rozwój farm fotowoltaicznych.

Rozdział 15

ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH

W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rejowiec Fabryczny, uwzględniono zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych zawarte w dokumentach strategicznych o znaczeniu ponadlokalnym takich jak: Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030, Przedsięwzięcia o priorytetowym znaczeniu dla realizacji celów Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 (z perspektywą do 2030 r.), Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego. Uwzględnienie ww. zadań jest zatem przeniesieniem do ustaleń studium pewnych podjętych ustaleń organów administracji publicznej lub Sejmu RP.

Najważniejszym krajowym dokumentem strategicznym, dotyczącym przestrzennego zagospodarowania kraju, jest Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030. Zgodnie z wymogami ustawowymi zawarte w niej ustalenia i zalecenia zostały przeniesione do planów zagospodarowania województw.

Lubelski Urząd Marszałkowski obecnie jest w trakcie sporządzania Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego z perspektywą do roku 2030. Uchwałą Nr XCI/1868/2016 z dnia 29 marca 2016 roku Zarząd Województwa Lubelskiego przyjął dokument pod nazwą "Przedsięwzięcia o priorytetowym znaczeniu dla realizacji celów Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 (z perspektywą do 2030 r.)", w którym zakłada się realizację na terenie gminy Rejowiec Fabryczny następujących przedsięwzięć:

- rozbudowa wałów przeciwpowodziowych rzeki Wieprz;
- rewitalizacja systemu wodnego Kanału Wieprz – Krzna;
- budowa zbiornika Oleśniki;
- wzrost niezawodności pracy sieci dystrybucyjnej na terenie województwa lubelskiego polegający na wdrożeniu inteligentnych sieci elektroenergetycznych poprzez automatyzację pracy sieci dystrybucyjnej PGE Dystrybucja S.A.;
- poprawa efektywności działalności wojewódzkich podmiotów leczniczych w obszarach potrzeb zdrowotnych mieszkańców województwa lubelskiego poprzez niezbędne, z punktu widzenia udzielania świadczeń zdrowotnych, prace remontowo-budowlane, w tym w zakresie dostosowania infrastruktury do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych, a także wyposażenia w sprzęt medyczny;
- zabezpieczenie przeciwpożarowe i przeciwpowodziowe województwa lubelskiego poprzez zakup samochodów ratowniczo-gaśniczych dla Ochotniczych Straży Pożarnych;
- melioracje wodne szczegółowe użytków rolnych;
- budowa nowej linii kolejowej powiązanej z budową kopalni węgla kamiennego.

Cele i kierunki polityki przestrzennej województwa sformułowane w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego są to cele wyprowadzone bezpośrednio z Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 oraz innych dokumentów strategicznych przyjętych na poziomie krajowym i wojewódzkim i przekładają się one na odpowiednie zapisy dotyczące rozwoju społeczno-gospodarczego oraz na zagadnienia przestrzennego rozwoju i przekształceń elementów struktury przestrzennej województwa. Cele polityki przestrzennej określone w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego to:

- w zakresie osadnictwa i infrastruktury społecznej:

Cel główny: policentryczny rozwój sieci osadniczej poprzez dążenie do zwartości i wielofunkcyjności zabudowy terenów zabudowy (skupienie zabudowy i zapewnienie bliskiej dostępności podstawowych funkcji).

Cele szczegółowe:

- a) Wzmocnienie funkcjonowania ośrodków miejskich, jako ogniw procesów dyfuzji aktywności społeczno-gospodarczej,
- b) Wzmocnienie rozwoju funkcji metropolitalnych Lublina i obszaru aglomeracji,
- c) Powstrzymanie żywiołowego rozlewania się miast,
- d) Równomierny rozwój wielofunkcyjnych ośrodków lokalnych,
- e) Koncentracja osadnictwa wiejskiego,
- f) Poprawa dostępu do usług publicznych i infrastruktury społecznej,
- g) Rozwój usług i sieci ośrodków pomocy społecznej wynikającej z rosnącej liczby seniorów.

- w zakresie środowiska przyrodniczego:

Cel główny:

- 1) *Wzbogacanie i racjonalne gospodarowanie zasobami naturalnymi uwzględniające potrzeby przyszłych pokoleń,*
- 2) *Utrzymanie walorów środowiska przyrodniczego i krajobrazu,*
- 3) *Zintegrowana ochrona jakości życia człowieka,*
- 4) *Wzmocnienie stabilności środowiska przyrodniczego.*

Cele szczegółowe:

- a) *Zabezpieczenie potrzeb wodnych regionu,*
- b) *Harmonijne zagospodarowanie przestrzeni krajobrazowej,*
- c) *Powiększanie zasobów leśnych,*
- d) *Ochrona i wykorzystanie naturalnych zasobów uzdrowiskowych,*
- e) *Utrzymanie walorów obszarów wyróżniających się szczególnymi cechami przyrodniczymi i krajobrazowymi,*
- f) *Integrowanie regionalnego systemu obszarów chronionych z systemami krajowymi i europejskimi,*
- g) *Przywrócenie walorów przyrodniczych i krajobrazowych obszarom zdegradowanym i o zniekształconych strukturach ekologicznych,*
- h) *Zwiększenie odporności środowiska na antropopresję oraz poziomu bezpieczeństwa przed ekstremalnymi zjawiskami naturalnymi,*
- i) *Zapewnienie prawidłowego funkcjonowania ekosystemów w miastach.*

- w zakresie środowiska kulturowego:

Cel główny: wzmocnienie tożsamości kulturowej regionu poprzez ochronę i pielęgnację zasobów kulturowych oraz ich wzbogacanie walorami współczesnymi.

Cele szczegółowe:

- a) *Identyfikacja, zachowanie i ochrona zasobów dziedzictwa kulturowego oraz różnorodności krajobrazu kulturowego,*
- b) *Zachowanie przed zatarciem specyfiki kulturowej ukształtowanych historycznie struktur przestrzennych,*
- c) *Zachowanie i wzbogacenie zasobów dóbr kultury współczesnej,*
- d) *Rozwój i efektywne wykorzystanie potencjału kulturowego.*

- w zakresie gospodarki:

Cel główny: zwiększenie konkurencyjności gospodarki województwa oraz poprawa jego atrakcyjności inwestycyjnej.

Cele szczegółowe:

- a) *Rozwój potencjału społeczno-ekonomicznego węzłów i ośrodków gospodarczych,*
- b) *Wykorzystanie endogenicznych potencjałów i rozwój specjalizacji regionalnych,*
- c) *Zrównoważone wykorzystanie potencjałów rozwojowych tkwiących w zagospodarowaniu przestrzennym i zasobach naturalnych przestrzeni województwa,*
- d) *Dywersyfikacja działalności gospodarczej na obszarach wiejskich,*
- e) *Zwiększenie konkurencyjności gospodarki rybackiej opartej na wysokiej jakości produktów akwakultury,*
- f) *Rozwój infrastruktury turystycznej,*
- g) *Zapewnienie sprawnej obsługi komunikacyjnej obszarów i terenów rekreacyjnych,*
- h) *Wzmocnienie oferty zatrudnienia i usług (publicznych i komercyjnych) w miastach z uwzględnieniem potrzeb obsługi okolicznych terenów wiejskich.*

- w zakresie infrastruktury technicznej:

Cel główny: poprawa dostępności komunikacyjnej regionu.

Cele szczegółowe:

- a) *Stworzenie kluczowej infrastruktury umożliwiającej sprawne powiązania transportowe obszaru województwa z głównymi ośrodkami miejskimi w kraju i w Europie,*
- b) *Poprawa wewnętrznych powiązań transportowych,*
- c) *Wzrost roli transportu publicznego w obsłudze podróży,*
- d) *Integracja różnych środków transportu w organizacji systemu przewozów.*

- w zakresie energetyki:

Cel główny: zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego województwa.

Cele szczegółowe:

- a) Zaspokojenie zapotrzebowania odbiorców na media energetyczne,
- b) Osiągnięcie stabilności dostaw energii,
- c) Dywersyfikacja źródeł energii przy uwzględnieniu odnawialnych źródeł energii.

- w zakresie teleinformatyki:

Cel główny: powszechny dostęp do usług teleinformatycznych.

Cele szczegółowe:

- a) Poprawa dostępności do szerokopasmowego Internetu,
- b) Zapewnienie łączności telekomunikacyjnej w obszarze całego województwa,
- c) Rozwój sieci punktów publicznego dostępu do Internetu (hot spot).

- w zakresie gospodarki wodno-ściekowej:

Cel główny: wyposażenie jednostek osadniczych w kompleksowe systemy wodno-kanalizacyjne.

Cele szczegółowe:

- a) Ochrona obszarów zasobowych wód podziemnych oraz ujęć wody,
- b) Uporządkowanie gospodarki ściekowej w pierwszej kolejności na obszarach wskazanych do szczególnej ochrony wód,
- c) Zapewnienie skutecznej ochrony terenów zurbanizowanych przed ściekami deszczowymi,
- d) Zmniejszenie dysproporcji pomiędzy rozwojem sieci wodociągowej i sieci kanalizacyjnej.

- w zakresie gospodarki odpadami:

Cel główny: wyposażenie obszaru województwa w niezbędną liczbę obiektów i instalacji do zagospodarowywania odpadów komunalnych, przemysłowych i niebezpiecznych.

Cele szczegółowe:

- a) Optymalizacja zasięgów regionów obsługi systemem gospodarowania odpadami,
- b) Zapobieganie degradacji środowiska poprzez zmniejszanie uciążliwości składowisk gminnych, w tym poprzez rekultywację zamkniętych obiektów.

- w zakresie obronności i bezpieczeństwa publicznego:

Cel główny: zapewnienie warunków przestrzennych służących potrzebom obronnym państwa oraz ochronie ludności i jej mienia przed zagrożeniami naturalnymi i cywilizacyjnymi.

Cele szczegółowe:

- a) Zabezpieczenie możliwości funkcjonowania i rozwoju infrastruktury niezbędnej do potrzeb obronności państwa,
- b) Zwiększenie odporności zagospodarowania przestrzennego na skutki ekstremalnych zjawisk naturalnych,
- c) Usprawnienie systemu bezpieczeństwa publicznego,
- d) Zapobieganie i zminimalizowanie skutków poważnych awarii przemysłowych.

W ramach przestrzennych warunków realizacji regionalnej polityki rozwoju, obszar oddziaływania Kanału Wieprz-Krzna, przebiegający po zachodniej części gminy Rejowiec Fabryczny, uznaje się za główny obszar kształtowania retencji. Projektowanemu zbiornikowi „Oleśniki” przypisuje się tutaj strategiczne znaczenia o wyznaczonych funkcjach:

- zasilanie systemu Kanału Wieprz-Krzna,
- zabezpieczenie rezerw wody dla potrzeb elektrowni zawodowej w gm. Łęczna,
- zaopatrzenie w wodę LOM,
- turystyczna,
- przeciwpowodziowa.

Planowany zbiornik ma za zadanie poprawienie stopnia retencyjności zlewni poprzez przeciwdziałanie okresowym nadwyżkom lub niedoborom wody).

Zgodnie z kierunkami rozwoju Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego, gmina Rejowiec Fabryczny znajduje się w:

- obszarze funkcjonalnym Polesie ze strefą oddziaływania Kanału Wieprz-Krzna.

Priorytetem rozwojowym tego obszaru jest aktywizacja gospodarcza poprzez wykorzystanie potencjału rolniczego i turystycznego, a wiodącymi kierunkami zagospodarowania:

- ✓ modernizacja (remelioracja) KWK obejmująca uszczelnienie koryta kanału i udrożnienie sieci rowów odwadniających,
- ✓ rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej,
- ✓ budowa zbiornika Oleśniki,
- ✓ budowa i modernizacja obiektów stawowych dla potrzeb gospodarki rybackiej,
- ✓ rozwój bazy przetwórstwa rolno-spożywczego,
- ✓ rozwój energetyki odnawialnej z wykorzystaniem biomasy, zasobów wodnych i instalacji fotowoltaicznych,
- ✓ zalesienie stref wododziałowych.

- Łęczyńsko-chełmskim okręgu górnico-energetycznym.

Priorytetem rozwojowym tego obszaru rozwój energetyki w oparciu miejscowe zasoby surowcowe (zapewnienie przestrzennych warunków rozwoju i zagospodarowania regionu przemysłowego opartego na zasobach węgla kamiennego). Wiodącymi kierunkami zagospodarowania są:

- ✓ Rozwój infrastruktury kopalni węgla kamiennego oraz infrastruktury transportowej dla potrzeb dystrybucji surowca,
- ✓ Budowa elektrowni wraz z infrastrukturą elektroenergetyczną,
- ✓ Rozwój zaplecza badawczo- wdrożeniowego kopalni.
- ✓ Zasady i warunki zagospodarowania:
- ✓ Kontrolowanie procesu powstawania szkód górniczych,
- ✓ Zapewnienie drożności powiązań ekologicznych,
- ✓ Realizacja powierzchniowej infrastruktury wydobywczej poza granicami obszarów prawnie chronionych,
- ✓ Prowadzenie eksploatacji z zastosowaniem technik i technologii minimalizujących jej wpływ na powierzchnię ziemi.

W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego przyjęto następujące wytyczne dotyczące kształtowania przestrzeni w dokumentach planistycznych (poniżej wymieniono te, które mogą dotyczyć gminy Rejowiec Fabryczny):

- Przestrzenie publiczne traktuje się jako organiczną część ośrodków osadniczych, stanowiącą podstawowy element integrujący układy urbanistyczne lub ruralistyczne. W kształtowaniu przestrzeni publicznych, w sporządzanych lokalnych dokumentach planistycznych, należy zapewnić im wysoką jakość funkcjonalną i estetyczną z jednoczesną ochroną historycznych walorów miejsca,
- Przy planowaniu terenów mieszkaniowych, usługowych i innych należy zapewnić ochronę ogólnodostępnych miejsc i możliwości tworzenia nowych przestrzeni publicznych (zieleńców, parków, placów zabaw, pasaży handlowych, terenów sportowo-rekreacyjnych itp.),
- Krystalizowanie struktur osadnictwa wiejskiego i wydobywanie niewykorzystanych potencjałów terenów wiejskich wymaga:
 - porządkowana struktur przestrzennych możliwie z zachowaniem skali i formy zabudowy charakterystycznej dla terenów wiejskich,
 - Zapewnienia dostępności do ośrodków skupiających funkcje usługowe,
 - Przywrócenia i usprawnienia powiązań komunikacyjnych miejscowości wiejskich z ośrodkami lokalnymi i ponadlokalnymi,
 - Zachowania dziedzictwa kulturowego z jego wykorzystaniem do rozwoju turystyki,
 - Zwiększenia funkcji pozarolniczych w kształtowaniu osadnictwa wiejskiego,
 - Rozbudowy infrastruktury technicznej, zwłaszcza sanitarnej i utylizacji odpadów,
 - Poprawy stanu technicznego infrastruktury elektroenergetycznej i stabilności zaopatrzenia w energię z wykorzystaniem energii ze źródeł odnawialnych,

- Wskazywanie w dokumentach planistycznych szczebla lokalnego obiektów dziedzictwa kulturowego, które mogą być wykorzystywane jako placówki instytucji kultury,
- W gminnych dokumentach planistycznych należy zapewnić terenowe możliwości kompleksowego rozwoju usług ochrony zdrowia i opieki społecznej,
- Kształtowanie placówek edukacyjnych jako przestrzeni kompleksowych (dydaktycznych, sportowych, kulturalnych),
- Przy restrukturyzacji funkcjonalnej terenów zainwestowanych należy w pierwszej kolejności przeznaczyć niewykorzystane obiekty na usługi ogólnodostępne służące celom publicznym oraz uzupełnianiu bazy infrastruktury społecznej,
- Do czasu objęcia ochroną prawną, wskazuje się projektowane obszary ochronne GZWP, w celu ochrony wód podziemnych wskazuje się projektowane obszary ochronne dla zbiornika 407, w których wyklucza się realizację przedsięwzięć wpływających negatywnie na stan jakościowy i ilościowy wód podziemnych,
- W celu zabezpieczenia jakości wód płynących wprowadza się ochronę naturalnej obudowy biologicznej rzek i kształtowanie biologicznych buforów w postaci pasów ochronnych. Szczególną ochroną obejmuje się zbiorowiska łęgowe,
- Za elementy ekspozycji krajobrazowej wskazane do zachowania i ochrony uznaje się: elementy ekspozycji czynnej – punkty widokowe, osie widokowe, powiązania widokowe, elementy ekspozycji biernej – panoramy, panoramy miast i miejscowości, strefy ekspozycji widokowej obiektów, zespołów i elementów rzeźby terenu, ekspozycje wnętrz krajobrazowych, dominanty naturalne i urbanistyczne, otwarcia widokowe,
- W kształtowaniu zagospodarowania na terenach korytarzy ekologicznych uznaje się za niezbędne:
 - Zapewnienie odpowiedniej infrastruktury umożliwiającej migrację zwierząt, w przypadku konieczności stosowania nasypów poprzecznie do osi korytarza,
 - Kształtowanie naturalnych alternatywnych sposobów łączności ekologicznej w przypadku niemożliwości zachowania naturalnych powiązań bądź realizacji odpowiednich rozwiązań technicznych,
 - Utrzymanie przestrzeni wolnej od zabudowy,
 - Stosowanie przeprawek lub innych rozwiązań zapewniających zachowanie wymaganej drożności dla gatunków ryb, dla których wyznaczono korytarz rzeczny,
 - Kształtowanie pasm struktur przyrodniczych,
 - Zwiększenie ciągłości lesistych korytarzy ekologicznych poprzez zalesienia,
 - Restytucję użytków zielonych kosztem gruntów ornych w korytarzach dolinnych,
 - Odbudowę stosunków hydrologicznych,
- Systemy przyrodnicze miast i gmin powinny być ze sobą spójne i uwzględniać elementy regionalnej sieci ekologicznej,
- Obszary odznaczające się trwałym nagromadzeniem najcenniejszych walorów przyrodniczych należy objąć ochroną jako: rezerваты przyrody, użytki ekologiczne, lasy ochronne,
- W celu poprawy stopnia retencyjności zlewni ustala się:
 - Zalesianie stref wododziałowych w celu zwiększenia stopnia odpływu podziemnego,
 - Budowę zbiorników małej retencji,
 - Modernizację Kanału Wieprz-Krzna,
 - Ochronę i rewitalizację struktur przestrzennych odpowiadających za mikroretencję,
 - Ochronę i restytucję obszarów mokradlowych,
- W zakresie kształtowania krajobrazu kulturowego uznaje się za niezbędne:
 - Kontynuowanie tradycyjnych form osadnictwa,
 - Utrzymanie regionalno-historycznej skali i struktury jednostek osadniczych,
 - Skupianie zabudowy na zasadach dogęszczania istniejącej struktury osadniczej przy kontynuowaniu historycznego układu i charakteru,
 - Ograniczanie realizacji napowietrznych linii elektroenergetycznych w otoczeniu obiektów i zespołów zabytkowych na rzecz sieci podziemnych,
 - Stosowanie form zabudowy nawiązujących do tradycyjnego budownictwa,
 - Utrzymanie walorów krajobrazowych współtworzących walory krajobrazu kulturowego,
 - Ochronę ciągów alejowych wzdłuż dróg: wojewódzkich, powiatowych, gminnych,
- Dla obiektów zabytkowych ustala się: zachowanie zabytków z wyeksponowaniem ich wartości wraz z ich najbliższym otoczeniem w celu zachowania tożsamości kulturowej miejsca, zagwarantowanie ochrony krajobrazowej historycznych sylwet przestrzennych i osi widokowych, a także ekspozycji i obserwacji archeologicznej,
- Wskazuje się obszary rozwoju rekreacji wypoczynkowej i turystyki krajoznawczej obejmujące obszary chronionego krajobrazu z uwzględnieniem czynnej ochrony ekosystemów służące podnoszeniu

walorów turystycznych oraz obszary rozwoju turystyki krajoznawczej obejmujące ostoje siedliskowe Natura 2000 zgodnie z planami działań ochronnych,

- W kształtowaniu zagospodarowania obszarów turystycznych należy:
 - Uzależnić rozwój nowych terenów budownictwa letniskowego od pełnego ich wyposażenia w infrastrukturę sozologiczną,
 - Zapewnić dostępność strefy brzegowej zbiorników wodnych wykorzystywanych turystycznie poprzez traktowanie jej jako przestrzeni publicznej,
 - Wykluczyć z zabudowy rekreacyjnej tereny łąkowo-torfowiskowe,
 - Podnieść estetykę zabudowy oraz zachować naturalne elementy krajobrazu,
- Docelowo układ funkcjonalny podstawowych powiązań drogowych na obszarze województwa (na terenie gminy Rejowiec Fabryczny) buduje droga wojewódzka nr 839 mająca klasę dróg zbiorczych,
- W celu zapewnienia ładu przestrzennego, w przypadku obniżenia kategorii drogi na terenach zabudowanych, rekomenduje się utrzymanie istniejących linii zabudowy,
- Dokumenty strategiczne i planistyczne szczebla lokalnego wskazuje się jako podstawę lokalizacji i realizacji infrastruktury rowerowej w uzgodnieniu z właściwym zarządcą drogi,
- Przy lokalizacji infrastruktury elektroenergetycznej należy:
 - Ograniczyć jej ingerencje w krajobraz,
 - Nie podejmować działań mogących w znaczący sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, a także w znaczący sposób wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których wyznaczony został konkretny obszar Natura 2000,
 - Zachować minimalną szerokość pasów technologicznych,
- W ramach wykorzystania biomasy do produkcji energii wyklucza się lokalizację instalacji do produkcji biogazu na terenach zabudowy mieszkaniowej lub w jej bezpośrednim sąsiedztwie, dopuszcza się na terenach zabudowy zagrodowej lokalizację instalacji 0,1 MW, ale nie więcej niż 0,5 MW,
- W ramach wykorzystania energii słońca wskazuje się obszary o zróżnicowanych warunkach lokalizacji elektrowni fotowoltaicznych – preferowane nieużytki w szczególności we wschodnich i południowo-wschodnich obszarach województwa z ograniczeniem lokalizowania na terenach obszarów Natura 2000,
- Z uwagi na możliwą emisję odorów zaleca się uwzględnianie przy lokalizacji biogazowni rolniczych następujących stref możliwego niekorzystnego oddziaływania: 300 m dla biogazowni o mocy powyżej 0,5MW i 500m dla biogazowni o mocy powyżej 2,0 MW,
- W zakresie energetyki słonecznej zaleca się nie lokalizowanie farm słonecznych zajmujących powyżej 1,0 ha powierzchni na obszarach chronionych na mocy ustawy o ochronie przyrody lub wskazanych do objęcia ochroną, obszarach dolin rzecznych i korytarzy ekologicznych, obszarach zagrożonych powodzią, obszarach o wysokich walorach krajobrazowych, obszarach gruntów ornych objętych ochroną prawną gleb klas I-III,
- W ramach przeciwdziałania skutkom suszy w zakresie przebudowy systemu melioracji szczegółowych w kierunku zwiększenia ich funkcji nawadniających, jako priorytetowe uznaje się realizację systemów nawodnień na terenie gminy Rejowiec Fabryczny,
- Wyklucza się lokalizację zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności wystąpienia poważnej awarii przemysłowej w granicach administracyjnych miast i zwartej zabudowy wsi w innym trybie niż procedura sporządzenia planu miejscowego,
- Obligatoryjność określenia w lokalnych dokumentach planistycznych warunków lokalizacji i funkcjonowania zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnych awarii przemysłowych,
- Kształtowanie zagospodarowania zapewniającego utrzymanie bezpiecznej odległości pomiędzy zakładami stwarzającymi zagrożenie wystąpienia poważnych awarii przemysłowych, a osiedlami mieszkaniowymi, obiektami użyteczności publicznej, budynkami zamieszkania zbiorowego, obszarami objętymi formami ochrony przyrody, obszarami ochronnymi ujęć wód oraz obszarami ochronnymi wód śródlądowych, obszarami upraw wieloletnich, drogami krajowymi, innymi takimi zakładami.

Do najważniejszych zadań wynikających z zapisów nadrzędnych dokumentów planistycznych służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych zaliczyć należy konieczność zarezerwowania terenów służących realizacji:

- modernizacja linii kolejowej nr 7/C28 na odcinku Lublin – Chełm –Dorohusk z dostosowaniem do prędkości 101-120 km/h;
- modernizacja linii kolejowej nr 68 Rejowiec-Hrebenne;
- ropociąg surowcowy relacji Brody-Płock (Adamowo) jako rozwijanie sieci TEN-E, rozbudowa systemu przesyłu surowców naftowych – Odessa-Brody-Gdańsk;

- budowa zbiornika „Oleśniki” na rzece Wieprz;
- budowa zbiornika małej retencji wodnej „Poczekajka”.

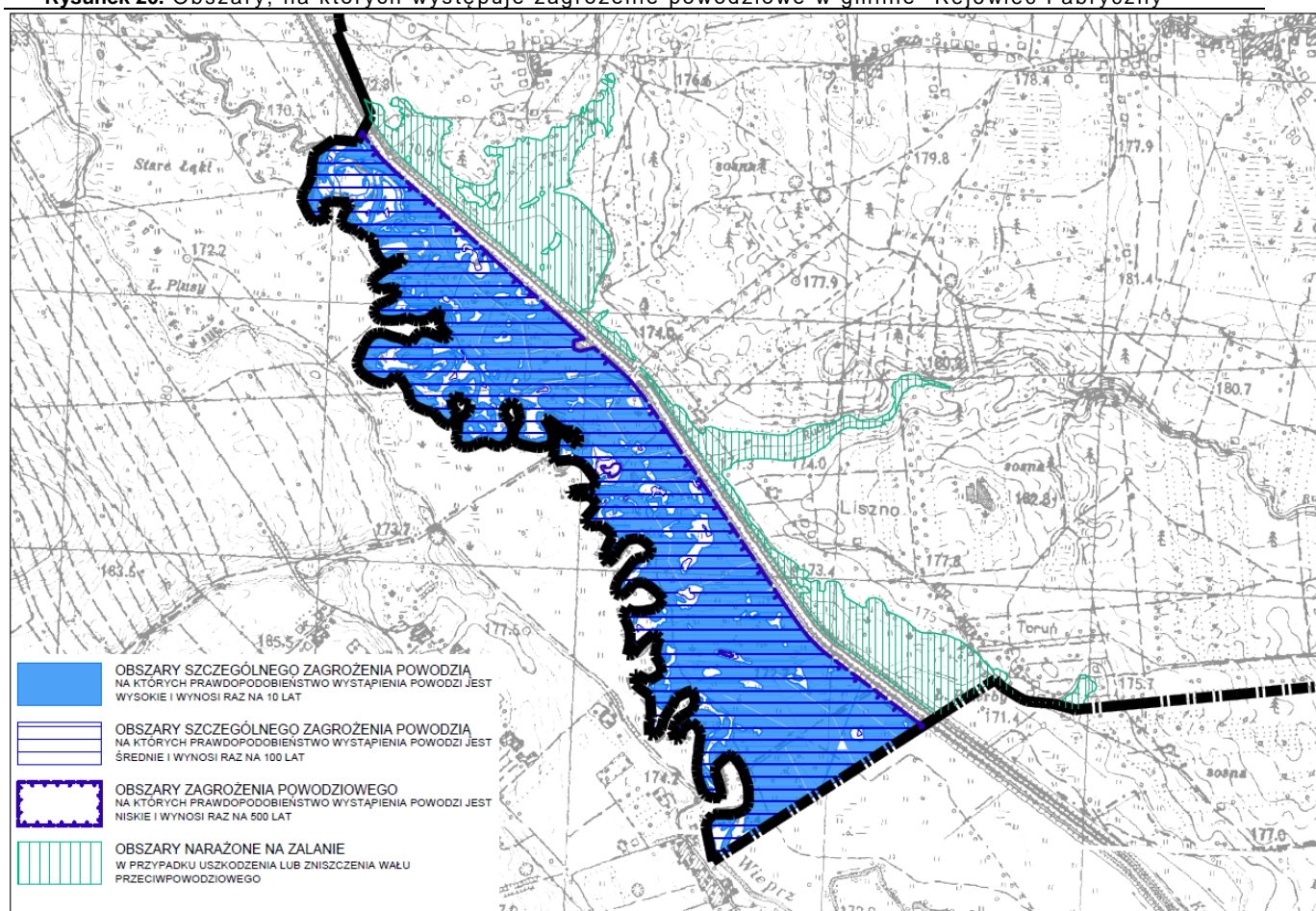
Rozdział 16

WYMAGANIA DOTYCZĄCE OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ

Na podstawie map zagrożenia powodziowego sporządzonych w ramach programu ISOK (Informatycznego Systemu Osłony Kraju) na terenie gminy Rejowiec Fabryczny zidentyfikowano następujące kategorie obszarów, na których występuje zagrożenie powodziowe:

- obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat,
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat,
- obszary zagrożenia powodziowego, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat,
- obszary narażone na zalanie w przypadku uszkodzenia lub zniszczenia wału przeciwpowodziowego.

Rysunek 20. Obszary, na których występuje zagrożenie powodziowe w gminie Rejowiec Fabryczny

źródło: własne

Wskazane strefy obejmują obszar zlokalizowany w sąsiedztwie rzeki Wieprz oraz Kanału Wieprz-Krzna. W zdecydowanej większości są to tereny łąk, pastwisk i nieużytków. Na obszarach zagrożonych powodzią obowiązują ograniczenia w użytkowaniu zgodnie z art. 88l ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. 2015 poz. 469 ze zm.).